

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ

**СА ДРУГОМ СРБИЈОМ ИЗ ДАНА У ДАН:
НАТО КОСМОПОЛИТИЗАМ И КОПРОКУЛТУРА**

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ

**СА ДРУГОМ СРБИЈОМ ИЗ
ДАНА У ДАН: НАТО
КОСМОПОЛИТИЗАМ И
КОПРОКУЛТУРА**

**САБОРНИК
ВРЊАЧКА БАЊА 2025.**

САДРЖАЈ

СА ДРУГОМ СРБИЈОМ ИЗ ДАНА У ДАН:

УМЕСТО УВОДА	11
О САДРЖАЈУ ОВЕ КЊИГЕ	15

ПРОПАСТ ИЛУЗИЈА О ЗАПАДУ

ЗАШТО ИЗУМИРЕ КУЛТУРА: РАЗМИШЉАЊА СА ПАВЛОМ ФЛОРЕНСКИМ

ШТА СЕ ДЕШАВА СА ДАНАШЊОМ КУЛТУРОМ	17
КУЛТ И КУЛТУРА	19
СВЕТИЊЕ И ПРЕДМЕТИ	20
ТЕОРИЈА, ПРАКСА, ЛИТУРГИЈА	21
ТВОРАЦ И СТВАРАОЦИ	22

ЛАМЕНТ НАД АМЕРИКОМ/КРИС ХЕЏИЗ, ИМПЕРИЈА ИЛУЗИЈА: КРАЈ ПИСМЕНОСТИ И ТРИЈУМФ СПЕКТАКЛА

КОСОВО И ВЕШТИЧЈИ КОТАО ИЛУЗИЈА	25
ПРИРУЧНИК ЗА РАЗВЕЈАВАЊЕ ИЛУЗИЈА	26
НОВА ПЛАТОНОВА ПЕЋИНА	27
ГЛУМЦИ САМИХ СЕБЕ	28
СВАКИ ДАН РОЂЕНДАН?	28
ПОТОПЉЕНИ У ПРАЗНИНУ	29
ГУТЕНБЕРГОВЕ ЕЛЕГИЈЕ	30
ТУРБО - ПОРНОГРАФИЈА И СМРТ ЉУБАВИ	30
ПОРНОГРАФИЈА У АБУ ГРАИБУ	31
СМРТ НАУКЕ	32
„КРЕАТИВНА САМООБМАНА“	33
ПСИХОЛОЗИ НА ПРАВОМ ЗАДАТКУ	34
НАСИЛНО ДАРИВАЊЕ СРЕЂЕ	34
НЕМА ВИШЕ АМЕРИКЕ	35
ТУЖБАЛИЦА ЗА НЕСТАЛОМ ЗЕМЉОМ	36
ФИЗИЧКО ПРОПАДАЊЕ	37
МИЛИТАРИЗАМ И ПРОПАСТ	37

СУМОРНА БУДУЋНОСТ	38
-------------------------	----

ЕВРОСКЕПТИК, ПА ТО ТИ ЈЕ

ЈЕДАН УВОД, ОСАМ ГОДИНА КАСНИЈЕ	40
ПОВОД ЗА ОВАЈ ТЕКСТ: АНТОНИЋЕВА СТУДИЈА О ЕВРОСКЕПТИЦИЗМУ	42
ГДЕ ЈЕ ТУ ДИМИТРИЈЕВИЋ?	48
ЧИТАЈУЋИ САМОГ СЕБЕ	50
ИЗ РИЗНИЦЕ ТРАДИЦИЈЕ	61

ДРУГА СРБИЈА ПРОТИВ ПРАВЕ РУСИЈЕ:

И ТО ТРАЈЕ, НЕ ПРЕСТАЈЕ

ПАНИКА.....	66
ДРУГА СРБИЈА О РУСИЈИ И СРБИЈИ.....	67
ДРУГОСРБИЈАНЦИ	71
QUI VONO?	72
ЗА КРАЈ.....	73

ЗА КОГА, ЗАБОГА?

ВЕРОНАУКУ МРЗЕ, ЗАР НЕ?

ВРАЋА СЕ ВЕРОНАУКА	76
КОМУНИСТИ	76
ШТА СЕ СВЕ ГОВОРИЛО?.....	81
БИЛО ЈЕ И АКТИВНИХ ГРАЂАНА	83

РАТ ПРОТИВ ВЕРОНАУКЕ И

ДЕХРИСТИЈАНИЗАЦИЈА СРБИЈЕ

МИНИСТАР ВЕРБИЋ DIXIT ИЛИ DEJA VU	86
ПОЛЕМИЧКО ПОЉЕ	87
СТАЊЕ ВЕРЕ У СРБИЈИ	89
САОПШТЕЊЕ СИНОДА СПЦ И ТРАДИЦИОНАЛНИХ ВЕРСКИХ ЗАЈЕДНИЦА	90
КАКВА НАС ЕУ СРБИЈА ЧЕКА?	91
ШТА СЕ ДЕСИЛО У ГРЧКОЈ?	92
О ЧЕМУ ТРЕБА ДА МИСЛИМО?	94

ДА ИХ НЕМА, ТРЕБАЛО БИ ИХ ИЗМИСЛИТИ:

НАТО ПРАЈДЕРИ И ДРУГОСРБИЈАНЦИ, НАШИ „САВЕЗНИЦИ“

КОЛИКО СУ СЈАЈНИ!.....	96
ЈОШ И ЈОШ АПЕЛА	97
ДЕСНИЧАРИ И РУСИЈА	98
МАЈКА ДРУГЕ СРБИЈЕ, ОПЕТ И ОПЕТ	99
ШТА ЈЕ СЕКУЛАРНО?	100
МАЛО ИСТИНЕ О ЕФЕКТИМА ВЕРОНАУКЕ	102

**ЗА ЖИВОТ ПРОТИВ КУЛТУРЕ СМРТИ:
ТРЕБА ОДГОВОРТИ НА ПРАВА ПИТАЊА**

ЛАЖ ГЛОБАЛИСТИЧКЕ АЛХЕМИЈЕ.....	103
КОВИТЛАЦ МУВА У БОЦИ	103
ТРИЈУМФ СМРТИ КАО „УМЕТНОСТ“	104
АНИМАЛИЗАМ НА ДЕЛУ	105
„УМЕТНОСТ НИКАД НИЈЕ НЕМОРАЛНА“?	106
И ЈА САМ ПРОТИВ НАСИЉА!.....	107
ЛИБЕРАЛНЕ ПЕРЈАНИЦЕ ПРОТИВ МИНИСТАРСТВА КУЛТУРЕ	108
ШТА КАЖЕ ЗДРАВ РАЗУМ?	109
НЕ ОДУСТАЈЕМО!	111

**ПРОКРУСТОВА ПОСТЕЉА МИТА:
ЗАКОН О РАДНОЈ РАВНОПРАВНОСТИ ИЛИ
ИДЕОЛОШКА ЛАЖ ГЛОБАЛИЗМА**

КО СТОЈИ ИЗА ЦЕНДЕР ПРИЧЕ?	112
ОЗАКОЊЕНО БЕЗАКОЊЕ У СРБИЈИ.....	112
ТРАНСХУМАНИСТИЧКА СУБВЕРЗИЈА	113
У ОДБРАНУ ЗДРАВОГ РАЗУМА	114
ЧИМЕ СЕ МИ БАВИМО?.....	115
ДА ЛИ ЈЕ ОВАЈ ЗАКОН НАМЕТНУЛА ЕВРОПСКА УНИЈА?	116
КОЈА НАМ ПРАВА УКИДАЈУ?	117
ОСНОВНА ЛАЖ ЦЕНДЕР ЛИНГВИСТИКЕ.....	118
УЏБЕНИЧКИ ЈАСНО	120
ЦЕНДЕРАШКЕ НЕДОСЛЕДНОСТИ	122
ЗАКОНОМ ПРОТИВ ГРАВИТАЦИЈЕ	123

ИСТОРИЈА

ПРАВО НА ИСТОРИЈУ: НАШ И ЊИХОВ НЕМАЊА

ВИЗАНТИНЦИ О НЕМАЊИ 126

О ЧЕМУ ЈЕ РЕЧ? 127

ЗАШТО ЈЕ ДРАЖА ЗА ТАДИЋА “КВИСЛИНГ”?

О РЕХАБИЛИТАЦИЈИ ЂЕНЕРАЛА ДРАЖЕ 129

КО ЗНА БОЉЕ? ТАДИЋ ИЛИ НОЈБАХЕР? 130

БИТИ ЧОВЕК ИЛИ БИТИ БУБАШВАБА 130

ДРУГА СРБИЈА ПРОТИВ КОСТЕ НИКОЛИЋА:

А О ОЗНИ ДА И НЕ ГОВОРИМО

ДРУГОСРБИЈАНЦИ ПОНОВО ЈАШУ 133

ТУЖБА ПРОТИВ „ЧЕТНИЧКИХ ИСТОРИЧАРА“ 134

„ЧЕТНИЧКА ЧИТАНКА“ 135

ШТА ЧИТАТИ ОД НИКОЛИЋА? 138

ПРВО ОНИ

ДВА СРБИНА ИЗ ЦРНЕ ГОРЕ:

БОРИСЛАВ ПЕКИЋ О МИЛОВАНУ ЂИЛАСУ 140

ЦАР ЈЕ ГО!

Радомиру Константиновићу за осамдесети рођендан

НЕЧИТАНА, А ЦИТИРАНА, КЊИГА 145

СВЕДОЧИ НОВИЦА ПЕТКОВИЋ 146

СВЕДОЧИ МИЛО ЛОМΠΑР 150

КО ЈЕ БИО ЂЕНЕРАЛ МИХАИЛОВИЋ? 154

СВЕДОЧИ СЛОБОДАН АНТОНИЋ 159

ТРАГЕДИЈА ПОЛУПИСМЕНОСТИ:

НОВИНАР ЂОРГОВИЋ, ЗАТУЦАНИ ЕВРОУНИЈАТА

ИМАЛИ, ПА БАЦАЛИ 166

СЛИКА НАШЕ ИСТОРИЈЕ ПО ЂОРГОВИЋУ 168

ЂОРГОВИЋ ПРЕ „ТРАГЕДИЈЕ“ 170

„DIE BESTE“ – НЕМАЧКА МЕДИЦИНАЈЕ НАЈБОЉА	171
ПИСМЕНОСТ	173
А СТИЛ ЈЕ, ДРУГОВИ, ШТА?	175
МОГУ ЛИ СРБИ ДА КРИТИКУЈУ СЕБЕ?	176
ШТА ЈЕ, У СТВАРИ, ПАТРИОТИЗАМ?	177

КОПРОКУЛТУРА СА ОРДЕНОМ:

МАРИНА АБРАМОВИЋ И НЕСТАНАК СТИДА

МИЛАН РУЖИЋ ЈЕ ВЕЋ РЕКАО	179
КО ЈЕ ОДЛИКОВАН?	181
БАНАЛНОСТ ЗЛА И ВОЛТЕРОВА КОПИЛАД	182
МАРКИЗ ДЕ САД УРЕДУЈЕ ОВИМ ДОБОМ	183
НАРАВНО ДА ЈЕ ТУ ЂАВО	185
СМРТ КАО БЕСТИДНОСТ	186

ОНДА МИ

ИНТЕЛЕКТУАЛАЦ ПОД БОМБАМА -

Читање записа из књиге „На рубу пропасти“ Јовице Тркуље

УЛОГА ИНТЕЛЕКТУАЛЦА	189
СЛОБОДАН ЈОВАНОВИЋ КАО УЗОР	191
ДА ЛИ ЋЕ ЗЛО ПОБЕДИТИ?	192
ПЕКИЋЕВА ПИТАЊА	194
ДА ЛИ СМО МОГЛИ ДРУГАЧИЈЕ?	195
999 ЈЕ 666	197
БАКИНА МОЛИТВА	198

УПОЗОРЕЊЕ МИНИСТРУ КУЛТУРЕ:

ИЗБЕЖИ ДРУГОСРБИЈАНСКЕ ЗАМКЕ

СПАСАВАЊЕ ПОСЛЕДЊИХ ОСТАТАКА	201
ДА ЛИ ЈЕ ТО БЕЗОПАСНО? СЛУЧАЈ ЉИЉАНЕ ЧОЛИЋ	202
ПРАВИ РАЗЛОЗИ ЗА СМЕНУ	203
ПОРУКА МИНИСТРУ КУЛТУРЕ	205

ЛЕК ПРОТИВ САМОМРЖЊЕ

СОЦИОЛОГИЈА И ЛЕЧЕЊЕ ДРУШТВА	206
------------------------------------	-----

ПОРТРЕТ ЈЕДНОГ ЛЕКАРА	206
ДИЈАГНОСТИФИКАЦИЈА, УСЛОВ БЕЗ КОГА СЕ НЕ МОЖЕ	208
ЛЕКОВИ	211

**КРОАЦИЈА, ЗЕМЉА КРОАСАНА,
И НЕПОЉУДНИ СЛОБОДАН АНТОНИЋ:
ЈОШ ЈЕДАН ОГЛЕД О ДРУГОСРБИЈАНЦИМА**

ПЉУВАЊЕ НА СЛОБА – ГВАНТАНАМО ПРОБА	213
ШТА ДА СПРЕЧИ ЧОВЕКА ОД РЕЧИ.....	213
ЕВО СМЕЛА ЧОВЕКА ОД ДЕЛА.....	215
ПРИМЕР МАРКА СВЕТИЉКА ИМ ЖАРКА	216
КУЋИЦЕ ИМ ЖАО – ТИТО МУ ЈЕ ДАО.....	217
СЛОБО, ПИШИ – ЗА САВЕСТИ ВИШИ	218

ПОЈАТИ И ОПОЈАТИ:

ПРЕД ЈЕДНО ВЕЧЕ МАТИЈЕ БЕЋКОВИЋА У БЕОГРАДУ

ПИСМО ВУКА БЕЋКОВИЋА И ОДГОВОР МАТИЈИН.....	220
КО НАМ НЕ ДА ДА ДОЂЕМО ЦИЉУ?	221
ПОЗИВНИЦА УПУЋЕНА СВИМА	223

ЕПИЛОГ ИЛИ КРАЈ?

**У ЦАРСТВУ СРПСКОГ СИМУЛАКРУМА:
БАЛКАНСКО ПЛЕМЕ МАРУБО**

КАКО ДЕЛУЈЕ ИНФЕРНЕТ	225
МРЕЖНИ РАТОВИ И КЛОВНОКРАТИЈА	226
БУКАЧИ, ВИКАЧИ И БУДУЊНОСТ КОЈА ДОЛАЗИ	227
ИСТИНА О СРБОФОБИЈИ	228
СИМУЛАКРУМ СРБИЈА И ОНО ШТО СЕ СПРЕМА.....	228
НЕ ОДУСТАТИ ОД ИСТИНЕ	229

КОРИШЋЕНА ЛИТЕРАТУРА.....	237
---------------------------	-----

СА ДРУГОМ СРБИЈОМ ИЗ ДАНА У ДАН: УМЕСТО УВОДА

Ово је, поново, моја књига о другосрбијанштини, неотитоизму маскираном у космополитски универзализам. Она је писана годинама, и разним поводима. Писана је лично, полемично, са страшћу човека који не подноси лаж у име хуманизма и обмане у име „светлије будућности“. Писао ју је човек који, и даље, не може да верује да је другосрбијанштини омражен Владика Николај, истински хришћански космополита, а омиљен Титов слуга и квазидисидент, Коча Поповић.¹

-
- 1 Мило Ломпар о њему каже: “Постоји читава једна митологија која се ствара око Коче Поповића. Она има историјски, вредносни и пројективни вид. Карактеристично је – за историјски вид ове митологије – да титоистички апологети, у свом настојању да уваже комунистичку традицију у српској историји, бирају Кочу Поповића а не Благоја Нешковића. Обојица су шпански борци. Нешковић је у рату и после рата водио партијску организацију Србије. Смењен 1952, он се враћа у лабораторију и наставља научну каријеру са видним резултатима. Много мање учешће у послератној комунистичкој власти, велика упорност, одвајање од власти и политике без урушавања личности, способност самоусавршавања представљају погодне мотиве за сваку историјску реконструкцију. Зашто она изостаје? Као да су још увек на снази оцене из недавно објављеног партијског досијеа о Нешковићевом „великосрпском“ опредељивању (Венцеслав Глишић, *Досије о Благоју Нешковићу*, Службени гласник, Београд, 2011, 99–130). Важнији разлог је у томе што Нешковић није могућ као знак титоизма, док Коча Поповић – који је учествовао у обликовању завршног лика титоистичке Југославије – јесте

Другосрбијанство је ударна песница наших непријатеља, који су окупљени у НАТО Западу, јер је покрет њихових домаћих гласноговорника. Као наводни „мали Руси на Балкану“, ми, по њиховом мишљењу, немамо право да будемо жртве, мада смо један од најстрадалнијих европских народа, који је вековима „таргетиран“ зато што је, на граници Истока и Запада, спречавао пап-

---

могућ као титоистички симбол. Одлучујући разлог је у томе што Нешковић није могућ као западни апологета, док је Коча Поповић управо такав апологета. У митологији Коче Поповића не брани се, дакле, комунизам као такав него баш титоизам, јер се тако брани садашња колонијализација наше јавне свести. Она има потребу за вредносном легитимацијом. Професор и сликар Бранко Поповић је – током Другог светског рата – у својој кући крио слике српских мајстора да их Немци не би однели. Није их покрао него вратио у Народни музеј. Убијен је – 1944. године – без суђења као народни непријатељ. Коча Поповић је – по сећању Миодрага Б. Протића – тражио да из Музеја савремене уметности узме *Пијани брод*, чувено платно Саве Шумановића, и поклони га Титу за рођендан. Задовољио се сликом Моше Пијаде („Мистерија писма Данице Барили“, *Полиџика*, Београд, културни додатак, 3. и 4. април 2010, 3). Секуларно свештенство нам га намеће као светионик вредности. Није проблем само у томе што је узео музејску слику него што је учвршћивао култ личности. Какав је то светионик вредности који ствара култ личности? На историјски и вредносни вид ове митологије наслања се њен пројективни вид. Јер, дипломатска академија *српској* Министарства спољних послова носи име *југословенској* министра иностраних послова Коче Поповића. Она не носи име Јована Ристића као представника Србије у часу добијања државне независности на Берлинском конгресу, нити име Милована Миловановића као дипломатског архитекте Балканског савеза из 1912. године, иако је то леп пример регионалне сарадње. Оваква симболика показује *правац* у којем се одвија историјско и политичко кретање: то је *продужешак* титоизма колонијалним средствима.“

ство да продире ka Истоку. Усташтво је својевремено било борбени балкански папизам (папизам, понављам, и тиме не поричем постојање часних и честитих римокатолика који нису били на страни Пија Дванаестог и Степинца). Треба да погледамо истини у очи: да смо се на време бавили Србоцидом и да је свет, захваљујући иницијативи наше државе, на време знао све о Јасеновцу, и да је Музеј жртава Србоцида био смештен тамо где је „Кућа цвећа“ (израслог из наше крви), при чему би хрватски ревизиониста Броз био пресељен у родни му кајкавски крај, за нашу судбину би се знало барем као за судбину Јермена. Овако, док чекамо да нас потомци наших целата осуде за „геноцид у Сребреници“, ми, што рече Његош, „ка` гуске све нешто ћукамо“.

Реч је и о томе да су другосрбијанци, са свим својим НАТО задацима, потомци оних комуниста који су верно служили „Дебелом Мртвацу Грозу“, како је Тита звао владика будимски Данило. То су потомци оних који су у јесен 1944, у Београду, одржали Антифашистичку скупштину ослобођења Србије (АСНОС), на којој су се утркивали да Србе оптуже за сопствено страдање у Другом светском рату. Тако универзитетски професор Симиша Станковић, у наступу самолустрације, на конгресу узвикује: „Србија је главни стуб реакције на Балкану и у читавој Европи“, а студент из Ужица Добривоје Видић правда Павелићеве злочине: „Шест стотина и педесет хиљада стрељаних Срба у Босни и Херцеговини, то је дуг који је српски народ платио за злочиначку политику београдских властодржаца“. Што се чудимо данашњим србофобима међу другосрбијанцима? Они само наста-вљају где је Видић стао.

Другосрбијанци су, уз то, и лукративни југоносталгичари.

Југословенство је било племенити утопизам (сети-мо се „Младе Босне“ и младог Иве Андрића), али је, као и сваки утопизам, било осуђено на пропаст. Јер, утопија значи место које не постоји, нигдина. Југославија је била могућа само зато што није било руског цара да спречи погубни утицај англосаксонских и француских геополитичких ложа на балканском простору. Краљевина СХС (касније Југославија) је настала зато што је пропала царска Русија, и створиле су је Велика Британија и Француска да би оствариле своје геополитичке интересе. Титова Југославија је била уклопљена у НАТО поредак против совјетског блока, а маскирала се у несврстаност. Српска елита, у обе Југославије, са ентузијазмом или без њега, што би рекао Бора Чорба у „Лутки са насловне стране“, „статирала је можда у понеком филму“, или „рекламу снимила за ТВ“. Газде са Запада су је „мењале као што размењују речи“, а иза леђа јој „причали вицеви“. Срби су прошли тако да сада, заиста, коначно пролазе као старачки народ у изумирању. Ипак, историја није окончана, а Владика Николај у служби новомученицима убијеним од папских крижара каже: „О страдалци нови под хумкама влажним, победа је ваша над хришћанством лажним“. Упркос свему, живеће овај народ. Борба се наставља. И ово је књига о томе.

О САДРЖАЈУ ОВЕ КЊИГЕ

У првом поглављу, „Пропаст илузија о Западу“, тема је изумирање културе у доба постмодерне. Први оглед је посвећен вези између културе и култа, о којој је писао чувени руски геније, Павле Флоренски, а у „Ламенту над Америком“ дат је поглед на књигу америчког новинара Криса Хеџиза, „Империја илузија: крај писмености и тријумф спектакла“. „Евроскептик, па то ти је“ је текст о заблудама и илузијама Европске Уније, а „Друга Србија против праве Русије: и то траје, не престаје“ бави се русофобијом НАТО квазикосмополитизма у нас.

„За кога, забога?“ је поглавље које се тиче другосрбијанске борбе против Бога и душе, против веронауке и хришћанске културе у нас. Ту је и прича о НАТО прајду у име „људских права и демократије“, о култури смрти која се нуди као постмодерна верзија свеопште среће, о цендеризму као неокомунизму, који насрће на здрав разум и језик сам.

У поглављу „Истор и ја“ дат је поглед на другосрбијанску верзију наше историје: наративом о Стефану Немањи и ђенералу Драгољубу Михаиловићу, као и нападима на Косту Николића, историчара који је показао да титоизам живи и данас.

У поглављу „Прво они“ дат је поглед Борислава Пекића на дисидентство Милована Ђиласа, „Цар је го!“, писан када је Радомир Константиновић имао осамдесет година; бавио сам се и полуписменошћу другосрбијанског журналисте Ђорговића, као и копрокултурном луциферијанком Марином Абрамовић.

У поглављу „Онда ми“ дати су текстови о онима који се не мире са другосрбијанштином: понуђене су слике из доба НАТО бомбардовања Србије (о чему је писао Јовица Тркуља), прича о покојном министру културе, Браниславу Петковићу, који је покушао да нас ослободи НВО диктатуре, Љиљани Чолић, жени коју су сменили јер је устала против лажи у нашем образовном простору, о књизи Зорана Аврамовића, који је разобличио родомржњу, о храбрости Слободана Антонића, који већ две деценије сведочи истину против другосрбијанске лажи, као и о историји која је поезија у делу и чину Матије Бећковића.

Епилог књиге се бави нашом будућношћу – ако је буде.

Надамо се да ће ова књига оставити светао траг у нашој културној стварности. Важно је не мирити се са лажју. Важно је волети Истину, Која је Христос.

ОКТОБРА 2024.

Атор

ПРОПАСТ ИЛУЗИЈА О ЗАПАДУ

ЗАШТО ИЗУМИРЕ КУЛТУРА: РАЗМИШЉАЊА СА ПАВЛОМ ФЛОРЕНСКИМ

ШТА СЕ ДЕШАВА СА ДАНАШЊОМ КУЛТУРОМ

Шта се то дешава са данашњом културом?

Зар је могуће да су брљотине, од енформела Џексона Полока до шарлатанства Марине Абрамовић, уметност?

Свештеник Алексеј Јанг, духовни син оца Серафима Роуза, писао је о томе још пре пола века, узимајући сликарство Пабла Пикаса као пример: “У младости је Пикасо био под утицајем Русоове романтичне идеје о племенитом дивљаку, исто као и Сезановим безличним геометријским формама. „Госпођице из Авињона“ (1907) које је он изложио представљале су радикалан раскид који је запрепастио чак и његове савременике, Брака и Матиса. Уз неколико изузетака, све његове слике које су потом настале преносе врло бизаран осећај за стварност – ако би се то уопште могло назвати стварношћу. Чини се да је у мањој мери био заинтересован за употребу боје, за форму и простор, него за изражавање једне врсте сопствене стварности која не може у потпуности да

комуницира са посматрачем. Пикасо је, међутим, делио претпоставке интелектуалне елите свог времена и, уз разумевање тих претпоставки, може се, у сваком случају, разумети понешто од генезе његових идеја. Гротескне, често измучене фигуре на његовим платнима одражавају ону философију очајања, онај свет у коме више нема места за Бога, нема места за човека и нема места за љубав. Гледајући његове слике, човек не може да осети било шта друго осим празнину, узалудност света без Бога. У неким од његових познијих радова, посебно у његовим скулптурама, постоји један елемент забаве, у коме површан посматрач не види ништа осим подруљивости. Пикасо је, у ствари, схватио своју публику и своје време и био је у стању да глуми генија, а само је неколицина била довољно поштена да га назове преварантом. У чланку написаном 1952. сам Пикасо скида завесу са своје приватности: „Људи у уметности више не траже утеху или усхићење... они траже било шта што је ново, настрано, оригинално или саблажњиво. Од времена кубизма и онога што је за њим уследило, покушавао сам да било каквом бизарном екстраваганцијом која би ми пала на памет задовољим критичаре као што су ови. И уколико би ме мање разумевали, утолико су ми се више дивили. Ја сам, забављајући се таквим шалама и играма, у трену постао знаменитост. Слава за сликара значи продаје, зараде, богатство. Данас сам, као што знате, и богат и славан. Али, када останем сам са собом, немам храбрости да себе сматрам уметником у некадашњем, величанственом смислу те речи. Ђото, Тицијан, Рембрант, Гоја... некада је било великих сликара. Ја сам само јавни клоун који је схватио своје време и искори-

стио, најбоље што је умео, малоумност, таштину и лако-
мост својих савременика“.

Ево, најзад, једне поштене изјаве у свету који је по-
стао обезглављен преваром и које се морамо клонити
по сваку цену, без обзира које је лице одабрала: умет-
ност, музику философију, књижевност, па чак и тео-
логију. Усредсредили смо се на Пикаса јер, по речима
једног критичара, „ниједно име није подесније да у се-
ћању оживи овај век као Пикасово и слика нашег вре-
мена пренета потомству најбоље ће бити представљена
његовим цртежима, гравирама, сликама, керамиком и
скулптурама“. Ако је тако, будуће генерације неће по-
грешити ако примете хаос, несигурност, незнађе и очај
који су у великој мери део модерног света.“ Тако каже
отац Алексеј.

Али, како је дошло до тога?

КУЛТ И КУЛТУРА

По свештенику Павлу Флоренском, лепе уметности
остаци су уметности Божјег стваралаштва, теургије. Те-
ургија је праоснова човечанске делатности, јер је њен
циљ да стварност промени помоићу божанског сми-
сла који се човеку открива као надтваран, али у твари:
“Све делатности биле су обједињене у њој, а изван ње оне
су биле сматране за лакомислене, површне, такорећи
за изгубљене и, сходно томе, за илегалитимне и болесне.
Тачније речено, аутономно постојање нетеургијске де-
латности била је бласфемија, злочин, и тако је углавном
и схватано.“

Али, ускоро је почела аутономизација људских делатности, и теургијско је сведено на формално – обредно, док је оно што је остало, па и уметност, налазило своју антропоцентричну сврховитост, али увек, свесно или несвесно, угрожено помишљу о сујетности људске делатности ван стремљења ка Божанском.

Разједињење облика и садржине, појава луксуза и мудровања у уређењу животног простора, утилитаризација ствари и формализација логике, довели су, по Флоренском, до тога да је „све имало сличности са истином, а престало је да буде део истине, престало је да буде истина и у истини.“ Секуларизација је довела до појаве западноевропског хуманизма, који је служио разградњи културе и распаду човековог ја, па је душа постала „само сума узаврелости и намера, то јест стања која случајно навеју на човека, као ветром донесена.“

Хуманизам без Христа постао је, како би отац Јустин рекао, пунолетство очајања.

СВЕТИЊЕ И ПРЕДМЕТИ

Основа културе јесте и мора бити култ у коме постоје свештени предмети, предмети насићени смислом, теофанијске твари, ако се тако може рећи. Флоренски каже: „Маказе, флашице, метлице итд. су ствари; оруђа култа - иконе, крст, путир, дискос, кадионица, тканине и одежде итд. су, осим и изнад тога, значења која захтевају признање и не допуштају само спољашњу употребу. Као таква, они су истовремено не само унутарња значења, већ, ван сваке сумње, и стварности које стоје у истом

низу са стварима. Пред нама се, на пример, налази Свети Крст. Он је предмет нашег поштовања, наше преданости и молитве Богу, нашег уважавања; он је значење и средишња тачка осталих значења. Он је духовна вредност. Нешто свето. Али, то свето није присутно само у дубини нашег духа, оно је истовремено и предметно. Култни предмети су остварено јединство привременог овога света и вечности, вредности и чињенице, непролазности и пролазности. Ово антиномијско у њима јесте њихова суштинско својство.“

Има предмета који су у свету, али су изнад света. И човек је у свету, али је изнад света. Његова основна делатност је, да буде свештеник, који Богу, у име свих и за све, приноси благодарост. Флоренски истиче:“Литургијска делатност је средиште; као средиште свих делатности, она представља ону делатност која човека непосредно изражава у најдубљој унутрашњости његовог бића, права и превасходна делатност човекова, јер човек је *homo liturgus*.“

Литургија је средиште људскости онакве каквом ју је Бог замислио.

ТЕОРИЈА, ПРАКСА, ЛИТУРГИЈА

По Флоренском, поред теорије, која ствара појмове, и праксе, која долази до оруђа и машина, постоји и литургијска делатност која саздаје светињу. Појмови, оруђа и светиње – то су основи човештва.

Из теоријског, практичног и литургијског развијају се поглед на свет (митологија, догматика, наука), при-

вреда (оруђа и оружја, средства за производњу и средства за одбрану друштвених вредности и богатства – од заштићеног комада дрвета настаје плуг, али и бодеж) и култна делатност (свештени предмети, радње, речи, Свете Тајне – све што успоставља везу са вишњом стварношћу). Теоријска делатност, ако се аутономизује, води идеологизацији стварности и обоготворењу тзв. *великих људи*, „добротвора човечанства“; аутономизована економија идолатризује новац и профит као циљ самом себи. Теорија сакралног сматра да је са своје стране, култ средиште религије, и да пропаст сваке културе почиње са разградњом њеног култа.

Богослужење је увек средиште, које се полако прелива у широку област културе. Религиозна предања, каже Флоренски, „у свом последњем стадијуму растрошености и распадања рађају световну философију, световну науку, световну књижевност.“ Распадање религије, после свега, води рационализацији и технизацији живота.

Зато данас нема уметности.

Зато живимо у очајању.

ТВОРАЦ И СТВАРАОЦИ

Стваралаштво може бити радост само ако се ствараоци угледају на Творца.

У првом од романа из циклуса „Летописи Нарније“, енглески хришћански писац Клајв Стејплз Луис описује настанак бајковитог света Нарније, који ствара божански лав Аслан (иза кога се крије Христов лик намењен

дечјем поимању): „Лав је корачао напред-назад по тој празној земљи и певао нову песму. Била је мекша и напевнија од песме која је призвала звезде и сунце, блага, титрава музика. И како је корачао и певао, тако је долина постојала зелена од траве. Ширила се око Лава попут језера. Текла је уз падине брегова као талас. Кроз неколико минута већ је пузала уз ниже стрмине удаљених планина и чинила да тај млади свет сваким тренутком делује све мекше. Сада се могло чути како благи ветар куштра траву.“ Божанска музика ствара Нарнију: „Поли је открила да јој је песма све занимљивија и занимљивија, јер јој се учинило да почиње да увиђа везу између музике и ствари које су се дешавале. Када је ред тамних јела избио на гребену на отприлике стотину корака одатле, она је осетила да су везане с низом дубоких, дугих нота које је Лав отпевао тренутак раније. А када је ударио у брзи низ веселијих тонова, није се изненадила како на све стране избија јагорчевина. А онда се осетила сасвим убеђено да све те ствари излазе (како се изразила) „Лаву из главе“. Док сте му слушали песму, чули сте шта смишља: када бисте се обазрели, то бисте и угледали. Било је толико узбудљиво да није било времена за страх“. Када је Аслан створио животиње, десило се следеће чудо: „Лав отвори уста, али из њих не допре никакав звук; испустио је дуг, топао дах; чинило се да је овај заљуљао све животиње онако како ветар заљуља дрвеће. Далеко изнад њих, иза вела плавог неба који их је скривао, звезде поново запеваше; чиста, хладна, тешка музика. Онда дође хитри сев попут огња (али никога не опече), или с неба или из самог Лава, а децу заголица свака кап крви у телу, и најдубљи, најдивнији глас који

су икад чули проговори: „Нарнијо, Нарнијо, Нарнијо! Пробуди се! Воли! Мисли! Говори! Буди дрвеће које хода! Буди звери које говоре! Буди божанске воде!“. По хришћанском Символу вере Бог је Творац (на грчком Поета, Песник) неба и земље. И стварање је својеврсни дијалог радости: на Творчево „Нека буде!“, твар одговара својим напоном уласка у постојање. На крају, Аслан узвикује: „Заувек вам дајем земљу Нарније. Дајем вам шуме, воће, реке. Дајем вам звезде и дајем вам себе“.

Изгубивши Бога, човек је изгубио све – између осталог, и уметност.

Данас имамо само привиде и утваре, а уметности нигде.

Да ли ћемо успети да уметност обновимо? Да, али само ако, у Богу, обновимо себе.

Тада ће ништавило поново постати пуноћа, а радост стварања ће доћи уместо нихилистичког очајања.

2023.

ЛАМЕНТ НАД АМЕРИКОМ/
КРИС ХЕЦИЗ, ИМПЕРИЈА ИЛУЗИЈА:
КРАЈ ПИСМЕНОСТИ И ТРИЈУМФ СПЕКТАКЛА

КОСОВО И ВЕШТИЧЈИ КОТАО ИЛУЗИЈА

У својој, више него упутној, књизи „Косово на крају историје“ (изашла недавно у Матици српској), Александар Петровић и Дарко Камчевски истичу: „Постструктурализам промовише деконструкцију као метод који служи да покаже да нема истине, да је све само испаравање из прегрејаног магијског котла, односно идеологија која силом и лукавством опседа историју. Али постструктурални приступ, са својим презиром према истини, извесности, суштини, не може изградити било шта поуздано јер се искључиво служи краткотрајним привидима. Постструктурални идентитет је вртешка на којој би се стварни свет заменио кулама (близнакињама) од песка, метастазираним ткањем економије и политике штампаног папира. Реч је напросто – послужићемо се опет шекспировским речником – о чистом вештичарењу које треба да омогући нелегални државни удар. У случају албанског идентитета, постструктуралистичка изградња се служи присилним преузимањем, извртањем и кривотворењем. Таква збрка никада не може да буде држава, већ се њоме може само корпоративно управљати све док има довољно разлога за то. Изгледа да је промена, односно монтирање вештаственог идентитета, основно колонијално средство. То је нека дезин-

теграција која ослобађа одређену енергију, али потпуно губи повезаност с вишим облицима постојања све док се не издахне у унапред изгубљеном рвању с привидом. Косово је тако постало нека врста царства заблуда: све чему се могу додати префикси псеудо- или квази као да се појавило на Косову. Оно је пример раег excellence за виртуелну стварност која добија свој коначно историјски, или боље речено, постисторијски облик. Као Илирија у „Емпедоклу на Етни“ Меџуа Арнолда, Косово је „место заборавности, скоро па и брисања које забрињава“. Независно Косово може се уздићи само тамо где је све заборављено. Ако косовска политика заборавља узме маха, Косово ће постати место одакле ће почети да се шире вештачка сећања. Уколико се покаже да она могу да се ту добро приме, попут семена зла ће се лакше расејати по целом свету.“

Бавећи се, дакле, Косовом, морамо бити свесни да је оно у овом тренутку простор заточен у привиде, саставни део глобалног царства привиде.

ПРИРУЧНИК ЗА РАЗВЕЈАВАЊЕ ИЛУЗИЈА

А како је у његовом срцу, најбоље ћемо схватити ако читамо „Империју илузија“ Криса Хеџиза, коју је, после „требника“ антиилузионизма, Ги Деборовог „Друштва спектакла“, недавно објавио Андрићев институт као једно од седамнаест својих издања у 2019. години. Поднаслов књиге је речит: „Крај писмености и тријумф спектакла“. Превод припада Сандри Јосиповић.

Новинар Крис Хеџиз (носилац Пулицерове награде) бави се низом илузија које владају усред империје утварности, САД. Ту су илузија писмености, љубави, мудрости, среће и Америке. Иако је у ратовима потоње деценије 20. века и сам учествовао у производњи медијских илузија на простору бивше СФРЈ, опредељујући се „антимилошевићевски“, Хеџиз о својој америчкој теми пише без предрасуда и ограда, знајући да осети куцање „срца таме“.

НОВА ПЛАТОНОВА ПЕЋИНА

Ко год се бави привидима, не може да се не сети Платонове параболе о пећини у којој живе заробљени људи што на зиду пећине виде само сенке, и сматрају их за сушту стварност. Што је пећина у Платоновој „Држави“, то је медијски свет у коме живимо, храњени сликама стварности која то није. Хеџиз каже: „Ми смо оковани за трепераве сенке које настајују културу славних личности, које су присутне у спектаклу у арени, које плове на радио-таласима, које се налазе у маркетиншким лажима, бескрајним личним драмама. Трепераве сенке, од којих су многе у потпуности измишљене, постале су ударне вести, и око њих се испредају трачеви о славним личностима, мистицизам Њу ејџа, и популарна психологија.“

По Хеџизу, менаџери, новинари, маркетиншки сектори, промотери, сценаристи, телевизијски и филмски продуценти, рекламне агенције, аудио-визуелни техничари, фотографи, телохранитељи, стилисти, инструктори фитнеса, анкетари, спикери и водитељи дневника

покрећу жице у марионетском позоришту у које се претворила Америка (а са њом и свет).

ГЛУМЦИ САМИХ СЕБЕ

Да бисмо избегли суочавање са правом стварношћу, вели Хеџиз, постали смо својеврсни глумци својих не-снимљених, али непрестано играних, филмова. Култ славних личности је својеврсна ерзац религија, идолопоклонство које нуди привид бесмртности. Уместо Бога, влада фантомска матрица коју сами производимо. Повезивање камере и интернета довело је до тријумфа слике над речју: сви добијају могућност да буду виђени, да имају, како би рекао Енди Ворхол, својих петнаест минута славе. И да им се, на неки од техно – начина, испуне жеље. Фокс Њуз је, рецимо, својевремено нудио ријалити шоу „Лабуд“ у коме се тзв. непривлачне жене путем фитнеса, операција и психотерапије, од „ружних пачића“ претварају у „заносне лабудице“.

СВАКИ ДАН РОЂЕНДАН?

Али, истински селебрити живот припада само једном постотку Американаца, који држе 90% америчког богатства. Они живе животом из снова, о коме Хеџиз каже:“Јуре са модних ревија на филмске премијере, шепуре се својом фигуром усавршеном хируршким захватима у одећи високе моде. Њихова деца у тинејџерском узрасту праве журке које коштају 200.000 долара и организују венчања за 51 милион долара. Овакав живот светлуца пред нашим очима као какав светионик.

Речено нам је да је такав живот најпожељнији и да нас највише испуњава. Радничка класа, којој припадају милиони америчких тинејџера који једва састављају крај са крајем, нема приступ ексклузивној телевизијској заједници. Постали су у великој мери невидљиви. Они су предмет подсмеха, чак и када их мами тај живот изобиља који они гледају на телевизијском екрану у својој дневној соби. Скоро нико од нас неће достићи тај живот испуњен богатством и моћи. Па ипак, нама се говори да ако га толико жарко желимо, ако довољно верујемо у себе, ми, такође, можемо имати све. Нама преостаје осећање инфериорности и безвредности када не можемо да пригрлимо као свој тај недостижни стил живота. Ми смо подбацили тамо где су други успели.“

И треба да се осећамо криви што нисмо олигархијски лопови и пљачкаши. Врхунски метод манипулације, нема шта!

ПОТОПЉЕНИ У ПРАЗНИНУ

Зато је, по Хеџизу, селебрити култура је култура моралног нихилизма. Богатство, слава и сексуални подвизи су основа тог „пројекта“ који све потапа у празнину. Плитка нарцисоидност која се намеће друштву нити нуди смисао живота, нити гради заједницу. Култура забаве маскира распад истинске културе. Селебрити митологија се испоручује масама јер скрива оне који имају праву моћ – олигархе и корпорације. Док се Орвел плашио да ће нас уништити тоталитарна контрола, Хаксли је наслутио да ће нас сломити тоталитарна забава, ГУ-

ЛАГ са маском Дизниленда. А циљеви? Увек малигни. Рецимо, ријалитији попут „Великог брата“ продају људима причу да је добро бити праћен и да је „кул“ немати приватност.

ГУТЕНБЕРГОВЕ ЕЛЕГИЈЕ

Култура захтевне интелектуалности и критичког сагледавања стварности замењена је Земљом Дембелијом у коју Пинокио стиже јер не верује у школу, него у бескрајну забаву. Наравно, касније постаје магарац и мора да служи злим господарима. Године 2007, 80% породица у САД нити је купило, нити је прочитало књигу. Из неписмености се рађа „џанк политика“, која на власт доводи Џорџа Буша Млађег, кадрога да општи на језику ученика шестог разреда основне школе. Само тако га бирачи разумеју. Писменост, непотребна позном капитализму, нестаје са обзорја човештва.

ТУРБО - ПОРНОГРАФИЈА И СМРТ ЉУБАВИ

У царству илузија, љубав је сведена на порнографију, о чему Хеџиз каже: „У порнографским филмовима су лутке, односно жене као упакована роба. Немају истинске емоције, лишене су аутентичне људске лепоте и подсећају на пластику. Порнографија не промовише секс, ако се секс дефинише као заједничка активност два партнера. Промовише се мастурбација. Промовише се самонадраживање које искључује интимност и љубав.“

Иначе, порнографија је баш капиталистичка: у САД доноси преко десет милијарди долара зараде на годишњем нивоу. И идеологија сексуалне грабљивости јој је баш капиталистичка. Жена је сведена на предмет изложен насиљу, а мушкарац је звер, незасити свемоћник који је злоставља. Јер, по Хаџизу, „порно-филмови су увек, пре свега, еротизација мушке моћи путем физичког злостављања, чак и мучења жена.“ А то, каже он, значи да је „филм за одрасле“ права слика Америке, пошто „порнографија одражава суровост културе која избацује на улицу своје ментално оболеле, држи више од два милиона људи у затворима, одбија да пружи здравствену заштиту десетинама милиона сиромашних, заговара поседовање оружја, а не контролу оружја, и труби о неприхватљивом и крајње родољубивом национализму и лакомом корпоративном капитализму.“

ПОРНОГРАФИЈА У АБУ ГРАИБУ

Свако ко мисли својом главом и не мири се са привидима лако препознаје начине мучења које је америчка војска спроводила у ирачком паклу, америчком затвору Абу Граиб. Они, каже Крис Хеџиз, потичу из порно-контекста. Ево шта уочава аутор „Империје илузија“: „Постоји снимак на којем обнажени мушкарац клечи пред другим као да врши орални секс. Постоји снимак обнаженог мушкараца кога на повоцу води жена која служи у америчкој војсци. Постоје снимци обнажених мушкараца у ланцима, обнажених мушкараца наслаганих један преко другог на гомили на поду, као да је у питању сцена групног секса у затвору. И постоје још стотине других

поверљивих фотографија на којима су ирачки заробљеници присиљени на мастурбацију, а многе од тих фотографија су неслужбено прегледали чланови Конгреса.“

Демократски призори, зар не? Ако се томе додају и људска права – ето нам слободе из Вашингтона!

СМРТ НАУКЕ

А високо образовање? Ни о њему не треба имати илузија, бар кад је америчко царство илузија у питању. Хеџиз истиче да је реч о уставовама које производе конформисте:“Елитни универзитети презиру искрено интелектуално испитивање, које одликује неповерљивост према ауторитету, изразита самосталност и често субверзивност.“

Дошло је, баш у високом школству САД, до тријумфа војноиндустријског комплекса који је преузео науку зарад својих интереса. Хеуристичка срж науке укинута је на путу технолошког прагматизма. Образовање се своди на обуку за „корисне вештине“, а лабораторије, овако или онако, трагају за новим оружјем. Што се друштвених наука тиче оне се маргинализују, лишавају критичке оштрице и постају неразумљиве „вербалне енклаве“, тврди Хеџиз. Џон Ралстон Сол, аутор „Волтерове копилади“, уочио је да се цивилизације у расапу непрестано налазе у производњи узајамно непрепознатљивих стручних дијалеката, који онемогућавају истинско општење. Економске варалице се служе језиком пуним неразумљивих речи да би олигархија, вербалном маглом

скривена од опљачканих, успешно наставила са пљачком, а тумачи књижевности настоје да оно што је литерарно вредно деконструишу. Мада је, како каже Хеџиз, права књижевност свих времена увек указивала и на друштвене проблеме, они од њих беже као ђаво од крста, тврдећи да је истина мртва. Елитни универзитети у САД прихватају расну или етничку, али не и класну разноликост, јер они имају дужност да репродукују постојеће класне односе. Њихови челници незасито јуре донације богатих, који немају научне, него личне и корпоративне интересе, а лажу да служе општем добру, сматра Хеџиз. Студенти уче за радна места којих више неће бити, и у тренутку кризе они неће имати шта да понуде друштву, јер су и њих учили - привидима.

„КРЕАТИВНА САМООБМАНА“

У друштву илузија и срећа је илузорна. Она, како рече Олдоуз Хаксли, значи само мирење са оним што од нас очекује друштво. Највећа срећа нам, наравно, долази кад капиталисти згрћу профит. Зато корпорације данас (п)одређују свачији идентитет. Зато оне шире „позитивно мишљење“, које има улогу еугенике у доба нацизма. На универзитетима у САД нуди се преко сто курсева позитивне психологије. (Ако се сећате: „Сваког дана у сваком погледу све више напредујем“). Здравственог осигурања у САД нема за све, али су „позитивне емоције“ доступне свима. Шели Тејлор, професор психологије на једном од угледних универзитета (оном Калифорнијском), још 1991. године је објавила књигу *Позитивне илузије: креативна самообмана и здрав ум.*

Она је тврдила да су илузије добре, и да је стварност без улепшавања негативна и неподношљива.

ПСИХОЛОЗИ НА ПРАВОМ ЗАДАТКУ

Стручњаци за утварност, који нуде „позитивно мишљење“ као средство да се побегне од стварности, могу да раде и друге ствари: рецимо, да смишљају програме психофизичког злостављања америчких заробљеника. Хеџиз каже: „Психолози прате стално погоршавање стања затвореника и саветују испитиваче како да примене технике да би постигли потпуни психолошки слом.“ А, наравно, служе и корпорацијама, одакле треба избацити све „негативце“ што мисле својом главом: „Они који одбију под притиском групе да постану хармонични сматрају се тегом око врата корпоративног тела и ако не могу да се промене, избачени су. Они који су спремни да се одрекну своје индивидуалности, добијају ситне награде које им удељује корпоративна структура.“

Куд ћеш лепше?

НАСИЛНО ДАРИВАЊЕ СРЕЋЕ

Свака утопија, говорио је велики руски теолог Георгије Флоровски, значи „патос насилног даривања среће“. Антрополог са Берклија, Лора Нејдер, вели Хеџиз, указала је на то да су и колонијални господари и идеолози глобализације идеју друштвене хармоније користили и користе зарад упражњавања моћи над потчињенима: права друштвена хармонија није исто што и идеологија хармоније, каже она. Тежња државе ка хармонији по

сваку цену увек има за циљ цензуру и аутоцензуру, и уништава саму основу демократије.

Наличје „корпоративне среће“ је, наравно, сурова принуда, као у тоталитарној секти. Хеџиз је јасан: „Корпорација, потпомогнута позитивном психологијом, ослања се на неколико техника принудног убеђивања, сличних онима које примењују секте, да стопе раднике у један „срећан“ колектив. (...) Примењује узајамни притисак, укључујући нападе на индивидуалност и критику које сматра облицима негативности, да осигура покорност. Манипулише и контролише целокупним друштвеним окружењем у којем се налази особа да би стабилизовала модификовано понашање.“

То је, што се каже, „производња сагласности“. Ако не волиш корпоративне каранфиле, бићеш удављен, као у Шијановом „Давитељу против давитеља“.

НЕМА ВИШЕ АМЕРИКЕ

Хеџиз је јасан: стара Америка, која није била идеална, али је стремилa идеалу, нестала је. Остала је само љуштура, облик без садржаја: „Нашу нацију су отели олигарси, корпорације и ускогруда, себична, политичка и економска елита, привилегована групица која влада, и често краде у име власника капитала.“ То значи: „Корпоративна моћ која држи владу као таоца, приграбила је себи моћне симболе, језик и родољубиве обичаје државе. Показује да брани слободу коју дефинише као слободно

тржиште и да брани слободан избор који дефинише као слободан избор да експлоатише.“

Нема више наде за САД, каже он.

ТУЖБАЛИЦА ЗА НЕСТАЛОМ ЗЕМЉОМ

За крај, чисто да се зна, и као порука свима који, на Балкану и у Србији, још увек живе у илузијама. Хециз је јасан: “Умиру културе које не могу да разликују илузију од стварности. Сва царства на издисају, од астечког до древног римског, до француске монархије и Аустроугарског царства, карактерисала је одвојеност елита од стварности. Елите су биле заслепљене апсурдним фантазијама о свемоћи и власти којима су осудиле своје цивилизације на пропаст. Нас стално осиромашују наше елите власти – у правном, економском, духовном и политичком смислу. И уколико драстично не преумеримо овај ток кретања, уколико не ишчупамо државу из корпоративних канџи, вућиће нас ка дну мрачна и жестока подводна струја глобализације. На овом свету постоје само господари и робови. Улазимо у еру у којој радници могу постати робови. Они више не могу да зараде минималац да би издржавали себе или своје породице, било да су у фабрикама које експлоатишу раднике у Кини или у индустријској пустоши Охаја.“

На путу смо коначне ентропије.

ФИЗИЧКО ПРОПАДАЊЕ

Хеџиз каже да морално пропадање са собом вуче и оно физичко: “Није случајно да је наша инфраструктура – путеви, мостови, канализација, аеродроми, возови, превоз људи и роба – преоптерећена, застарела и у лошем стању. Није тако на другим местима. Кина отвара по један метро сваке године. Европљани путују од Лондона до Париза брзим возовима. У међувремену, застарео систем америчких железница, који слабо функционише, не може да одржава вагоне који тандрчу и све старије пруге. Градове муче поломљене цеви и пропала канализација. Агенција за заштиту животне средине процењује да канализација која пропада и која је преоптерећена врши више од 40.000 пражњења отпадних вода у нашу воду за пиће, водене токове и домове сваке године. Министарство просвете је установило да је једна трећина наших школа толико пропала „да то омета извођење наставе”. (...) У Америци половина породица банкротира зато што не могу да плате трошкове лечења. Државу мучи све већа незапосленост, банкротства, опадање цена некретнина и све чешће се може видети катанац на продавницама и фабрикама.”

А зна се куда то води.

МИЛИТАРИЗАМ И ПРОПАСТ

Хеџиз наставља своју дијагнозу терминалне болести САД: “Рат и необуздан милитаризам – сада имамо 761 војну базу коју одржавамо широм планете – црпе по-

кретачку снагу државе. Америчка војска троши више од свих других војски заједно на кугли земаљској. (...) Ми прихватимо опасну обману да смо кренули у милосрдну мисију да спасемо остатак света од њега самог, да наметнемо другима наше врлине – које ми сматрамо супериорним у односу на све друге – и да имамо право то да чинимо на силу. Ово уверење је искварило и демократе и републиканце. Окупациони ратови у Ираку и Авганистану осуђени су на пропаст. Не можемо да их приуштити. Видимо талас заплена и продаја домова дужника, све већи број угашених радних места, пропаст банака и сектора финансијских услуга, сиромаштво које раздире радничку класу, нашу инфраструктуру која се урушава и убијање авганистанских и ирачких цивила здруженим бомбардовањем у којем се користе бомбе за живе циљеве.“

Орвеловски „рат за мир“ је пут у пропаст, сматра Хеџиз.

СУМОРНА БУДУЋНОСТ

Па шта чека САД? Хеџиз је одлучан:“Свакодневно гашење хиљада и хиљада радних места ускоро ће претворити нашу економску кризу у политичку. Улични протести, штрајкови и побуне које су уздрмале Француску, Турску, Грчку, Украјину, Русију, Летонију, Литванију, Бугарску и Исланд, сручиће се и на нас. Само је питање времена. И то кратког времена. (...) Никада се у америчкој историји није наша демократија нашла у таквој опасности или на прагу тоталитаризма. Наш начин живота је готов. Наша необузdana потрошња је окон-

чана. Наша деца никада неће имати животни стандард какав смо ми имали. Ово је суморна будућност. Ово је стварност.“

Паметном доста. А оном ко верује у илузије никад доста. Јер је грамзив, суров, нечовечан, и заборавља да, како рече песник, ко се из човека не пење у Бога силази у звер. Зато је Хеџизова књига лековита. И зато је, овде и сада, треба читати.

ЕВРОСКЕПТИК, ПА ТО ТИ ЈЕ

ЈЕДАН УВОД, ОСАМ ГОДИНА КАСНИЈЕ

Овај текст је објављен у часопису „Национали интерес“ (број 1, 2013. године).

Сада га објављујем поново, а поводом текста Мише Ђурковића, изашлог у „Политици“. У свом чланку, Ђурковић се, поводом изјава неког америчког дунстера маскираног у професора, осврће на причу да Србија неће ући у Европску Унију, па каже:“Чекај, пријатељу, па како то? Србија је од 2000. године, ево већ пуну 21 годину, у процесу европских интеграција и кад год треба декларативно се стално понавља посвећеност истим тим интеграцијама, европским вредностима и шта год треба. Имамо геј параду већ десет година, потпуно смо се оцендерисали на свим нивоима, имамо прву ЛГБТ+ премијерку у овом делу света, све телевизије сем једне (чисто ради форе) су нам ултраевропске, модерне итд. Шта сад ту није у реду?

Е, европске интеграције се више не важе. Како сад па не важе!?! Ало, друже, 21 годину ми чекићамо, дајемо тржиште, банкарски сектор, породицу, достојанство, Црну Гору, север Космета, шта год треба, бре! А ови из Брисела две године не дају ни поглавље да отворимо. Штавише, увели су шатро нову методологију проширења, како би нам лепо поручили да се манемо ћорава

посла и да их не смарамо више. Кога, бре, тамо брига што ми као хоћемо у ЕУ? Ево, питајте Зорана Заева. Направили му владу у Тирани, прогласио државу за север од нечега, увео албански као други званични језик, фактички федерализовао земљу... И? Опет нема ни почетак преговора, а они су на европском путу тачно тридесет година! Још мало к'о Турска која путује ка Европи од 1963. Сад му Бугари траже да промени име језика. Па што и не би, кад промениш име држави, прихватиш да ти Рама прави владу, што не би лепо назвао свој језик бугарским?

Но Ројтерс је коначно из поузданих извора и обзнао оно што одавно знамо: ЕУ више никоме не може да гарантује чланство. Чеда Јовановић је још пре њих рекао како им је Шредер још 2002. скренуо пажњу да од тога нема ништа и да ће причу да заврше са Хрватском, а неки од нас то у јавности и научним радовима пишу више од десет година.“

Потписник ових редова је увек знао да ми НИКАД НЕЋЕМО УЋИ У ЕВРОПСКУ УНИЈУ. Сад, кад се то јасно види, не осећам се тријумфалистички, него као да ме је срамота. И због себе и због нас. Због себе ме је срамота јер оно што сам знао и није неко епохално знање, па ме свако подсећање јавности на оно што сам писао чини претенциозним. Због других ме је срамота јер су се правили да не виде очитости. Јер, оно што сам ја знао, могао је да зна сваки Србин, нарочито интелектуалац и политичар (ма како да је био ограничен). Интелектуалац је могао да сазна читајући доступне изворе инфор-

мација, а политичар реално сагледавајући оно што се збива у свету и код нас.

Ипак, чланак понављам.

Јер, предстоји распад бриселске Европе и света какав смо до сада знали.

Крајње је време да интелектуалци и политичари то признају, и да почну да траже алтернативе.

ПОВОД ЗА ОВАЈ ТЕКСТ:

АНТОНИЋЕВА СТУДИЈА О ЕВРОСКЕПТИЦИЗМУ

Непосредан повод за настанак овог текста је поглавље књиге Слободана Антонића „Лоша бесконачност/ Прилози социологији српског друштва“ (Службени гласник, Досије, Београд, 2013.), под насловом „Евроскептицизам у Србији“, у коме овај наш угледни социолог разматра појаву евроскептицизма у српском друштву на почетку 21. века. Он разликује три става пре ЕУ интеграцијама – евроентузијазам, који заговара тезу да је улазак Србије у ЕУ и нужност и благодет, еврореализам, који стоји иза тезе да Србија и може и не мора ући у ЕУ, јер за то постоје озбиљне препреке, и евроскептицизам, као „залагање за то да Србија не уђе у ЕУ, односно, експлицитан или имплицитан став да је интеграција Србије у ЕУ непожељан процес који има алтернативу (тј. процес који може бити избегнут“).

Антонић је уочио да је подршка уласку Србије у ЕУ спала са 75% у години 2008. на 28% у години 2011. По

њему, кључни узрок је отимање Косова Србији, што је већина држава под влашћу Брисела поздравила, као и наметање става да Србија треба да призна „независно Косово“ и да са њим живи као са суседном државом. У истраживању спроведеном 2011, преко 75% грађана сматрало је, сасвим „евроскептички“, да одрицање од Севера Косова ради уласка у ЕУ представља нешто што треба одбити.

Антонић се подробно осврнуо на односе политичких странака према ЕУ, уочивши да се и Српска радикална странка и Демократска странка Србије до 2011. нису противиле уласку у ЕУ, али да је, после притисака да се призна независно Косово, дошло до промене њиховог става, па су обе сасвим промениле оријентацију. Евроскептицизма је било и у публицистици: Мирослав Јовановић, стручњак у Економској комисији за Европу при УН у Женеви, објавио је на сајту Нове српске политичке мисли 2006. године текст у коме је упозорио Србе да нова проширења нису приоритет за ЕУ, јер она и сама улази у кризу. Еврореалистичке текстове у то време пишу и Слободан Антонић и Ђорђе Вукадиновић, у НИНу се оглашавају новинари попут Зорана Ђирјаковића, а НВО „Двери српске“ 2008. године објављују специјални темат „ЕУ – мит или стварност“. Бошко Мијатовић у „Политици“ 2009. указује на то да се Брисел вара ако мисли да ће се Србија одрећи Косова ради уласка у ЕУ. Сениша Љепојевић, у истим новинама, указује на недостатак демократије у ЕУ, то јест на чињеницу да се 70% одлука доноси на затвореним седницама око три стотине радних група Савета ЕУ, 15% одлука доноси Комитет сталних представника чланица ЕУ и преосталих 15%

решења су плод договора Савета министара. Европски парламент се ту, у суштини, ништа и не пита. По Ненаду Вукићевићу, који је на сајту „Српски националисти“ објавио неколико текстова о привиду демократије у ЕУ, бриселска творевина је бирократско чудовиште чијих 170 хиљада чиновника годишње „прождире“ око осам милијарди евра, при чему су исти плаћени да обаве, упркос декларативној причи о децентрализацији, највећу централизацију државне моћи у историји Европе.

Иако су ЕУ интеграције у великом делу академске елите доживљене као неминовност (а државни издавач, „Службени гласник“, чак је покренуо и часопис „Изазови европских интеграција“ да ту неупитност докаже), ипак се и у научним круговима јављају критички гласови: Радмила Накарада, Богдана Кољевић, Слободан Самарцић, Срђа Трифковић, Мирослав Ивановић, Милош Кнежевић, Зоран Милошевић, Миломир Степић, Момчило Суботић, Миша Ђурковић и други указују на низ мањкавости у аргуменатцији да је ЕУ својеврсна „остварена утопија“ у којој се треба утопити.

Појављују се и књиге, попут студије Дејана Мирковића, својевремено посланика Српске радикалне странке, „Аргументи против Европске уније“, у којима се подробно разобличавају ЕУ митови у нас. Основни аргументи Дејана Мирковића, како их излаже Антонић, су следећи:

1. „Европском унијом не владају демократске институције, већ богата и отуђена бирократија, која доноси све најважније одлуке“.

2. „Други Мировићев аргумент против ЕУ јесте управо величина, неконтролисаност и паразитизам бирократије ЕУ“. Само посланици ЕУ парламента, који ни о чему суштински не одлучују, потроше на заседања преко 200 милиона евра годишње.

3. Бирократизација води нормирању свега и свачега, па и сасвим суманутим решењима, попут одлуке да на фармама које се баве узгојем свиња морају да постоје „играчке за свиње“. Уредбом 2257/94 наређује се да банане које се продају у ЕУ морају бити 13,97 центиментара дугачке и 2,69 центиметара дебеле, без „ненормалних девијација“. Постоји и уредба која дефинише ноћну кошуљу, уз тврдњу да се ноћна кошуља сме носити само ноћу и само у кревету. Бриселска бирократија наређује земљама ЕУ чиме се и како могу бавити у области пољопривредне производње, па је Бугарска, некад највећи источноевропски произвођач поврћа, постала увозник краставаца и кромпира. Споразум о стабилизацији и придруживању Србије ЕУ донео је страховите штете српској пољопривреди, која је, сасвим незаштићена, изложена моћној ЕУ конкуренцији. (Што се тиче субвенција ЕУ за пољопривреду, само 20% иде малим произвођачима, а 80% концернима, типа Нестле и Унилевера).

4. И стране инвестиције као извор напретка државе подвлашћене Бриселу су мит. Јер, странци купују домаће фирме и онда се збива следеће: „Тако преузето предузеће бива затим сурово истргнуто из мреже националне привреде чији је саставни део, те постаје део репродуктивног ланца мултинационалне компаније која је то

предузеће купила. Оно тада више не даје посао привреди око себе, већ другим деловима матичне мултинационалке. Национална држава сада служи само томе да узима кредите како би домаће становништво имало какву – такву куповну моћ и могло да троши страну робу“.

5. Излазак домаће робе на ЕУ тржиште опет је мит; то тржиште је већ одавно запоседнуто:“Зато се предузећа из Словеније, Чешке или Пољске, уместо ка немачком или француском, okreћу ка српском, руском или украјинском тржишту“.

6. Повећање плата у ЕУ је мит. Године 1996. „Фолксваген“ је купио „Шкоду“ и почео да зарађује од продаје чешких аутомобила 100 милиона евра годишње. Радницима из Чешке су плате остале исте – три пута мање него Немцима. Повећане су после серије штрајкова, али и даље су мање него „Фолксвагеновим“ произвођачима у Немачкој.

7. Улазак у ЕУ не смањује, него повећава емиграцију. Из Пољске је емигрирало, после уласка у ЕУ, два милиона људи, као и из Румуније, а из Бугарске – милион.

8. Помоћ Европске уније је такође мит:“Мировић објашњава да се помоћ из ЕУ мери пре милионима него милијардама евра, те да је помоћ намењена пре свега јачању „пријатељских“ институција, медија, организација. Када је, међутим, реч о привреди, највећи део помоћи Европске уније на крају заврши заправо на рачунима европских фирми.(...) Европска комисија је Хрватској доделила 227 уговора за консултантске услуге у вредно-

сти од 86 милиона евра, а више од 97% тог износа опет су добиле фирме из Европске уније(...)"

9. У ЕУ, тобож, нема корупције. То је лаж: 1999. цела Европска комисија је, због корупције, поднела оставку. Европска агенција за борбу против корупције открила је, у првих пет година свог рада, преваре ЕУ бирократије у вредности од ПЕТ МИЛИЈАРДИ ЕВРА!

Антонић је, као значајан прилог домаћем евроскептицизму, указао и на рад правника и политиколога Милоша Кнежевића, који је против ЕУ употребио низ „културно – политичких аргумената“. Основна тврдња Милоша Кнежевића могла би се свести на став да управо љубав према целини Европе спречава човека да постане ЕУ поклоник; јер Европска унија није целина Европе. ЕУ није демократска, него империјална творевина, сматра Кнежевић, чији став Антонић овако излаже: „По том концепту, проширење се не схвата као плуралистичко богаћење Федерације новим, самосвојним народима, већ као пуко проширење Царства новим, културно унификованим и хомогенизованим поданицима, потрошачима – пореским главама. Отуда проширење ЕУ има облик унутрашњег колонијализма, тачније, културно – цивилизацијског унификовања сваке различитости и самосвојности. За бриселске културтрегере, источноевропске нације јесу једно велико ништа, пука сировина која тек треба да буде прерађена у некакав културни фабрикат. За Брисел, источну Европу чине дивљаци који се тек дуготрајним процесом „култивизације“ могу претворити, најпре, у „полу-Европљане“ (тј. у „кандидате“ и „нове чланове“ ЕУ), да би тек у неодређеној будућности могли

постати „прави“ и „истински“ Европљани. И, као што се колонијализам 19. века одигравао под кринком ширења „цивилизације“, „трговине“ и „хришћанства“, тако се и овај унутрашњи колонијализам 21. века одиграва под маском ширења „европских стандарда“, „слободног тржишта“ и „људских права“.

По Кнежевићу, домаће издајничке елите, које једине имају озбиљну материјалну корист од чекања Годоа званог ЕУ, покушавају да свом народу наметну осећај да припада полуљудској врсти „још-не-ЕУропејаца“, што их ставља у непосредну улогу извршавања расистичких налога ЕУ олигархије. Еврорасизам има за циљ промену српског идентитета (православног по вери и балканског по историјском искуству, при чему је јелинско – ромејски Балкан колевка Европе),јер, „Европа Уније“ (израз Милоша Кнежевића) „подразумева слободу само за капитал и радну снагу, а не за слободе и уверења“.

Тако смо, захваљујући књизи Слободана Антонића „Лоша бесконачност“, добили, на једном месту, попис аргументације домаћих евроекспертских, ојачан стварношћу коју сваког дана видимо у ЕУ.

ГДЕ ЈЕ ТУ ДИМИТРИЈЕВИЋ?

Антонић у својој студији напомиње да су у специјалном броју „Двери српских“ („ЕУ: мит или стварност“) већина текстова били еврореалистички, а да су „само двојица аутора изразила отворено противљење уласку Србије у Европску унију“, при чему су „обојица долазила из покрета хришћанских традиционалиста“. Антонић

излаже њихове ставове:“Јеромонах Петар (Драгојловић) у тексту „Богочовек Христос или Европска унија“(...) тврдио је да „тзв.ЕУ почетком ове 2008. године Србији и српском народу не нуди ништа друго до оно што је и сам Сатана нуди Богочовеку Христу на Гори кушања. Бриселска унија нуди нам да се, због тренутних економских проблема(...)одрекнемо Живог Бога,и уђемо у „BIG DEAL“ са новим светским поретком и његовим идејним творцем Луцифером(...)А Владимир Димитријевић је упозоравао да је „Европска унија глобалистичка творевина,у којој Србе чека несрећа и пораз“,оптужујући Унију да је „српску индустрију уназадила за четрдесет година“, да „допушта Шиптарима да некажњено спаљују цркве и манастире“,односно,да „тим злотвори-ма помаже да Косово „етнички очисте“ од Срба(...)“.

Прочитавши Антонићев оглед о ЕУ скептицизму у нас, и постајући свестан да сам, макар и најскромније, са своје „лајаве маргине“, допринео да се у Србији чују и други и другачији гласови од ЕУтопијских, каткад агресивно другосрбијанских, а понекад маскираних у бриселски новогovor са шајкачицом („И Косово и ЕУ!“), решио сам да погледам понешто од онога што сам писао на ту тему, истичући: никад нисам био ни евроентузијста, ни еврореалиста, него увек и свагда евроскептик. Година отимања Косова и Метохије, 2008, коју Антонић сматра пресудном за повећање евроскептицизма у нас, мени је била само потврда онога што сам од почетка знао: Брисел је, скупа са Вашингтоном (а Брисел и Вашингтон су Империја у служби глобалистичког утопизма, који је, као и сваки утопизам, по Георгију Флоровском, засно-

ван на “патосу насилног даривања среће“), непријатељ Србије и српског народа. Ево доказа из мојих текстова.

ЧИТАЈУЋИ САМОГ СЕБЕ

Године 1999, у предговору за књигу „Кроз огањ апокалипсе“, записао сам: “Чињеница је да да „нови светски поредак“ жели да збрише са лица земље све верске, националне и историјске разлике, и да од света направи „међународно тржиште“. Тако је на скупу у Берлину, одржаном 3. и 4. јула 1998. године, у организацији „Бертелсман фондације“, Клаус Кинкел, после говора Владике рашко – призренског Артемија, истакао да Европска унија није никаква „хришћанска заједница“ (на чему је српски епископ настојавао) и да ће Срби бити губитници и у будућим догађајима. Кинкел, министар спољних послова Немачке, сигурно је добро знао шта говори. Уопште, у документу „Доусавршавање Европске Уније“, попућеном на овом скупу, Украјина, Русија и православно Словенство проглашени су „СИВИМ ЗОНАМА“ неуклопивим у „Уједињену Европу“. Србија је (како записује Владика Артемије у брошури „Савремена документа/ Берлинска конференција, јули 1998. године) проглашена ЕНКЛАВОМ- РЕЗЕРВАТОМ у уједињеној Европи. Срби су парије у поретку који се саздава“.

Године 2003, усред кампање Владе Зорана Живковића о неопходности наших ЕУ интеграција, написао сам чланак „Шта чека Србију?/Поводом Кори Удовички, кампање „Ми смо Европа“ и „Партнерства за мир““, у коме, између осталог, стоји да је прича о новим радним местима „бајка исто колико је бајка и пропаганда

о нашем уласку у Европску унију до 2007. Ускоро ће у Србији сваки трећи радно способан човек бити незапослен.(...)Једина извесност је да ће дугови земље расти, а да их нећемо моћи отплаћивати.““

Додао сам и ово: “Шта, у ствари, чека Србију? Чека је епоха дивљачког неолибералног капитализма који ће људе претворити у робове.Јер, неолиберални капитализам значи,између осталог(...)одбацивање могућности да држава, у складу са интересима својих грађана,одлучује о стратегији развоја; масовну незапосленост (20% радно способних у Аргентини 1996.); сукоб унутар једног народа, који се деле на „успешне бизнисмене“ (типа Јањушевића и Колесара, који су од „бродоградње“ и „саветодавних активности“ инкасирали милионе и пребацили их себи на рачун) и поштене, али убоге,“проле“ (сетимо се Џорџа Орвела), који претурају по „контејнеру са пет звездица“;даље разарање породице, које је већ достигло критичну тачку: у Крагујевцу многи очајни родитељи дају децу у домове за незбринуте јер немају чиме да их хране, а новине сваки дан доносе вести о убиствима у најужем породичном кругу,углавном због беде у којој се живи. Наравно, ту је и неизбежно изумирање народа (већ сада се налазимо на ступњу дубоке демографске старости,и спадамо у најстарије народе на свету). У либералном капитализму незапосленост се намерно увећава да би незапослени могли бити уцењивани послом и да би им се плате смањивале на минимум. Неће бити синдикалних протеста,неће бити радничке побуне, неће бити наде (...)Према томе, Србине, припремај се за јад и глад,и за велико трпљење и велико чекање..Јер, како

каже народна песма:“Жари,пали, удбински диздаре,/ ред ће доћи и на твоју кулу.“ Треба сачекати тренутак да се силни овог света забаве својим јадом (а биће га, тек почиње),па да слободно градимо своју државу и своју наду“.

Године 2004, у 24. броју „Двери српских“, часописа за националну културу и друштвена питања, објавио сам свој зборник огледа о „другосрбијанштини“, под насловом „Паланка философије или Књига о говору мржње на све што је српско“. Наравно, није могло без евроскептицизма. У тексту „Хришћански одговор глобализму“, писаном у јесен 2003, указао сам на настојање ЕУ-тописта да избаце сваки помен Христа и Хришћанства из будућег ЕУстава; у тексту „Између тоталитаризма и демократије“ говорио сам о тоталитаризму САД,ЕУ и других глобалних играча, у коме сам наводио чешког мислиоца Вацлава Бјелохрадског,што је упозорио да појам „глобализације“, тако присутан међу ЕУ елитом, данас јесте оно што је у марксизму био појам „историјске нужности“, и даје потенцијал таквог схватања света веома опасан (јер, по Бјелохрадском, реч је у уводу у „тоталитарну реконструкцију друштва“, какве су, недавно, биле комунистичка и нацистичка реконструкција). У чланку „Лични разлози“ истакао сам:“Господа глобалисти,очито, праве своје „петогодишње планове“, и верују у победу „тржишта“. На том тржишту ми, слободни људи, треба да будемо стока која се купује и продаје, под непрестаним надзором. Зар Леонтјев није био у праву кад је просечног Европејца доживљавао као „идеал и оруђе свеопштег разарања“? Зар је Достојевски лагао ка

је видео да Европљани свет желе да уреде као мравињака?“.

У тексту „Шта чека Србију?“ писао сам: „Једна од највећих лажи које нам се подмећу, исто као што је у социјализму тврђено како ће доћи комунизам, јесте прича о томе како ћемо ускоро у Европу, а до тада треба да се стрпимо. У тој причи нема ни трунке истине. (...) У Румунији и Бугарској је тако добро да у Србију, која је преживела санкције, Румуни и Бугари долазе да надниче. (...) Према подацима Бугарског завода за статистику, 40% људи живи са мање од 49 долара месечно. Скоро 40% деце рођене после 1989. никад није било на мору. Свако пето дете има покварене зубе јер родитељи немају паре да му плате зубара. По извештају УНИЦЕФА, трећина бугарске деце жели да оде из земље и живи у иностранству. Цене животних намирница су као у Немачкој, где су плате 30 до 40 пута веће. Бугарску је напустило пола милиона младих, у потрази за бољим животом.“

Додао сам и ово: „Јер, ММФ и Светска банка уништавају земље које им дају своју судбину у руке. Кредите одобравају тако да се привреда „преоријентише на тржишну“, то јест, да се распрода и уништи сав привредни потенцијал земље. А кад људи постану просјаци, онда морају бити и робови Великог Брата са Запада. У Србији ће се странцима продавати и природни ресурси: од руда до чистих и незагађених извора воде. Наша деца ће се суочити са судбином робова довозених у Америку из Африке, или пак Индијанаца који су сва своја „људска права“ могли да упражњавају у резерватима (сетимо се,

Северна Америка је некада припадала њима). Да не говоримо о даљем распарчавању земље (Црна Гора, Војводина, Рашка област – ко зна шта су господари „штапа и шаргарепе“ смислили?)Но,оно најважније ће бити рат против Христа и Светог Саве,против Цркве Божје међу Србима.И наши непријатељи ће то свим силама радити, јер народ има највише поверења у Цркву“ .

У додатку „Паланке философије“ објавио сам текст др Срђе Трифковића, један од најранијих манифеста евроскептицизма у нас - „Европска унија није ни нужност ни благодет Србије (али може да јој буде усуд и проклетство)“. У овом упутном чланку, Трифковић је истакао:“Током протекле три деценије Европа је метаморфозирала од Шумановог и Монеовог модела Заједнице „унутар које свака чланица остаје суверена“ у бирократског монструма којим диригују неизабрани технократи и чиновници поникли на тековинама грамшијевске постмодерне. Устав ЕУ показује да је идеологија Уније до корена прожета потенцијално тоталитарним духом политичке коректности и милитантног секуларизма. Она одражава тежње и интересе постхришћанских владајућих елита кључних земаља ЕУ,али не тежње и интересе већине од садашњих 450 милиона житеља земаља-чланица“. Када је посетио Праг уочи уласка Чешке у ЕУ, Трифковић је разговарао са једним од учесника антикомунистичко-демократског покрета, Михалом Семином,који је још као малолетник,под Густавом Хусаком почео своју дисидентску каријеру, и био суоснивач Грађанског института у Прагу. Семин је рекао Трифковићу:“Више нисмо господари будућности сопствене земље,јер немамо утицаја на одлуку ко ће у њој да живи.

Мораћемо да водимо исту имиграциону политику као Немачка или Француска, несумњиво са истим резултатима у току неколико година. У Француској већ сада муслимани чине десет посто становништва, а у Немачкој се ближе истом проценту, и нико не сме да се побуни, јер не само што би одмах био оптужен за расизам и нетолерантност, већ би дошао под удар кривичних прописа ЕУ о тзв. говору мржње. (...) За све народе Европе, а поготову за оне у источном делу континента који су успешније од Западњака очували наслеђене институције породице, Цркве и традиционалног морала, ипак је најопаснија Повеља Европског устава. Она инсистира на постмодерном концепту права и антидискриминације, уз инсистирање на посебним правима расно-етничких мањина попут Цигана (Рома), хомосексуалаца, имиграната итд“. Семин је Трифковићу рекао и шта чека оне који се са овим не слажу, тврдећи да је епоха ЕУ слична епоси комунизма: “Једина разлика у односу на комунизам је да нисмо у затвору, бар за сада. Родољубима, конзервативцима, Хришћанима, немогуће је да добију неку катедру или уредничко место, о стипендијама за истраживачки рад да и не говоримо. Раније смо имали поборнике Сороса као слободне стрелце, са парама додуше, али без икаквог упоришта у народу и без неког утицаја на државну политику. Сада они ликују, јер у Европској Унији виде свог савезника који ће их преко Брисела и Луксембурга довести на власт“.

Трифковић је био више него јасан: “Бити ЗА или ПРОТИВ Србије у сатанској, смртоносној, христофобној Европској Унији може да постане литмус тест личне

зрелости,културне заокружености,политичке писмености и хришћанске изграђености сваког Србина“.

Године 2005, објавио сам књигу „Нови школски по-редак/Глобална реформа образовања и коначно решење „српског питања““. И у њој сам подвукао да нас чека доба разградње основних вредности нашег друштва, онога што је,нешто касније, Борис Тадић у интервјуу Светиславу Басари назвао „преобразбом“ нашег идентитета. О будућности образовног система забележио сам:“У школству следе масовна отпуштања(...)Гасиће се сеоске, али и градске школе, због недостатка деце.Насиље у школском простору биће спречавано увођењем камера и полицајаца, а не васпитањем. Разуларени психо-експериментатори добиће нашу децу као покусне куннице. Ниво знања у државним школама страховито ће опасти,а у приватним ће се школовати само деца „нових Срба“,верних слугу Вол Стрита и њиховог наци-глобализма“.

У књизи „Оклеветани светац/ Владика Николај и србофобија“ бавио сам се, између осталог, и нацистичким пројектом Уједињене Европе, као и борбом Владике Николаја против тог и таквог, на антихришћанству заснованог, уједињења. Подсетио сам на кључног економског теоретичара нацизма, Хајнриха Хункеа, који је 1942. објавио студију „Европска економска заједница“, истичући неопходност стварања јединственог привредног простора Европе под вођством Немачке. Тада сам и објашњавао зашто Владика Николај смета домаћим и страним ЕУфоричарима:“Свети Николај Жички је одбрана Срба од свих лажи овог доба,од економских, преко

политичких, до религиозних. Ударио је, смело и одлучно, на „картеле богаташке“ (читај: мултинационалне компаније), и у свом делу „Средњи систем“ подсетио Србе да, поред личне, негују и заједничку својину, не дозвољавајући капитализму да у њиховим душама убије правду и милосрђе; показао је, у „Србском народу као Теодулу“, да Црква и држава треба да буду у симфонији (сагласју) зарад добра свију; у „Речима српском народу“ подсетио да је Европа без Христа – Бела Демонија; у „Жетвама Господњим“ рекао да ће последња глобализација бити антихристова обмана која ће ратовати против Богочовека, „Неуједначитеља и Неуједначивог(...“.

У зборнику „Чувајте се да вас ко не превари/ Православље на међи миленијума“, објавио сам текст „Не липши, магарче, до зелене траве/ Србија и ЕУ“, у коме наглашавам: „У овом тренутку, Србија је ближа Марсу него Европској унији(...) Једино што од евроунијатских моћника добијамо су лепа обећања и „студије о изводљивости“. Србин може рећи, као негда Хамлет: „Живим од ваздуха, хране ме обећањима““. У истој књизи, читаоцима је понуђен и разговор са Татјаном Горичевом, руском хришћанском аналитичарком и филозофом која деценијама живи на Западу. Она је из непосредног искуства поручила ЕУфоричним земљацима: „Сада се на улицама свих великих европских градова може видети све више лепо одевених људи који копају по ђубриштимма – то су незапослени. Транснационалне корпорације уништавају економију појединих земаља, а резултат тога постаје масовно отпуштање радника. При томе се то чини са таквим цинизмом којег никада раније није било. Човек може мирно да ради, али једног „лепог“ ју-

тра он добије поштом обавештење да више нигде не ради зато што су његова канцеларија или фабрика затворени. Осим тога, свуда су већ двоструко смањене пензије и то се објашњава тиме да треба мислити и на будуће нараштаје, те им зато сада треба дати половину своје пензије. Укида се медицинско осигурање. А лекови и уште медицинске услуге на Западу су ужасно скупи. Људи не могу да себи купе лекове и при томе они стално поскупљују. У Немачкој, у Француској током последње две године видим сувише много људи без зуба – то су они који немају новца да плате протезе. После увођења евра готово су сви Европљани, нарочито Немци, изгубили знатан део својих уштеђевина зато што је претварање националних валута у евро извршено страшно неправедно. А цене робе су после увођења евра порасле просечно два пута. Сиромашење народа се примећује у готово свим европским земљама. Људи почињу да протестују. У Немачкој, где више десетлећа није било демонстрација, оне су постале уобичајене. Али демонстрације, наравно, не дају ефекте“.

Онда је 2008. изашла књига потписника ових редова „Евроунијаћење/ Православље и папизам на крају историје“. Овде је појава превођења православних на унију са Римом (очуваш спољашњи обред византијског типа, али папу признаш за врховног поглавара) употребљена, између осталог, ради лакшег објашњавања процеса разградње националног идентитета православних, који се на силу утерују у ЕУ тамницу. Писао сам, објашњавајући пропаганду домаћих евроунијата:“Нисмо у Европи ако нисмо у Европској унији. Сви злочини које је Европска унија, скупа са САД, починила приликом распада СФРЈ,

протерујући Србе са њихових вековних огњишта,заборављају се да би се „ушло у Европу“(...)И сад, кад Брисел Шиптарима поклања Косово, и даље се чују поклички: „Европа или смрт!“(...)Кад Србин чује реч „унија“,одмах му пада на памет унијаћење његових предака које је Ватикан спроводио уз помоћ Млетака и Хабзбурга,приморавајући децу Светог Саве да признају папу римског, а нудећи им, заузврат,да сачувају свој „гркоисточњачки обред“.Реч „унија“ нас подсећа на Матавуљевог Пилипенду,који неће да пређе у „царску виру“,макар умро од глади;такође, не можемо ни изговорити ову реч,а да се не сетимо свих лукавстава и подлости којима су се служили латински мисионари да би Србе проверили“. Године 2011, са др Зораном Милошевићем у коауторству, објавио сам књигу „Европска унија, Русија и нови фашизам / Где су ту Срби?“. У њој је изашао мој оглед „Хитлер се поново рађа“, у коме сам, опет и опет, подвукао сличности између неких од идеја нациста и садашњих ЕУ комесара,наглашавајући да Хитлер није био случајна појава у историји Запада, него једна од могућих последица капиталистичког развоја привреде и слабости демократије.

И тако даље, и томе слично; читалац се,ако жели, може уверити у мој евроскептицизам, који није „букнуо“ 2008, него је био присутан у ономе што сам радио од самих почетака.

ИЗВОРИ МОГ ЕВРОСКЕПТИЦИЗМА

Наравно да ово не пишем у своју похвалу, нити да бих остварио славу „врача – погађача“ који је најмудрији, најаналитичнији, најпрецизнији у тумачењима „мегатрендова“, и који је све то сам открио. Наиме, оно што сам о ЕУ знао (а знао сам да је ЕУ утварна у својој „вавилонској журби“ још пре пада Милошевића, док овде није ни било захуктале ЕУфорије), нисам „доконао“ сам, него захваљујући традицији, тој, како рече Честертон, демократији покојника (ако су древни Атињани гласали каменчићима, наши покојници гласају својим надгробним камењем, говорио је омиљени Борхесов писац). Наиме, као православни хришћанин, пред собом сам имао традицију критичког читања западноевропског покушаја да се изгради нова Вавилонска кула, свет остварене утопије (Нигдине, Недођије). Сви су ми били пред очима: од Светих, попут Игнатија Брјанчанинова, Теофана Затворника, Владике Николаја, Оца Јустина, преко словенофила, Достојевског, Данилевског, Леонтјева, до савременика, попут Александра Дугина и Александра Панарина. Још 1992. године сам, у часопису Митрополије црногорско – приморске, „Светигора“, објавио свој програмски чланак „Од мита о Граалу до Новог светског поретка“, у коме сам, на основу православног предања, уочио континуитет између старих и нових западних „великих инквизитора“, оних из папског Рима и оних из ЕУ Брисела. Једноставно, знао сам зато што сам, макар интелектуално, припадао великој хришћанској традицији коју бљесак ЕУ ђинђува није мога да заслепи, јер је њено језгро древно злато битијне истинитости.

ИЗ РИЗНИЦЕ ТРАДИЦИЈЕ

У књизи „Оклеветани светац/Владика Николај и србофобија“ писао сам о једном од својих учитеља хришћанског евоскептицизма: „Двадесетих година двадесетог века, руски племић, кнез Николај Трубецкој, објавио је, после ужаса Првог светског рата, књигу „Европа и човечанство“, која је и данас незаобилазна лектира за све изучаваоце сложеног и болно трагичног проблема европоцентризма, који је човечанству донео толико невоља и који још увек није разрешен. Кад се његове речи прочитају данас, оне звуче актуелно као никада. На Западу, већ деценијама постоји хуманистичка дисциплина звана „студије културе“, која се, углавном из левицарских перспектива, бави културним парадигмама и њиховом (зло)употребом у борбама за друштвену моћ. Православни претеча „студија културе“ свакако је кнез Трубецкој, који је први открио и доказао да су западноевропски шовинизам и западноевропски космополитизам лице и наличје исте стварности: егоцентризма Романогермана који тврде да је њихова култура највиша и универзална.

Ево како кнез Трубецкој оцењује западноевропски космополитизам: „(...) Психолошка основа космополитизма иста је као и основа шовинизма. То је врста оне несвесне предрасуде, оне посебне психологије, коју је најбоље назвати *еџоцентризмом*. Човек с јарко израженом еџоцентричном психологијом несвесно сматра себе центром васељене, круном стварања, најбољим и најсавршенијим од свих бића. Између два друга бића, боље је оно које му је ближе и које више

личи на њега, а лошије оно које му је даље. Због тога сваку природну групу бића којима сам припада, овај човек сматра најсавршенијом. Његова породица, његов сталеж, његов народ, његово племе, његова раса- бољи су од свих осталих, њима сличних”.

А како Романогермани намећу свој колективни егоцентризам и како остварују своју премоћ у свету? Једноставно: силом. Јер, силом је могуће победити сваки народ, али је читаво романогерманско племе у целини толико физички снажно, да га силом не може победити нико.

Трубецкој истиче да руска и друге незападне културе нису ни боље, ни горе од романогерманске; оне су, просто, различите. Право на ДРУГАЧИЈОСТ је основно право људи и народа, јер, по руском кнезу – философу, ниједан нормалан народ у свету, а нарочито народ с државном организацијом, не може добровољно допустити уништавање своје националне физиономије у име асимилације, па макар и са неким савршенијим народом.

Романогермани су, по кнезу Трубецком, били толико уверени да су они човечанство, и да је њихова култура свеопшти модел, да су успели да, уз производе материјалне културе (“предмете војне опреме или механичке направе за кретање”), подметну своје “универзалне” идеје, маскирајући њихово парцијално, романогерманско порекло.

Трубецкој такође, истиче да објективно истраживање култура може да их групише само по сличности и разликама, а не по некаквом “еволутивном низу”.

Чак и ако је представа о еволуцији култура тачна, одакле европским научницима право да тврде да је баш западноевропска култура врх еволуционог низа? То јест, “Европљани су једноставно за врхунац еволуције човечанства прогласили саме себе”.

Основна теза кнеза Николаја је јасна: ми, незападни народи, нисмо ни бољи, ни гори од Романогермана. Ми смо, једноставно, другачији, и дужност нам је да се боримо против свеопште европеизације. Или, како је говорио Иван Иљин, један од највећих умова руског XX века: “Ми нисмо ни ученици, ни учитељи Запада. Ми смо ученици Христови и учитељи самима себи”.

Зато је своју студију „Европа и човечанство“ Николај Трубецкој завршио позивом за обрачун са, како он сматра, мајмунским подражавањем западноевропских вредности. Његови задаци, дати као закључак, и данас су актуелни: “Интелигенција европеизираних народа морала би са својих очију да стргне повез који су јој наметнули Романогермани и ослободи се бунила романо-германске идеологије. Она мора да разуме сасвим јасно, чврсто и неповратно:

- да су је до сада обмањивали;
- да европска култура није нешто апсолутно, није култура читавог човечанства, већ само творевина ограничene и одређене етничке или етнографске групе народа, обједињених заједничком историјом;
- да је само за ту одређену групу народа, који су је створили, европска култура обавезна;
- да она ни у чему није савршенија, није „виша“ од било које друге културе, створене од стране друге етно-

графске групе, јер „виших“ и „нижих“ култура и народа уопште нема, већ има само култура и народа који су више или мање слични једни другима;

– да стога усвајање романогермаске културе од стране народа који нису учествовали у њеном стварању не представља апсолутно добро и нема никакве безусловне моралне основе;

– да је потпуно органско усвајање романогерманске културе (као и сваке туђе културе уопште), усвајање које би омогућило да се и даље твори у духу ове културе укорак с народима који су је створили, могуће само преко антрополошке мешавине с Романогерманима, штавише само при антрополошком утапању датог народа у Романогермане;

– да је без такве антрополошке мешавине с Романогерманима могућ само сурогат потпуног усвајања културе, при којем се усваја само „статика“ културе, али не и њена „динамика“, тј. народ који је усвојио савремени ступањ европске културе бива неспособан да је даље развија и сваку нову измену елемената ове културе мора изнова да преузима од Романогермана;

– да се у таквим условима овај народ мора у потпуности одрећи самосталног културног стваралаштва и живети као одраз Европе, претворити се у мајмуна који непрестано подражава Романогермане;

– да ће услед таквог развоја дати народ увек „заостајати“ за Романогерманима, тј. усвајаће и понављати поједине етапе њихова културног развоја увек са закашњењем, те ће се у односу на природне „Европљане“

наћи у неугодном, потчињеном положају, у материјалној и духовној зависности од њих;

– да на тај начин европеизација представља *ајсо-лушно зло* за сваки нероманогермански народ;

– да се с овим злом може, а како изгледа, и треба борити свим силама. Свега тога треба постати свестан не површно већ дубински; не само постати свестан, него и осетити, доживети, претрпети. Потребно је да се истина покаже у свој својој наготи, без било каквих украса, без остатака оне велике обмане, од које је треба очистити. Потребно је да јасна и очевидна постане немогућност било каквих компромиса: кад је рат нек је рат. Све ово, како смо напред истакли, претпоставља потпуни преокрет, револуцију у психологији интелигенције нероманогерманских народа.“

Као хришћански евроскептик, трудио сам се да дам скроман допринос тој револуцији. Можда, као и већина евроскептика, који су и даље само „лајава маргина“ српске културе, у томе нисам успео. Али, шта мари? Како би рекао Ростанов Сирано де Бержерак: “Са надом у успех никад се не бије! / Не, узалуд кад је, много је дивније!“

2013-2019.

ДРУГА СРБИЈА ПРОТИВ ПРАВЕ РУСИЈЕ: И ТО ТРАЈЕ, НЕ ПРЕСТАЈЕ

ПАНИКА

У дневним новинама „Прес“, блиским донедавној коалицији „За европску Србију“, чији је челник био бивши председник Борис Тадић, 24. августа ове године појавио се текст „Руси газдују Србијом“, у коме је истакнуто да руске фирме, после НИСа (уз долазак руских банака на наше тржиште) бацају око на Железару у Смедереву (својевремено, под најнеповољнијим могућим условима, продату америчком „ЈУ ЕС Стилус“, који ју је затворио), на ЈАТ, итд. Стиже кредит Москве за обнову српских железница, нуди се подршка државном буџету, итд. Домаћи економисти, углавном идолопоклоници неолибералне догме, кажу да је све то, због огромне кризе у земљи, неизбежно, али се плаше „политичких условљавања“ са Истока. Љубомир Маџар за долазак руског капитала, са извесном дозом презира, каже: “Кад нема кише, добар је и град”.

Паника, све очистија, шири се због могуће сарадње са Москвом у области војне индустрије...А таман је, сматрају Еуротичари, требало да постанемо део НАТОа. Нарочити страх изражавају „другосрбијанци“, посебна врста јавних делатника у нас.

ДРУГА СРБИЈА О РУСИЈИ И СРБИЈИ

Она група интелектуалаца у Србији која је, што својим погледом на свет, а што изворима финансирања кроз разне НВО групе и послове, окренута евроатлантистичкој Империји (спрег Вашингтон-Брисел-НАТО), прво самоименована, а затим и од осталих делатника јавне сцене именована као „Друга Србија“, већ одавно сматра да је главна опасност спољнополитичка преоријентација Београда која би идеју да „ЕУ нема алтернативу“ заменила уравнотеженијом и по државне интересе логичнијом оријентацијом ка што ширем кругу партнера; између осталог, и ка Москви. Од епохе Слободана Милошевића до данас „другосрбијанци“ у приближавању Русији виде, са ирационалним страхом и стрепњом, нешто што се нипошто не сме дозволити. Користећи све доступне медије (а они су, и даље, углавном у рукама домаћих „евроатлантиста“), покушавају да убеди јавност Србије у штетност таквог приближавања. Довољно је бацити летимичан поглед на њихове ставове па да се то јасно види.

Тако Весна Ракић-Водинелић сматра да је највећи проблем настао када је питање уласка у ЕУ спојено са питањем Косова и Метохије, чиме је, по њој, за време Коштунице дошло до стратешког заокрета ка Русији и њеним вредностима: „То нису вредности руске културе, књижевности, храбрих појединаца и цивилних група које се боре за људска права и против сваке опресије. Оно што је била била инспирација за овај заокрет јесте идеја поново успостављене империјалне Русије, негирања вредности секуларизма путем интерференције цркве

у државу и друштво (какво се и овде сматра пожељним), повезаност и блискост „по крви“, језику и ауторитарним навикама“.Једном речју, Србија нема право на „цивилзацијску блискост“ са Русијом.Павле Рак, сарадник Хелсиншког одбора за људска права у Србији, сматра да је то зато што је „и српским и руским десничарима заједничка мржња према јудеомасонима,демократији, хуманизму,идеји равноправности и правима мањина. Сви негују агресивну милитаристичку реторику, и култ жртве, крви и смрти“.Дакле, Руси и Срби,жртве нацизма, су, преко својих „десничара“, спремни за неки нови, сопствени „нацизам“. Слободан Инић сматрао је да тежња Србије ка новој светској мултиполарности подсећа на карикатуралну верзију покушаја шаха Резе Пахлавива да обнови Персијско царство; по њему,наслањање на Русију је нереално, јер су „географска растојања превелика“.Ишло се дотле да је Иван Вејвода тврдио да Русија неће уложити вето кад се у Савету безбедности буде одлучивало о самопроглашеној независности Косова: “Руси ће итекако водите рачуна да своје односе са САД и ЕУ, где су и огромни економски интереси у питању, не покваре,те ће тражити неки средњи пут који ће довести до међусобно прихватљивог решења, а да се ствар не затегне до крајњих граница употребом вета“. Испоставило се да није тако:Русија је, најначелније могуће,стала у одбрану суверенитета Србије. Челница Хелсиншког одбора за људска права у Србији, Соња Бисерко, указала на чињеницу да је руска елита, „фрустрирана“ губитком улоге Русије као светске силе, решила да покаже своју моћ на Балкану:“Присуство Русије, овакве каква јесте, на Балкану, погубно је за Балкан“.Године 2007, челник

Грађанских иницијатива, Миљенко Дерета, тврдио је да ће се бирачи у Србији на следећим изборима опредељивати између „Европе и руске губерније“.

ЗАШТО ЈЕ РУСИЈА „ШТЕТНА“?

Чедомир Јовановић, чији је ЛДП једна од испостава другосрбијанског погледа на свет, тврдио је да је продаја Нафтне индустрије Русији „колонизација Србије“, и да смо пред Русијом „клекли због Косова“. Петар Луковић је истакао да је уговор о продаји НИСа „најсрамнији уговор у новијој српској историји“, при чему је „Борис Тадић вољеној Русији поклатио НИС под таквим понижавајућим условима према којима је и немачка капитулација у Првом светском рату изгледала часно“. Нико од њих није помињао ни Железару Смедерево, ни фабрике цемента, нити било шта друго што су купиле америчке и европске компаније, без обзира на поступке који су указивали да су ове фирме продате испод цене, само да би се угодило САД-ЕУ партнерима.

Шта је опасно у Русији? То што је Русија и даље империјална сила. По Владимиру Глигорову, њен садашњи, „аутократски режим тежи да се сукобима намеће демократским земљама, посебно ако оне немају значајну војну моћ, бар не такву каквом располаже Русија“. Права Србија, по Слободану Инићу, може бити само она Србија која у бићу Русије неће „провоцирати месијанска осјећања, због чега су у својој историји Руси највише патили и платили“. То просто значи: Србија мора бити потпуно послушна Западу, и сасвим ван руског домашаја, да преко ње Русија не би добијала „месијанске им-

пулсе“, то јест жељу да остане самостална у духовном и политичком смислу, нити да покушава да оствари нову мултиполарност. Наравно, међу „другосрбијанцима“ је нарочито омрзнут Владимир Путин. Каже чувени по-вјесничар Самарцић: “Он је један КГБ-овски доушник необразовани, који лупета с времена на време. Ја не бих претеривао у истицању неке његове улоге и способности, мислим да их он нема(...)Али, шта се дешава са ЕУ-ом?!Они не могу да се изборе са једним просечним, примитивним КГБ-овцем какав је Владимир Путин!“. Самарцић, то се подразумева,није помињао Џорџа Буша Старијег, који је, пре но што је постао председник САД, био шеф СИА,као ни његовог сина, Џорџа Буша Млађег, који је повремено мешао „she“и „her“.

ШТА СРБИ ТРЕБА ДА МИСЛЕ О РУСИЈИ? ДРУГА СРБИЈА ТО ЗНА!

Верни сарадник Јосипа Броза, Богдан Богдановић, архитекта,који је, од члана врхушке србијанског Савеза комуниста постао један од најватренијих другосрбијанских јуришника, једном је јасно изрекао шта Срби треба да мисле о Русији:“Руси су нас на Балкану увијек једино презирали(...)Срби су за Русе увијек били и остали мали, прљави балкански народ Цинцара,који случајно говоре један славенски језик. Гледали су нас с велике висине, и с правом.Њихова политика према Србији од-увијек је била само израз једног дубоког презира. Они су размишљали овако:кад сте ви, Срби, будале,што вас ми не би употребили у својим комбинацијама. А Срби, с друге стране,никад нису успјели да разјасне свој однос

са Русима(...)Сад ће Руси тек Србе да шутну, јер виде да су све упропастили, да је ствар дефинитивно изгубљена“.Весна Пешић је, тврдећи да је Русија показала какву Србију жели, својом изјавом (о непризнавању Косова као независне државе, шта ли?)“признала да је сама учествовала у убиству Зорана Ђинђића“.

Све је дошло дотле да „културна деконтаминаторка“, Борка Павићевић, с пролећа 2012. на ТВ Б92 изјавила како јој је „преко главе“ Достојевског!

„ПОБУНА ЖЕНСКОГ ПОЛНОГ ОРГАНА“ И ДРУГОСРБИЈАНЦИ

Ових дана, другорбијански медији узнемирени су због пресуде „Пуси рајот“(превод назива групе са енглеског на српски дали смо у горњем међунаслову). Тако је извесни Петар Јончић, на Студију Б, прелиставајући, 20. августа 2012, дневну штампу на јутарњем програму, држао лекције Русији због осуде дотичних „агенткиња провокаторки“ на две године затвора, као и због забране, у Москви, порно-филма Маје Милош, „Клип“, маскираног у уметност и финансираног од стране донедавног Министарства културе државе Србије. Како каже ТВ коментатор листа „Печат“, Миодраг Зарковић, Јончић и слични њему немају „благу представу о томе шта је уметност, шта је слобода, шта уметничка слобода, а шта безумна провокација финансирана зарад подривања нечијег државног и културног темеља“. Друга Србија је морала да врисне, јер све њене „вредноте“, попут пљувања по Цркви и геј –парадирања, у савременој Русији одлазе у прошлост (забрана, на сто година, геј параде

у престоници ове православне земље о томе очито говори). Ту је и председник Путин, који је, онако узгред, целом свету поставио питање шта би се са „побуњеницама“ десило да су свој перформанс извеле у Израелу или на Кавказу. (Да, заиста, зашто другосрбијанци не организују геј парад у Новом Пазару?) Оно чега се домаћи (а страни) НВО активисти највише боје није само оријентација Београда ка Москви, него духовна преоријентација саме Србије, чије Министарство културе више не би неупитно финансирало филмове попут „Клипа“ Маје Милош, него нешто што заиста ЈЕСТЕ уметност. А Русија је све бољи и све утицајнији пример деконтаминације сопственог културног простора и стварања нових вредности, плодова онога што би се могло назвати динамичким конзервативизмом.

QUI BONO?

Како сведочи Викиликс, 29. јануара 2009. заменица шефа мисије америчке амбасаде у Београду, Џенифер Браш, посетила је Краљево, и српску породицу у којој је некад живела, у току студија (дошла је у Југославију на основу размене студената). Породица њених домаћина је веровала да Србија само са Тадићем има неку будућност, док је све остало повратак у епоху Милошевића. Том приликом, Џенифер Браш је забележила: „Породицу домаћина веома је занимало јачање веза Србије са Русијом. Били су згрожени нафтно-гасним споразумом, који су недавно потписали председници Тадић и Путин у Русији, и кажу да већина обичних Срба не осећа никакву блискост са Русима и да су, штавише, сумњичави

према Путину. Породица је набрајала списак неиспуњених руских обећања из прошлости и рекла да се нада да ће Срби превазићи тренутни пркос и тврдоглавост, и да ће се окренути западу, а не истоку“. Очито је да би што већи број грађана Србије са оваквим ставом био веома пожељан за Империју, чији другосрбијански гласноговорници и настоје да, преко својих медија, обликују јавно мњење у том правцу...Па ипак,упркос напорима, није тако...Својевремена посета донедавног руског премијера, а сад председника, Путина Србији и одушевљени дочек истог на фудбалском стадиону „Маракана“ то су сасвим потврдили.Упркос другосрбијанској пропаганди, српско-руске везе су дубље и трајније од свакодневне политике.

ЗА КРАЈ

Угледни књижевник, Милован Данојлић, у свом огледу „Русија – наша далека мајка“ пише:“Срели смо се у давно време, још онда кад је један руски калуђер навео Растка Немањића да се замонаши, не одвративши, при том, поглед од земних потреба свога народа и своје државе.И у најглувљим раздобљима историје ћирилска слова, посејана од Бихаћа до Владивостока, држала су везу између нас. Пушкина, Гогоља, Толстоја, Достојевског и Чехова читамо као домаће ауторе;српски реалисти незамисливи су без руских узора, и Светозар Марковић без Чернишевског; Мајаковски је био барјак наших левичара,а Јесењин, у Пешићевом преводу, водећи песник сентименталне, народњачке боемије.Русија је наш природни духовни простор,свеједно да ли је пре-

познајемо у њеним великим писцима и мислиоцима, на платнима Кандинског, у музици Чајковског и Римског Корсакова или у филмовима Андреја Тарковског. Вековима тако далека, и тако блиска, она је све што данас имамо у свету, што нам недостаје. Велика Мајка понекад превише рачуна са нашом способношћу да се сами сналазимо у бурама и вртлозима, прецењује нашу памет, то јест нашу снагу, без које памет не вреди много. Она нас штити и кад нас, обузета својим бригама, не види и не чује. Толико смо блиски да нас понекад одбија та безизлазна, неизлечива близина. Русија нас разуме и кад нас не види, а не види нас увек, јер смо одвећ мали, превртљиви и својеглави. На питање које поставља један Чеховљев лик из приповетке „Шведска шибица“: „А Срби се побунили опет! Не разумем, шта им то треба!“ могли бисмо, данас, овако да одговоримо: Бунећи се, показујемо да смо живи. Подсећамо да нас, иако смо мали као дечак из Кочићеве приче „У међави“, још негде има. Нека Бог чува Русију, па макар нам никад никакву помоћ не послала. Она нас штити својим постојањем, својим благословеним пространством... Деда моје супруге својевремено је сасвим озбиљно изрекао речи које, по мерилима нашег обичног света, изражавају суштинску повезаност два народа: „И Руси су Срби, само што немају крсну славу“.

Оволико је паметном доста.

А ако није, ево још.

Викиликс објављује телеграм од 27. маја 2007. из америчке амбасаде у Београду упућен у централу у Вашингтону, са темом „Амбасадор и групе за заштиту људских права поделили заједничку агенду за нову владу“.

У смишљеном показивању јавне подршке српском сектору грађанског друштва, амбасадор се састао са кључним НВО лидерима 15. маја у амбасади. Присутствовали су буквално сви најутицајнији НВО лидери, укључујући Наташу Кандић (Центар за хуманитарно право), Соњу Бисерко (Хелсиншки комитет), Биљану Ковачевић-Вучо (Комитет правника за људска права – ЈУКОМ), Драгана Поповића (Иницијатива младих за људска права), Сташу Зајовић (Жене у црном), Борку Павићевић (Центар за културну деконтаминацију), и Весну Петровић (Београдски центар за људска права). Представници локалне штампе такође су били присутни“. Амбасадор је упутио ласкаве речи проамеричким НВО, похваливши њихову „храбру делатност“ у области људских права, истакао да ће новој влади истаћи потребу за „даљом подршком“ НВО, и навео који су им „домаћи задаци“ у будућности:“економски развој, демократска начела, безбедоносни програми, сарадња са Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију и конструктивна политика према Косову и другим суседима“.

2012.

ЗА КОГА, ЗАБОГА?

ВЕРОНАУКУ МРЗЕ, ЗАР НЕ?

ВРАЋА СЕ ВЕРОНАУКА

Године 2001. веронаука је враћена у школски систем Србије. Борба против ње била је озбиљна и упорна. Она је, истовремено, била и знак да се наше друштво налази у великом „културном рату” („culture wars” је амерички израз за идејну борбу у области културних вредности која се води између левичарског и традиционалног погледа на свет и човека у друштву.) Текст пред читаоцима указује на веома необичну сличност између комунистичког, нацистичког и лево-либералног става према хришћанском васпитању омладине. Читалац ће свакако схватити зашто је тако.

КОМУНИСТИ

Већ јуна 1918. Народни комесаријат просвете (НАР-КОМПРОС) ставио је све школе у Русији под контролу државе (читај: бољшевичке партије). Тиме је укинута 40.000 парохијских школа при храмовима Руске Цркве, где је највећи број руске деце стицао основно образовање. Уништен је читав низ средњих школа: од богосло-

вија, преко мушких и женских гимназија, до кадетских корпуса. На Осмом конгресу партије большевика донета је одлука да се школа претвори у „оруђе комунистичког препорода друштва”. Говорећи на састанку руског комсомола (Савез комунистичке омладине), Лењин је истакао да је пред школом задатак да омладину наоружа научним знањима о природи и друштву, с циљем развијања материјалистичког погледа на свет и комунистичких убеђења, васпитања у духу комунистичког морала (у лењинизованој Србији се певало: „Ведро чела и образа чиста, / познаје се ко је комуниста”), као и повезивања образовања са социјалистичком изградњом. Први комесар народне просвете постао је Анатолиј Васиљевич Луначарски, који је искрено говорио: „Мрзимо и мрзимо и хришћанство и хришћане. Најбоље међу њима ми сматрамо за своје најгоре непријатеље. Проповедају љубав ка ближњима, а са њом милост и праштање, дакле све оно што је у суштој супротности са нашим начелима, са нашим радом и нашим планом”. Солжењицин у „Архипелагу ГУЛАГ” сведочи: „Религиозно васпитање деце почело се 20-их година квалификовати по члану 58-10, као контрареволуционарна агитација! (...) Сви верници добијали су по десет година - у то време најдужу казну”.

Верни марксизму-лењинизму били су и наши комунисти. У књизи „Идејно-васпитна функција школе” (Београд, 1982) примећује се да васпитачи морају да поведу своје воспитанике „у мењање и превазилажење свега што је у друштву несоцијалистичко и преживело”. Требало је спречити продор „негативних утицаја у васпитно-образовани процес”, то јест појаве „национализма, иредентизма, деловања различитих КОНЗЕРВА-

ТИВНИХ ГРУПА И ГРУПИЦА, КЛЕРИКАЛНИХ КРУГОВА И НЕПРИЈАТЕЉСКИХ ГРУПА ИЗВАНА” (подвлачење наше, нап. аут.).

НАЦИСТИ

Хитлеров однос према хришћанству је био јасан. У *Мојој борби* он каже како су немачки протестанти увек покушавали да буду патриоте, али им то није успевало, јер је њихов однос према Јеврејима позитиван на основу хришћанског вероучења.

Нацистички однос према хришћанској вери јасно је формулисао Мартин Борман: ”Националсоцијалистички и хришћански поглед на свет су неспојиви. Хришћанске Цркве су засноване на народном незнању и налазе се у напону да то незнање одрже у што већем делу популације; само на тај начин хришћанске Цркве могу сачувати своју власт. Насупрот томе, националсоцијализам почива на научним темељима” (Не подсећа лик нас ово на „религију као опијум за масе” на једној и „научни социјализам” на другој страни?)

Хитлер је, после решавања „јеврејског питања”, намеравао да реши „црквено питање”. Говорио је: ”Рат ће се окончати. Последњи велики задатак нашег доба биће решавање црквеног питања. Тек тада ће нација бити сасвим сигурна... Кад сам био млад, мислио сам да је једино средство: динамит. Тек касније сам схватио да са таквим стварима не треба журити. То мора да сатрули као гангренозни уд. Морамо доћи до тога да за предика-

оницама нема никог осим будала, и да међу верницима буду само бабе. Здрави млади људи су са нама”.

Хитлер се хвалио да има шест дивизија есесоваца равнодушних према религији, али који иду у смрт са свом озбиљношћу. Нацисти су настојали да замене хришћанске обреде и симболе својим: принудна окупљања омладине била су недељом ујутру, кад се иде у храм: ко је хтео, могао је да се венча и сахрани уз употребу нацистичких ритуала. Једна од песама „Хитлерове омладине” (Hitler Jugend) гласила је:

Ми смо срећна Хитлерова омладина;
Не треба нам хришћанска врлина;
Јер Адолф Хитлер је наш посредник
И наш искупитељ.
Нема ни попа ни ђавола
Који може да нас спречи
Да се осећамо као Хитлерова деца.
Не следимо Христа, него Хорста Везела!
Даље са тамјаном и светом водицом,
Уз песму идемо за заставом Хитлеровом;
Само тако смо достојни својих предака.
Нисам ни хришћанин, ни католик.
Са СА одредима идем кроз ватру и воду.
Цркву ми могу украсти што се мене тиче.
Кукасти крст ме усрећује овде на земљи,
За њим ја идем марширајући
Узми ме собом, Балдуре фон Ширах”.

(За неупућене, Балдур фон Ширах био је вођа „Хитлер Југенда“.)

О везама окултизма и нацизма код нас је писано много (између осталог, у књизи коју је приредио потписник ових редова, *Царство Божије и Царство њразнине*, Светигора, Цетиње 2003.). Нацизам је био сурови паганизам који се, као и сваки паганизам, завршавао у сатанизму.

Ау Србији?

Мржња према веронауци у Србији је кад је веронаука враћена у школу, попримила размере хистерије масовног типа, макар међу домаћим безбожним интелектуалцима, баштиницима вулгарних традиција балканске теофобије. Иза приче о борби за људска права, „демократију“, „европске интеграције“, крије се страх и одбојност према свему што је од Бога и Божије. Они просто не могу да верују да ће мантија поново ући у школу, из које су је њихови „духовни оци“ с машинком и парабелумом у рукама протерали 1946. Они не могу да верују да ће многа деца кренути на веронауку и да ће радо слушати реч Божију, и да ће их родитељи у томе подржавати. Па зар после толико напора које су уложили да убеди Србе да је „религија опијум за масе“, да су „попови - лопови“, да је Црква „преживела средњевековна институција“? Па зар ће опет они „мрачњаци“ Јустин и Николај да се читају у Србији? Па зар је њих, безбожне интелектуалце, Тито узалуд школовао? Па зар су залуд примили толике паре од разних фондова за „отворено друштво“? Схвативши да им ништа не помаже (као ни пре две хиљаде година, када су фарисеји говорили за

Христа: „Ништа нам не помаже, јер гле, сав свет оде за Њим”), решили су да се покажу у правом светлу, спремни на лажи, подметања, измишљотине, само да би, пре но што веронаука крочи у школе, исту оклеветали и да би што мање деце кренуло путем духовности. Овај чланак је мали пример историје бешчашћа одрођене српске интелигенције, о чему би могли да се пишу читави томови.

ШТА СЕ СВЕ ГОВОРИЛО?

Веронаука ће сметати будућој реформи образовног система; нарушавају се принципи „секуларне и неутралне државе”; Србија је „парохијално и конзервативно друштво”; предстоји „клерикализација друштва”; „победа нелибералног, неиндивидуалистичког концепта који је у судару са кључним концептима на којима почива модерно друштво”; „поистовећење религије и духовности опасно је и неистинито”; крши се „устав СРЈ и Закон о основним и средњим школама”; „мале верске заједнице ће бити дискриминисане и бачене у запећак”; „угрожава се принцип световности и научне заснованости наставе”; деца ће бркати „ствари из веронауке и биологије”; „деца ће силом наметати један анахрон поглед на свет”; „кроз веронауку се детету нуде садржаји за којима оно нема потребе”: „верски освешћени ће бити у перманентном сукобу са онима који то нису и заговарају некаква људска права, која подразумевају и геј опредељење”; „ликови распопа и распомамљених попоштићеника и штићенпоповлука... благосиљају разбијање лобања неких људи чија је једина кривица што

су другачији од нас осталих”; одлука о враћању веронауке у школе је донета „ПРЕУРАЊЕНО, СА ВРХА, ВАНИНСТИТУЦИОНАЛНО, САМОВОЉНО, У ТАЈНОСТИ, НА ПРЕЧАЦ, ЕКСПРЕСНО, БРУТАЛНО, КАО „ВЕРСКА ОФАНЗИВА”, ДЕКРЕТОМ, НЕПРОМИШЉЕНО”... То су све говорили српски интелектуалци.

А људи из министарства просвете и спорта Републике Србије? Вигор Мајић, помоћник министра Гаше Кнежевића, поднео је оставку (наравно, одмах ју је повукао, јер реформе „не могу без њега”), зато што није хтео да се „тргује децом”. Затим је речено да се „нови предмет уводи без припреме, јавне расправе и мишљења стручњака” (а „грађанско васпитање”, о ком се скоро ништа не зна, као предмет се уводи са још мање расправе и без озбиљних стручних мишљења, па ником ништа); веронаука може да се поремети „започете реформе”, итд.

Вигор Мајић је са нарочитом пажњом пропратио делатност савезног министра (касније секретара) вера, др Богољуба Шијаковића, професора античке философије универзитета у Никшићу и једног од најугледнијих стручњака из те области у СРЈ, човека који је много учинио да веронаука у Србији поново уђе у школе. Мајић, дугогодишњи студент Географског факултета о доктору философских наука вели следеће: „Не знам с којим правом он наступа. Он чак нема ингеренција ни у својој републици, а Србија има своје министарство вера. Очигледно је он слободан стрелац, који неке своје личне комплексе иживљава на тај начин. Уместо да их лечи на одговарајућем месту, он то чини у државној управи”.

Јављале су се и странке. Грађански савез Србије: „Председништво Грађанског савеза Србије је као изненадну и пренагљену оценило одлуку Владе Србије о увођењу веронауке”. Социјалдемократска унија (Жарка Кораћа): „Социјалдемократска унија је изразила незадовољство најавом увођења веронауке... Одлука није донета на председништву ДОС-а и у Влади Србије, а најаву прејудицира доношење такве одлуке”.

БИЛО ЈЕ И АКТИВНИХ ГРАЂАНА

Ласло Секељ („Данас”, 14-15. јул 2001): „Једино што је, као реформу школства, ова власт урадила јесте увођење још једног предмета, најауторитарнијег могућег, који ће децу поново да раздваја на Србе (православце), Турке (муслимане), Хрвате (католике), на вернике и невернике, и на верске заједнице првог, другог и трећег реда”.

Миљенко Дерета, „Грађанске иницијативе” („Данас”, 14-15. јула 2001): „Што су биле стручније примедбе на метод увођења веронауке, тим острашћеније су били одговори оних који покушавају да зауставе спуштање српског народа са неба на земљу”.

Милан Подунавац, професор Факултета политичких наука: „Ући ћемо у фазу у којој ће мањинске заједнице ово доживети са дозом несигурности, тескобе и саставним делом овога простора, егзистенцијалног страха мањина” („Данас”, 13. јул 2001).

Љубиша Рајић, професор Филолошког факултета („Данас”, 7. мај 2001): „Црква има свој политички ин-

терес да своју неспособност да одговори изазовима савремености реши приводећи децу вери уз помоћ државне принуде”.

Професор др Иван Ивић, на челу Образовног форума („Време”, 12. јул 2001): „Врхови свих цркава које су учествовале у овој одлуци показали су да им је у овом случају примаран политички интерес био убацивање у један важан сектор јавне сфере”.

Обрад Савић, председник Београдског круга („Данас”, 10-11. фебруар 2001): „Индивидуално, суверено религиозно право не може се наметати као принцип државног разлога. У питању је један редукован, клеронационалистички концепт српске државе и друштва, који не може да наиђе на допадљиво одобравање европске и светске заједнице”.

„Жене у црном” („Данас”, 10. јул 2001): „Није се водило рачуна о пракси демократских земаља у којим нема веронауке у јавним школама (пример САД)”. „Жене у црном”, које су српском свештенству већ претиле Хагом, истичу да ће у Србији веронауку предавати „полуписмени верски службеници, несвршени богослови, размонашени калуђери и слична братија”.

Др Небојша Попов, главни уредник „Републике”: „На место некадашњег марксизма очишћеног од критичког мишљења сада наступа етнонационализам с православљем као својом супстанцом” („Данас”, 23-24. јул 2001).

Др Загорка Голубовић, антрополог: „Тада би уместо списа „партијске државе” или „свете нације”, Библија

постала света књига за све и у сукобу с многим научним сазнањима” („Данас”, 15. јануар 2001).

Веселин Марковић пише за лист „Данас”: „Зар децу треба да васпитавају људи који нису способни да макар толеришу иког различитог, људи који и даље понављају зле мисли од пре два и по миленијума? Људи који су допринели ужасним ратовима деведесетих, људи који и данас прештампавају књиге Владике Николаја Велимировића, ГНУСНА ДЕЛА ПРЕПУНА ПАТОЛОШКЕ МРЖЊЕ ПРЕМА ЈЕВРЕЈИМА (И ПРЕМА КАТОЛИЦИМА, ПРОТЕСТАНТИМА, КУЛТУРИ, ЧАК И ЛИЧНОЈ ХИГИЈЕНИ)”. („Данас”, 6. јул 2001).

Ипак, веронаука се вратила.

2001.

РАТ ПРОТИВ ВЕРОНАУКЕ И ДЕХРИСТИЈАНИЗАЦИЈА СРБИЈЕ

*Једино се новинари, књижевници,
идеолози, филозофи десетиої реда
подрујују Боју, мислећи да је вера
у Бога срамна слабост.*

Ежен Јонеско

МИНИСТАР ВЕРБИЋ DIXIT ИЛИ DEJA VU

Крај 2015. донео је став министра просвете Срђана Вербића да веронауку и грађанско васпитање, као обавезне изборне предмете, треба свести на четири године учења, а да би најбоље решење било да се од два предмета начини један, који би Српчиће учио начелима свих религија и верској толеранцији (овако „нетолерантне“, чему би другом?).

У овом ставу Вербића, чија је заслуга пред ММФ-ом што је сурово поразио просветаре у штрајку средином прошле године, уочавају се два аспекта: један је крајње прагматичан (смањити број наставника који се плаћају из државног буџета, а све по задатку тог истог ММФ-а), а други онај стари, „људскоправашки“, познат из доба кад се веронаука у школе враћала.

КО ЈЕ ДАНАС ПРОТИВ ВЕРОНАУКЕ?

Вербићев став су поздравили они који су против веронауке били и почетком 21. века. Тако је Ненад Чанак говорио о педофилима у СПЦ, а његова Лига је издала саопштење у коме се, по ко зна који пут, прежваквала прича о Србији као секуларној држави, у којој, авај, МУП има крсну славу, ђаци уче веронауку, а државни празници су црвена слова.

Вербића је подржао и Мевлуд Дудић, верски вођа од кога се то, на први поглед, не би очекивало. Зукорлићев човек на челу Исламске заједнице у Санцаку (Рашкој области) је истакао да „након што представници ИЗ нису прихватили примат представника СПЦ, уследило је искључење њихових представника из Владине комисије за веронауку, као и 95 вероучитеља ИЗ. На њихова места дошли су нестручни, верски и политички подобни Цркви и њеним политичким факторима“. Ако се зна да је Дудићев покровитељ, Зукорлић, повезан са центрима моћи у Сарајеву и Стамболу, истовремено политички делатник који стално доводи у питање државу Србију, онда оваква подршка Вербићу има јасне и објашњиве узроке.

ПОЛЕМИЧКО ПОЉЕ

У свом тексту „Веронаука не може бити проблем“, писаном у оквиру полемике о статусу веронауке у школском систему Србије, медиолог Слободан Рељић је цитирао чувеног немачког социолога Георга Зимела: „Онај ко не зна *хришћанство изнушра*, себе лишава чи-

таве западноевропске традиције у било којем домену: филозофија, уметност, повест. Ко год истиче да то не зна, он није свестан да се поноси својим *духовним сиромаштвом*“. Он је цитирао и норвешког писца Јенс Бјорнебое: „Све што је у последњих 1.800 година никло на тлу Европе хришћанског је порекла“.

На Рељићев став реаговао је филозоф Иван Миленковић, рекавши: „Јавна школа је *par excellence* републиканска установа и у њој нема места религијском образовању. (...)Најгори потез Ђинђићеве владе – којим је, по свему судећи, хтео да умири милитантно крило СПЦ (безуспешно) – био је увођење веронауке у школе, чиме је сама влада, уместо да штити уређење, што спада у опис њеног посла, то уређење оштетила. (...)Души је потребна слобода, а не веронаука, да би могла да дише. (...) Веронаука не учи душу да дише, већ да верује. Она ствара и обучава мале вернике, војнике вере, не слободне људе. Зато јој и није место у јавној школи“.

Професор средњовековне књижевности, Драгиша Бојовић, упозорио је да, без обзира што веронаука постоји у школама Србије, ми смо, и даље, много више „космополити“ него „ултра-православци“: „Наше редовне анкете на првој години студија, на почетку сваке школске године, мотивисане научним и педагошким разлозима, показују да већина уписаних студената србистике на Универзитету у Нишу никада нису видели Студеницу, Жичу, Сопоћане. Насупрот томе, не мали број њих стигао је до Рима и Ватикана. Драстичан је ового-

дишњи пример: показало се да је само један студент, од њих седамдесет, био у Студеници (и то са фолклорним ансамблом, а не у организацији школе), а више од тридесет је било у Риму“. Из те перспективе, другосрбијанци, очито, не треба да брину.

СТАЊЕ ВЕРЕ У СРБИЈИ

У свом огледу о дехристијанизацији Србије, Слободан Антонић је указао на низ конкретних чињеница о стању религиозности у нас, па се тога вреди подсетити. Ево какав је удео верника који упражњавају своју веру у разним земљама Европе и света: Чешка 16,1, Француска 18,7, Шведска 19,1, Јапан 24,0 Холандија 24,4, Норвешка 25,7, Велика Британија 26,9, Словенија 26,9, Аустрија 27,4, Данска 28,2, Аустралија 28,5, Мађарска 30,9, Немачка 32,0 Нови Зеланд 34,2, Летонија 38,1 Шпанија 39,1, Русија 40,8, Швајцарска 45,0, Словачка 51,0, Италија 54,0, Кипар 55,8, Португалија 58,1, Северна Ирска 59,5, Пољска 59,6, Ирска 64,1, Израел 66,5, САД 67,5, Чиле 71,8 и Филипини 91,9. Србија је при самом врху, са 63,2 посто верујућих људи.

Такође, Антонић указује и на податке који показују пораст религиозности у Србији. Последње истраживање религиозности грађана Србије обављено је 2010. године, и оно је показало већу религиозност него претходно истраживање из 1999. Удео јасно религиозних се повећао са 60 на 78 посто, док је дошло до пада нерелигиозних са 19 на 14 посто, као и неопредељених са 21 на 4 посто. Крштавање деце се, према овим истраживањима, повећало са 84 на 87 посто, слављење верских празника

повећало се са 87 на 92 посто, а црквени укуп је такође повећан са 86 на 87 посто. Редовно иде на литургију 9,8 посто испитаника (раније 2,1), једном недељно одлази у цркву 12,8 посто њих, свакодневно се моли 27,4 посто (раније 15,9), а редовно пости 27,4 посто (раније 16,7). У Бога верује 63,2 посто испитаника, у васкресење 46,6 посто, у рај и пакао 41,6 посто, итд.

Веронаука у таквој земљи каква је Србија није нимало ни чудна, ни необична.

САОПШТЕЊЕ СИНОДА СПЦ И ТРАДИЦИОНАЛНИХ ВЕРСКИХ ЗАЈЕДНИЦА

Ако је тако, сасвим је јасно зашто је саопштење СА Синода СПЦ било тако одлучно: “Очигледно је да господин Вербић не узима у обзир основно значење речи *министар* – онај који служи народу – јер не мари за чињеницу да се 95% грађана Србије у слободној демократској процедури изјаснило као верници. Верска настава је, као важан део општег образовно-васпитног процеса, враћена управо онима од којих је насилно била одузета, а то су грађани Србије. Повратак верске наставе је означио и враћање људских права и грађанских слобода, прихватање обавезе државе да поштује међународне норме и конвенције које је ратификовала, раскид са идеолошким наслеђем комунизма у просвети, па, следствено, и у култури и уметности; једноставно: раскид са тоталитарном прошлошћу и враћање у породицу просвећених европских народа. Како изгледа, господин не мари ни за став већине својих колега министара, ни за мишљење првог министра, а ни за позитивне законе који регулишу

ову област. Господин Вербић, као и његови идеолошки претходници од пре петнаест година, истиче искључиво идеолошке разлоге и мотиве за укидање верске наставе и очигледно не припада већинској Србији, коју, заједно са верницима, чине још и атеисти и агностици који су раскинули са тоталитарним наслеђем“.

Традиционалне верске заједнице (СПЦ, римокаатолици, словачки и други традиционални протестанти, Исламска заједница Србије, јеврејска заједница) су такође исказале свој став: „Изражавамо уверење да Србију, у погледу грађанских права верујућих, нико неће покушати да врати у године које не памтимо по добру и да анахроне ставове Вербића, потпуно несагласне са дужношћу коју обавља, не дели ниједна одговорна личност у Влади Србије“.

Ипак, рат против веронауке је само увод у оно што нас чека на путу ка ЕУ, све више антихришћанској творевини чији је симбол Вавилонска кула.

КАКВА НАС ЕУ СРБИЈА ЧЕКА?

Ево примера.

Британка Ширли Чаплин уклоњена је са свог радног места (пријемни шалтер медицинске установе), јер је носила крстић. Европски суд за људска права није стао на њену страну. Британски суд је забранио општинском већу у граду Девону да заседања почиње молитвом. Британски суд је одбио жалбу брачног пара усвојитеља, Јунис и Овена Џонса, на одлуку да им се забрани даље усвајање деце пошто су они хришћани који хомосексу-

алност сматрају грехом; по судијама, одредбе које се тичу равноправности сексуалне оријентације треба да имају предност у односу на слободу вероисповедња. Британски наставник физике Роберт Хај отпуштен је с посла зато што је деци рекао да је за њега, као хришћанина, хомосексуални начин живота грешан, а суд му је на жалбу одоворио да просветари треба да шире „позитивне информације о лезбејкама, геј и бисексуалним људима“, како би се „помогло ученицима да превазиђу негативне стереотипе и предрасуде“, што је део „савремених британских вредности толеранције“. Шведски пастор Оке Грин добио је месец дана затвора зато што је својој пастви говорио о опасностима содомског греха, али је виша инстанца поништила пресуду. Године 2011, повереница за заштиту равноправности, Невена Петрушић, тражила је од митрополита Амфилохија да се извини ЛГБТ заједници зато што је геј параду назвао „смрадом содомским“.

У такву ЕУ нас воде. У њој неће бити места за веро науку. Тек да се зна.

ШТА СЕ ДЕСИЛО У ГРЧКОЈ?

Сећате ли се извесног Ципраса, грчког борца за слободу и социјалну правду, одлучног да скрши окове ММФ-а и Брисела, човека у кога су се многи клели као у препородитеља Грчке и вођу општеевропског устанка за права потлачених?

Е, па тај исти Ципрас пристао је на све услове страних господара, Грчку оставио у ропству лихвара, и кре-

нуо у одлучан обрачун са хришћанским наслеђем своје земље, сасвим јасно стављајући до знања зашто је први премијер у историји ове државе који је одбио да се закуне на Еванђељу.

Крајем 2015, упркос противљењу огромног броја грађана, грчка Скупштина је усвојила закон о легализацији истополних веза. Верски аналитичар Атанасије Зоитакис сведочи: „Поновила се иста прича као и с референдумом о европским кредитима: народ је рекао „не“, а политичари су рекли „да“ - буквално за недељу дана су се отворено супротставили народу.(...)Две трећине парламентарца је „за“, а две трећине народа је „против“. Такав је однос. Истовремено с легализацијом ових „савеза“ у Грчкој се циљано задају ударици породицама с више деце. Неколико пута су смањивани помоћ и друга давања.Увече 22. децембра 2015. (одмах после гласања о легализацији „ЛГБТ веза“, нап. В.Д.) појавила се вест о томе да су повериоци захтевали укидање још триста облика помоћи породицама с више деце и инвалидима. Очигледно је да су у питању усклађене радње: ударац који се задаје породицама с више деце и легализација содомије. Посланик Христос Карајанидис из владајуће странке „СИРИЗА“ је на писмо родитеља с више деце који су се супротстављали легализацији истополних савеза цинично рекао: „Баш ме брига за породице с више деце. Мука ми је од њих.(...)Један од чланова партије „СИРИЗА“ је на седници у парламенту рекао да „ћемо после извесног времена можда размотрити питање усвајања деце“(...) Полако, корак по корак, разлаже се институција породице. Исто је и с укидањем специјалног статуса Цркве у Грчкој. Прво су укинули јутарње

молитве у школама. Сад хоће да забране иконе у судовима и болницама. Хоће да укину веронауку, тачније да је уместо предмета с православним усмерењем претворе у нешто типа историје светских религија. То је читав поступни програм и он функционише.(...)Кад је Ципрас победио на изборима прво се срео с архиепископом и замолио га је за молитве за успех владе. Говорио је да је Црква веома важна, да је она њихов савезник. А кад су из Европе тражили оно што њима треба почео је да се понаша сасвим другачије.(...)То је црни дан. Прођена је врло важна етапа после које ће се ситуација само погоршавати све док не почну прогони људи који буду против содомије – за то је унапред створена законодавна база: ако се „антирасистички закон“ покрене у потпуности, све владике које су говориле против закона о легализацији геј-савеза могу отићи директно на оптуженичку клупу“.

Мислите о томе.

О ЧЕМУ ТРЕБА ДА МИСЛИМО?

Дакле, Вербићев насртај на веронауку само је врх леденог брега. Наш пут у ЕУ, који, као и смрт, нема алтернативу, значиће потпуно разарање српског хришћанског наслеђа. У току је усвајање Грађанског законика, који ће бити основа за многа антихришћанска безакоња, од „брачне“ легализације ЛГБТ парова до сурогатног материнства, изнајмљивања мајчинских утроба за ношење туђег плода. ЕУ нам разбуцава државу, убија економију, сакати институције. Ипак, најопасније је то да ЕУ закони који нам се спремају ударају на традиционалну породи-

цу, дестимулишу рађање, подстичу хомосексуализам, и редефинишу појмове какви су отац, мајка, дете, рађање, живот, смрт.

Пред нама је тријумф онога што је Бодријар звао „сенилно варварство“.

Остаје нам да се, како рече Честертон, као и хришћани у доба слома Римске империје и „сеобе народа“, боримо против нових варвара и упорно понављамо Символ вере.

2015 –2016.

ДА ИХ НЕМА, ТРЕБАЛО БИ ИХ ИЗМИСЛИТИ:
НАТО ПРАЈДЕРИ И ДРУГОСРБИЈАНЦИ,
НАШИ „САВЕЗНИЦИ“

КОЛИКО СУ СЈАЈНИ!

Да је мене неко питао за сценарио НАТО прајда у Београду, не бих могао боље да смислим – чува их скоро шест хиљада полицајаца, министар полиције каже да нису шетали, него су „спровођени“ кроз Ташмајдански парк, арбанашки геј активисти кличу „независном Косову“ и један од њих нам, на слици, окреће задњицу пред црквом Светог Марка, украјински НАТО прајдери величају укронацизам и носе своје заставе, а после свега огласи се Хелсиншки одбор за људска права са другарима, и тражи забрану веронауке и литија и Цркве и свега.

Речник апела као из 1946: “Недопустиво је да таква организација данас у Србији одређује садржаје школских програма и уџбеника. Тиме се негира наука, шире теорије завере и митоманија, а читаве генерације васпитавају у духу најконзервативнијег мрачњаштва, неспособне да живе у модерном свету и иду у корак са својим окружењем“.

И још: “У члану 11 Устава стоји: „Република Србија је световна држава. Цркве и верске заједнице су одвојене од државе. Ниједна религија не може се успоставити као државна или обавезна.“ Политизација религије и СПЦ као организације (клерикализам) намеће обрасте хомогенизације идентитета у етно-конфесионалним

оквирима. Увођење веронауке у државне школе, политичко деловање цркве и црквених лица, огроман утицај на државну политику, велике новчане донације које држава неоправдано и нетранспарентно даје верским организацијама (нарочито СПЦ-у), ослобађање од читавог низа пореза, судски процеси у којима су окривљени свештеници а воде се на споран начин и застаревају, школске, градске и војне славе, начин функционисања Богословског факултета у оквиру Универзитета у Београду – само су неки од примера грубог нарушавања секуларног карактера државе Србије“.

Тако веле наши „секуларци“.

ЈОШ И ЈОШ АПЕЛА

И још, кажу, актуелна власт, као и претходна, у 21. веку омогућила је СПЦ да успостави монопол на то шта су морал, национални интереси, вредности и идентитет српског народа: “Тај монопол огледа се и у све већем уништавању тековина грађанског друштва и елементарних цивилизацијских критеријума. Грађанско друштво је, по дефиницији, засновано на уважавању различитих интереса његових грађана и на концепту толеранције. Секуларност је услов опстанка таквог концепта друштва. Без обзира да ли делује самостално или (неретко) као сервис власти, СПЦ јача своју изразито нетолерантну позицију и нелегитимне утицаје далеко изван верске сфере. Без свођења утицаја СПЦ у уставне оквире и ограничавања њене политичке моћи, пре свега, у реализацији тзв. српског света, нема помака у развоју и модернизацији нашег друштва. Деловањем власти и

СПЦ створена је псеудо-секуларна држава, којој је главни циљ свесрпско уједињење“.

Ау, свесрпско уједињење!

ДЕСНИЧАРИ И РУСИЈА

Према речима аутора Апела, Грађанског демократског форума, Хелсиншког одбора за људска права и Савеза антифашиста Србије, најновији пример је притисак СПЦ да се откаже мирна шетња у оквиру Еуропрајда: “Синхронизовано деловање са десничарским снагама, уз опсесивну фасцинацију Русијом, још је једна у низу представа које имају за циљ да се осујети сваки корак ка друштву равноправних грађанки и грађана, у коме ће се поштовати људска права и ширити хоризонти слободе. О томе сведочи и недавна изјава владике СПЦ Никанора која је представљала отворен позив на насиље. Од ове изјаве нико се није оградио у СПЦ, нити је судска власт покренула поступак утврђивања правне одговорности за поменуту изјаву“.

И још: “Ми, долепотписани грађанке и грађани Србије, захтевамо да се поштује Устав Републике Србије и принципи секуларности, како би се обезбедиле претпоставке за правну државу и њено чланство у ЕУ. Позивамо институције, друштво и грађане да се супротставе свеопсежнијој клерикализацији Србије. Ниједан појединац, група, па ни верска заједница не може бити изнад Устава. Ниједно основно људско право се не може ограничити волунтаристичким репресивним мерама државе. Као први корак у одбрани секуларних вредности, захтевамо

од Владе Србије да донесе уредбу о укидању веронауке у државним школама. СПЦ као изразито нетолерантна, грубо антидемократска и екстремно искључива не може и не сме да васпитава нашу децу. Боље друштво почиње строгим одвајањем цркве и религије од науке и државе“.

Строго, само строго!

МАЈКА ДРУГЕ СРБИЈЕ, ОПЕТ И ОПЕТ

Очито је да је *spiritus movens* овога апела Латинка Перовић, чије године и правац животног кретања нећу помињати да не бих био оптужен за „ејдизам“, али о којој Мило Ломпар јасно каже да је, као секретар/ секретарица/ секретарка/ секретаруша/ секретарушкиња (и остали џендер називи) ЦК СК Србије, безгласно одобрила прогоне великог Михаила Ђурића, тврдила да је Титов тоталитарни Устав из 1974. имао договорни карактер (у једнопартијској држави), ратовала против Живорада Стојковића и српске националне интелигенције, а понашала се, како каже Ломпар у „Духу самопорицања“, овако:“Такав је, дакле, механизам деловања: централни комитет – чији је секретар Латинка Перовић – обликује *начелну* платформу дискриминације, општински партијски комитети *примењују* добијена упутства на одабране појединце, правни носиоци власти *сироводе* чиновне дискриминације, док новински носиоци власти *образлажу* и *афирмишу* већ изведене дискриминаторске чиновне.“

Веровала је у ЦК, јер је, како рече Оскар Давичо, „за човека“, а сад верује у Хелсиншки одбор за људска права, и у тој вери јој се придружују ноторни ликови попут

Соње Бисерко, Ненада Чанка, Светислава Басаре, Миливоја Бешлина, Динка Грухоњића, Николе Самарџића, Дубравке Стојановић, Весне Пешић, Павела Домоњија, Бошка Јакшића, Недима Сејдиновића, Александра Оленика, Наташе Мићић, Балше Божовића, Филипа Давида, Фахри Муслијуа, Душана Петричића, Златоја Мартинова, а ту је, како би се рекло у „Алану Форду“, једно лице што се, наводно, бави психологијом, а само је „биједни остатак свог несретног оца“. Поред изанђалих имена из НВО циркуса „Колорадо“, има ту и „свесних и будних“ другова и другарица, разних *агвокаџкиња*, *инеколошкиња*, *социолошкиња* и других *рендом* ликова. Сви су они устали за секуларну државу. Пропала им ЛГБТ „сексуална“ држава, па су сад за „секуларну“.

ШТА ЈЕ СЕКУЛАРНО?

Наши „либерали“ су, наравно, банални бољшевици, који би, да могу, опет затварали храмове и хапсили епископе и свештенике. За њих секуларно значи „бољшевичко“. На то нас је упозоравао проф. др Богољуб Шијаковић, истичући потребу за ослобађањем од наслеђа комунизма које се огледа у томе да Црква не треба да се меша у политички, тј. јавни живот, те да вера треба да заузме своје место у сфери приватног као дубоко интимно стање душе. Шијаковић тиме указује да заговорници оваквог става намећу идеју француског *антицирквеног* просветитељства у коме Црква нема било какву улогу у јавном животу. Држава као секуларна треба да буде гарант људских, отуда и верских права у чијем корпусу своје важно место заузима право на верску слободу.

ду. Секуларна држава треба да разликује простор светог и световног, те да простор светог препусти црквама. Уз то, каже он, „хришћанска вера није неко приватно стање душе, већ је произвела читаву једну културу, могли бисмо рећи културу на којој почива традиционална Европа. Култура подразумева нормативност. Норме су нам замисливе тек на темељу одређених вредности, а вредности хришћани утемељују у простору трансценденције. У тим смислу можемо говорити о хришћанским коренима европске културе; можемо говорити о сакралним основама културе. То видимо када говоримо о Косову и Видовдану, видимо како су јаке сакралне основе наше културе“.

Не пада ми на памет да полемишем са бољшевицима маскираним у секуларисте, којима је криво што је НАТО прајд пропао, па траже забрану Цркве, литија и Бога. Одушевљен сам што се горепоменути ликови налазе у истом строју, и што, већ одавно, наступају у истом НАТО НВО циркусу, а све мање људи иде у тај циркус да гледа њихове наступе. Та комбинација биолошке очигледности и скојевског духа из, сада већ далеке, 1946. корисна је у нашем јавном простору: желим да се НАТО Соње и Латинке и *иже с њими* што више и што жешће оглашавају, јер тако Српство јача и крепи се. Чиниш све супротно од онога што НАТО НВО траже, и на правом си путу.

МАЛО ИСТИНЕ О ЕФЕКТИМА ВЕРОНАУКЕ

Ипак, кад је веронаука у питању, навео бих резултате докторског рада Ане Воларевећ, браћеног на Медицинском факултету Универзитета у Крагујевцу са темом „Утицај православног катихизиса на психо-емоционалне особине личности адолесцената“: „На основу анализе добијених резултата могу се извести следећи закључци: 1. Православни катихизис подстиче развој зреле религиозности адолесцената 2. Православни катихизис подстиче алтруизам адолесцената 3. Учење православне вере подстиче развој емоционалне интелигенције (компетенције) адолесцената 4. Православни катихизис подстиче развој унутрашњег локуса контроле код адолесцената 5. Учење православне вере развија стратегију превладавања стреса усмерену на проблем код адолесцената 6. Православни катихизис помаже адолесцентима да објективно сагледавају реалност 7. Православни катихизис не утиче на мотив постигнућа, доживљај смисла живота и афилијативност адолесцената 8. Депресија и анксиозност нису уочени међу адолесцентима који су учили Православни катихизис“.

Паметном доста. А НАТО слугама и похлепницима никад доста. Зато ми настављамо својим путем, остављајући их да се оглашавају док наш караван пролази. Јер, како рече Алекса Шантић, наш је пут Богочовека.

2022.

ЗА ЖИВОТ ПРОТИВ КУЛТУРЕ СМРТИ: ТРЕБА ОДГОВОРТИ НА ПРАВА ПИТАЊА

ЛАЖ ГЛОБАЛИСТИЧКЕ АЛХЕМИЈЕ

Живимо у времену у коме није битан смислотворни подвиг Светог Ђорђа, него бол прободене аждаје, рекао би песник Зоран Костић. За глобалистичку аждају лажи, бесмисла, па и сатанизма, свако мора да има разумевања. Нарочито ако се представља кроз „уметничка дела“. Уметност је, уосталом, од излагања Дишановог писоара до данас, само оно што се, из центара светске превратничке моћи, уметношћу прогласи. Тако је „уметник“ Манцони својевремено паковао сопствени измет у конзерве и продавао га као „уметничко дело“. Имао је и образложење: као што су алхемичари олово претварали у злато, тако ја свој измет претварам у уметност. Из перспективе савремене наказности маскиране у естетику, али и као гласноговорник турбо -капиталистичког начина мишљења, био је у праву: једна од тих конзерви купљена је за десет хиљада долара.

КОВИТЛАЦ МУВА У БОЦИ

Све је почело у доба када је модернизам трајно разбио антички идеал калокагатије, јединства Лепог, Доброг и Истинитог. Антиуметност је заузела место истинске уметности, наводно у име побуне против дехуманизованог света у коме живимо. Наравно, она није понудила нову логосност, него још радикалније рашчо-

вечење. У књизи о уметности у доба тријумфа технике, „Царство бесмисла“, француски хришћански мислилац, Жак Елил, записао је:”Откривајући ирационалности наше епохе, антиуметност производи те исте ирационалности, изазива неприлагођена понашања. Она производи експлицитне и видљиве моделе колективних фантазама наше епохе, опседнутост смрћу, одсуство смисла, деструкцију. Модерна уметност је уметност самонегације, то јест немоћи овладавања ситуацијом. Она је супротност магијској или религијској уметности, из које човек црпи снагу за овладавање светом или његово уређивање. Модерна уметност, напротив, припрема овце за клање. То је непрекидно изјављивање како се ништа не може учинити. То је збркано покретање лажних акција које које искључиво производе панични ковитлац мува у боци.“

Пошто ово инфантилно „мување“ више нико ни не сматра за нешто превратничко, а камоли естетски битно, потребно је изазвати и додатну провокацију, да би се привукла пажња. Медијска пажња, пре свега. Зато се иде до краја.

ТРИЈУМФ СМРТИ КАО „УМЕТНОСТ“

Самопроглашена неонихилистичка „уметност“ ставила се, одавно, у некрофилну службу неолибералном капитализму, уништитељу свих табуа ради тријумфа „слободног тржишта“. Култ смрти нарочито се запажа у случају Гинтера фон Хагенса, који је 1995. у галерије почео да уноси пластифициране лешеве људи погубљених у Кини или преузетих у болницама Трећег света.

Ове изложбе је видело преко 26 милиона људи. Хагенс је изјавио: „Двадесет година сам провео као професор анатомије у Хајделбергу. За људе који немају такву професионалну оријентацију она је представљала мрачну науку. Ја сам је претворио у забаву: *entertainment* – догађајну анатомију. Ради се о демократизацији анатомије.”

Медиолог Биљана Ђоровић каже: „Етички и правни аспекти нису никаква препрека овом бизнису: Фон Хагенс су оптуживали да је набављао тела илегално из Кине, да је кријумчарио затворенике над којима је извршена смртна казна, који нису претходно потписали никакав документ који би легализовао донирање. Други „извор” су преминули у болници у Киргистану. Правни аспекти су рационализовани фарсичном реториком (премда, како ћемо видети, иста аргументација има дугу законску традицију у Европи): употреба затвореника над којима је извршена смртна казна, у комерцијалне сврхе, у Кини, која годишње изврши егзекуцију над 2000–3000 затвореника и има дугу историју слободног коришћења њиховог леша у медицинске сврхе, никога не би требало да узнемири.“

Али, овде лешеви нису коришћени у медицинске сврхе, - мада је и такво коришћење, с моралне стране, проблематично - него као „уметност“.

АНИМАЛИЗАМ НА ДЕЛУ

Сам „уметник“ Фон Хагенс је изјавио да ће свој леш завештати будућим „уметницима“: „Са огромним задо-

вољством... биће ми част да наставим да служим анатомији и просветљењу. Моје колеге ће са уживањем утрошити 1500 радних сати како би од мене начинили збиља добар комад који ће наставити своју земаљску егзистенцију и у наредним вековима. Пластификација је врста утехе која лежи у промени самог лица смрти.” Упитнике за „донирање” тела је послао широм света и тиме је обезбедио преко девет хиљада донација, преко хиљаду из Америке. Међу питањима у упитнику била су и ова: Да ли бисте пристали да ваше тело ставимо у позицију сексуалног чина са партнером супротног пола? Да ли бисте пристали да ваше тело ставимо у позицију сексуалног чина са партнером истог пола? Да ли бисте пристали да ваше тело комбинујемо са телом неке животиње или предмета?”

И то је, такође, „уметност“.

„УМЕТНОСТ НИКАД НИЈЕ НЕМОРАЛНА“?

Уочавајући све ово, Пол Вирилио је још 1998. године истакао оно о чему пише Биљана Ђоровић: „Под паролом ‚Уметност никада није неморална’ опсцено постаје предуслов успеха, при чему се заборавља на порекло ове речи чије првобитно значење води од латинског *obscenus* што значи *злослушан*” – како је Пол Вирилио (*Paul Virilio*) разумео догађај из 1998., када се у Музеју технике и рада у Манхајму, 780000 посетилаца тискало како би могло да посматра 200 људских лешева које је представио Гинтер фон Хагенс који је овакво интересовање прокоментарисао речима: „Овде се ради о сламању последњих табуа.“

Радикалне лезбо – феминисткиње, попут Шуламит Фајерстон, најављивале су, још пре пола века, да ће њихов покрет уништити инцестни табу. Хагенс је радио на уништењу табуа смрти. А све у име тријумфа оних 0,666% банкстерског олоша, маскираног у глобалистичку „елиту“.

И тако је данас, у глобализованој Србији, која тек што не уђе у ЕУ и НАТО, могуће да држава финансира „уметност“ кроулијевке Марине Абрамовић, а да се у Земуну излаже „уметност“ са карикатурама искасапљених беба.

А онда дођу неки маскирани (пуна их је СНС Србија), и насилно прекину земунску изложбу.

И ЈА САМ ПРОТИВ НАСИЉА!

Свако ко у данашњој Србији брани нормалност и породичне вредности прво мора да се закуне да не подржава никакво насиље и насилнике, јер се, међу НВО јуришницима, подразумева да је бранилац породичних вредности, сам по себи, насилник, ако не делом, а оно мишљу. Бранилац породичног човечанства, по дефиницији, не пристаје на глобалистичко испирање мозга које се своди на „детабуизацију“ сваког табуа, од „уметничког“ до сексуалног - а ко на лаж Система не пристаје, тај је, наравно, „фашиста“.

То знам из сопственог искуства, јер сам, између осталог, под парничном тужбом удружења политичких цендераша, „Да се зна“. Они тврде да сам, наводно, својим текстом „У одбрану природне породице“, допринио-

сио стварању „непријатељског окружења“ које води ка насиљу према грађанима „нестандардне сексуалне оријентације“. Логика мојих НВО тужилаца је проста: чим о нечему пишеш како се њима не свиђа, ти подстичеш на насиље. Достојевски је, том НВО логиком, у „Злочину и казни“, подстицао своје читаоце на убиство баба – зеленашица, исто као што сам ја, тврдећи да не смемо дозволити институционалну редефиницију брака и породице, крив за нечије насиље према некоме.

ЛИБЕРАЛНЕ ПЕРЈАНИЦЕ ПРОТИВ МИНИСТАРСТВА КУЛТУРЕ

Зато, ево, да опет кажем: против сам сваког насиља. Против сам насиља на изложбама, чак и кад су то изложбе које се ругају свакој нормалности, пристојности, елементарној свести о томе шта је човештво. Али, ништа ми то не вреди. Јер, и Министарство културе државе Србије је осудило насиље на изложби морбидарија у Земуну, па је, од либералних перјаница, добило оптужбу да је „фашистичко“ и да заговара насиље.

Либералне перјанице (најчешће сасвим лукративно, као и НАТО – ЕУ НВО јуришници) сматрају да је „фашизам“ кад неко нормалан каже, позивајући, притом, полицију и судство да хитно реагује и приведе „изложбене“ насилнике правди:“Призори са искасапљеним бебама одсечених удова или са секирама у главама недonoшчади, представљају патологију и девијацију свести, а не уметност у било ком њеном облику. Ма колико то неко желео да оповргава, ово друштво и даље уме да

разликује добро и зло у њиховим основним садржајима и постојаће све док то буде умело.“

Наравно, Министарство културе је устало у одбрану здравог разума: не, не и не било чијем насиљу и маскираним насилницима, али не и пропаганди мрака закробуљеног у „уметност“. Свако нормалан, онај ко стоји под углом од 90 степени у односу на тле, незгрбљен и непорпузао, говори једно логично *не* покушају естетизације крајњег зла у име глобалистичке „детабуизације“.

ШТА КАЖЕ ЗДРАВ РАЗУМ?

Коментаришући један текст на Интернету, писан као апологија права на слободу изражавања - сасвим легитимног права, наравно, као што су легитимни и сви облици протеста против насиља на изложбама - извесни читаоци су уочили суштину збивања. Један од њих се успротивио фарисејском морализму апологета земунских „црнохуморниста“: „Тај морал је последица свођења човека на ниво подживотиње. Постављање овакве изложбе у земљи где је нестало на хиљаде беба у породилиштимма је, у најмању руку, тешка провокација. А што се тиче саме слободе уметности, баш бих волео да видим како би прошла изложба на којој би се нашла слика хомосексуаца натакнутог на колац са натписом „пе*еришка дај*узић у максималном уживању“.“

Одговор је јасан: таква изложба би, полицијски, одмах била затворена, њени организатори похапшени, а сви „леви либерали“ би тражили да се онај ко је то насликао и изложио стреља. (Наравно, ни потписник ових

редова ту врсту „уметности“ не би сматрао уметношћу, јер би и она била ругање човештву, и не би подржао било кога који, на основу неонацистичких морбидарија, себе проглашава „уметником“).

А ево још једног коментатора: “Зна ли неко податак да је пре осам година, управо у Земуну, мајка у стању постпорођајне депресије (како су медији пренели) искасапила четрдесет дана стару бебу јер није могла да поднесе плакање? И да је недељу дана раније сличан случај забележен у Младеновцу. Могло би се и морало би се дискутовати о томе да ли спорна „карикатаура“ представља хумор у било ком облику, па макар и црни. Можда би се то „дело“ могло назвати и изругавањем породичне трагедије (на жалост, може да се претпостави да наведени случајеви нису усамљени). Друштво једноставно не сме да дозволи да се такве девијације, у најмању руку незрелост и неразумност, на било који начин карактеришу као уметност, хумор и сл. Додатна трагедија у овом случају је што се није нашао нико цивилизован да реагује пре хулигана, да се спорна изложба прекине на неки други начин, мирно и достојанствено. Сам наступ хулигана је шлаг на тарту и додатна доза бесмисла целог овог бизарног случаја који, на жалост, осликава трулеж друштва.“

Заиста, штета коју су насилници учинили је велика. Они су ударили на темељне вредности правне државе, која налаже сигурност за све њене грађане, али и скренули пажњу на инфантилни сатанизам тзв. „уметника“, који не би били ни примећени без упада маскираних насилника у изложбени простор.

НЕ ОДУСТАЈЕМО!

Како рече онај коментатор са Интернета, наше друштво је труло. Оно умире јер се одрекло нормалности, људскости, љубави према животу и рађању. Тзв. „култура смрти“, сасвим у складу са плановима оних 0,666% банкерско – глобалистичког олоша, победила је, и на нашем тлу, културу живота. Али, не смео дизати руке од смислотворства: треба нам рађати децу и стварати праву уметност. Морамо насликати више икона него што варвари могу да их униште, говорио је владика будимски Данило. То је једини пут ка препороду који нам је, као живот сам, неопходан овде и сада.

2020.

ПРОКРУСТОВА ПОСТЕЉА МИТА: ЗАКОН О РАДНОЈ РАВНОПРАВНОСТИ ИЛИ ИДЕОЛОШКА ЛАЖ ГЛОБАЛИЗМА

КО СТОЈИ ИЗА ЦЕНДЕР ПРИЧЕ?

Јасно је, одавно, да глобалистичке квазиелите, олош наоружан новцем и моћи, ради тријумфа канцер – капитализма чине све да би разорили темеље људског постојања, и да би свако био слуга система и потрошач без идентитета. Тактику њихових претеча, који су се својевремено привидно борили за сва могућа права хипериндивидуализма, укључујући, на први поглед, и права жена (а циљ им је био да и жене учине робљем капиталистичког система), разобличио је Гилберт Честертон, у свом циничном стилу: “Нећу више да ми мушкарци диктирају, рече жена и запосли се као дактилографиња“. И данас, кад, у име тобожњих права жена, добијамо цендер законодавство, мора нам бити јасно шта се збива.

ОЗАКОЊЕНО БЕЗАКОЊЕ У СРБИЈИ

Ако је чињеница да је садашњи Закон о родној равноправности донет по хитном поступку, за време пандемије, без озбиљне јавне расправе и у једнопартијском сазиву парламента без опозиције, као и без консултовања званичних органа струке и упоредне праксе и да доношење овог закона није представљало обавезу државе Србије према Европској Унији, при чему је рађен по

узору на Закон о родној равноправности лажне државе Косово из 2015. године, онда је јасно да је такав закон идеолошки наметнут од стране прозападних невладиних организација и Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог, супротно Закону о употреби српског језика у јавном животу и заштити и очувању ћириличног писма, који јасно налаже да језик мора бити заштићен од идеологизације и политике.

У историји српског језика до овог закона стандардизација није вршена законима нити новчаним казнама.

Такође је јасно да закон није у складу са Уставом Републике Србије, који не познаје категорију рода. У српском језику именица род је у директној вези са рађањем, породицом и народом, а не цендер идеологијом.

ТРАНСХУМАНИСТИЧКА СУБВЕРЗИЈА

Уместо равноправности полова, овај закон намеће равноправност измишљених родова, и тиме умањује права жена. Њиме се, под утицајем идеологије трансхуманизма са Запада, на мала врата уводи појам цендера као суштинског порицања биолошки засноване полности.

Читав процес доношења Закона о родној равноправности значио је примену субверзивне технике подривања традиционалних вредности и друштава, као и покушај промене свести грађана Републике Србије. Једна од последица примене Закона јесте и насилно модификовање српског језика, са потенцијално несагледивим

штетним учинцима у различитим нивоима језичког система и његове употребе.

У ОДБРАНУ ЗДРАВОГ РАЗУМА

Ово би свакоме могло и морало бити јасно. Али, пошто нама скоро никад ништа није јасно, онда је потребно објашњавати и разјашњавати.

У Народној скупштини државе Србије, 17. јуна ове године, одржан је округли сто о Закону о родној равносправности, на коме су у организацији посланичке групе Српски покрет Двери – Патриотски блок као нестраначки стручњаци су учествовали: проф. др Душка Кликовац, Филолошки факултет у Београду, проф. др Виктор Савић, Филолошки факултет у Београду, доц. др Катарина Беговић, Филолошки факултет у Београду, проф. др Драгана Новаков, Државни универзитет у Новом Пазару, др Владимир Димитријевић, Гимназија у Чачку, Миленко Радић, адвокат, др Немања Зарић, Међународна организација за породицу, Марија Стајић, Коалиција за природну породицу, др Душан Илић, Институт за европске студије, др Стеван Гајић, Институт за европске студије, Маја Митић, адвокат и саветник посланичке групе Српски покрет Двери – Патриотски блок, и др Андреј Митић, Форум за националну демократију и члан Председништва Српског покрета Двери. Округлом столу је присуствовао и протојереј ставрофор Велибор Џомић, лични изасланик Његове Светости Патријарха Српског г. Порфирија. Модератор округлог стола је био народни посланик и председник посланичке групе Српски покрет Двери – Патриотски блок Бошко Обрадовић. Мишљење

су издвојиле др Марија Мандић и др Јелена Ђериман, са Института за философију и друштвену теорију, будући да нису сагласне са овде изнетим закључком и мишљењем, те не подржавају иницијативу да се Закон о родној равноправности стави ван снаге.

А сада, тачку по тачку, да видимо о чему је реч.

ЧИМЕ СЕ МИ БАВИМО?

Проф. др Душка Кликовац, која је изричито нагласила да скуп сматра надстраначким, јер питања српског језика нису и не могу бити питања било које странке, изложила је неке од основних чињеница када је демографија Србије у питању. Она је истакла: „Ево шта пише у раду И. Марковића „Демографска слика Србије“, из 2020. „Мало је земаља у свету које се суочавају са тако интензивном депопулацијом у мирнодопским условима каква постоји у Србији. [...] Негативни природни прираштај се евидентира од 1992. године. Од тада је (1992–2019) умрло око 780.000 становника више него што се родило. [...] Треба очекивати да популациона величина Србије [у новом попису] буде као пре шест деценија, али са знатно другачијом старосном структуром. Становништво је прешло пут од младе популације до једне од најстаријих популација на свету. [...] Највероватније је да ће већ за око десетак година, у време пописа 2031, број становника Србије бити нижи од оног из 1948. године.“

И даље: „Анализа узрока смрти показује да је становништво у Србији оптерећено високим стопама смртности од болести срца и крвотока и да оне чине више

од половине укупне стопе смртности. [...] Осим болести циркулаторног система, велики удео у укупној смртности имају и тумори (око петине укупних смрти). [...] Карциноми из године у годину бележе пораст.“

И још: „Алкохол је у Србији у широкој употреби, а према истраживањима више од половине становништва конзумира алкохол.“

А Медицински факултет Универзитета у Београду нуди и податак да између 20 и 25 одсто становника Србије повремено или свакодневно узима седативе.

Шта ми за то време радимо? Ломимо копља око тога да ли сме да се каже *Она је кондуктџер* или мора *Она је кондуктџерка*.

Академик П. Пипер је написао да је овде на делу „позната техника манипулисања јавним мњењем путем смишљеног померања фокуса са битног на мање битно“(...) Ми, наравно, не можемо поуздано знати да ли се јавним мњењем у том погледу манипулише; али кад би се манипулисало, то би изгледало управо овако.“

Уместо да се спасавамо од изумирања, ми дозвољавамо цендер субверзији да потапа спрат по спрат смисла и здравог разума у нашој јадној, са свих страна опкољеној и изнутра окупираној, Србији.

ДА ЛИ ЈЕ ОВАЈ ЗАКОН НАМЕТНУЛА ЕВРОПСКА УНИЈА?

Проф. др Исидора Бјелаковић са Универзитета у Новом Саду нас подсећа: “Често се у јавности наводи да је „родно осетљив језик“ део европских тежњи. Међу-

тим, уколико се обрати пажња на аналогне документе у Европској унији, одмах постаје јасно да је слика другачија. Наиме, на сајту Европског парламета налази се правилник *GENDER-NEUTRAL LANGUAGE in the European Parliament*, где већ на основу наслова схватамо да је у Европи реч о родно неутралном, а не осетљивом језику, да се тежи као унификацији, а не растакању језика. Родно неутрални језик се у Европи само препоручује и то у оној мери у којој се не нарушава структура датог језика. Он није обавезан за све говорнике једног језика и пре свега се уважава СТАВ сваког појединца о томе како жели да се декларише. Потпуно је јасно да у Закону о родној равноправности Републике Србије није, дакле, реч о примени европских вредности, него о наметању личних ставова једне групе грађана ове државе, која не само да није у складу са општим начелима Европске уније, него се њеном применом суочавамо са тоталитаризмом и агресивном искључивошћу противу-ставне природе, којим се забрањују основна права човека – право на слободу мишљења и изражавања.“

Тако глобалистички – укинути истинска људска права у име канцер – капиталистичког хипериндивидуализма. То јест, укинути породицу у име мултинационалних компанија.

КОЈА НАМ ПРАВА УКИДАЈУ?

Зато је Исидора Бјелаковић указала и на дискриминаторне потенцијале новог законодавства: “Доношењем овог Закона нарушено је Уставом загарантовано право сваког грађанина Републике Србије – право на слободу

изражавања. Према Закону о родној равноправности, од 2024. г. ниједна особа женског пола неће, наиме, моћи да буде *масџер* или *докџор* неке научне дисциплине него *масџерка*, *докџорка*; ниједна жена више неће имати права да буде *диџломирани инжењер*, *филолоџ*, *социолоџ* и сл. – мораће да буде *диџломирана инжењерка*, *филолошкиња*, *социолошкиња* итд; ниједна жена неће више имати права да буде *шеф* службе, *руководилац* одељења, у спорту *џренер*, *бек*, *ценџар*. МОРАЋЕ да буде *шефица*, *руководиџељка*, *џренерка/џренерица*, *бекица*, *ценџрица* итд.

Оно што се намеће као питање у овој ситуацији јесте следеће: Хоћемо ли употребом наведених форми заиста спречити дискриминацију жена у нашем друштву? Укидање слободе избора не води ка праву једнаких могућности. Оно води ка новој дискриминацији.“

А то и јесте прави циљ канцер – капитализма, зар не?

ОСНОВНА ЛАЖ ЦЕНДЕР ЛИНГВИСТИКЕ

Основна измислица џендер лингвистике је да је језик „патријархалан“, и, самим тим, дискриминитиван према женама (а о седамдесет других џендера да и не говоримо). Та и таква стварност може се променити законима који људе приморавају да говоре и пишу (а самим тим и мисле) другачије. Доц. др Катарина Беговић, са Филолошког факултета Универзитета у Београду, суочава нас са пуном научном истином која се тиче историје језика (и не само нашег), тако „тоталитарно

патријархалног“:“Потпуно је тачно да актуелне светске културе и цивилизације почивају на патријархалноме моделу. Тачно је и то да се неки од патријархалних образаца могу видети у језику. Али лингвистичка је неистина то да је неутралност тзв. мушкога рода у језику последица патријархалних образаца учитаних у језичко ткиво.

Прво, оваква тврдња лингвистички није доказива. Посредна аргументација у корист реченој хипотези подразумевала би матријархално уређење оних племена у чијем је језику тзв. женски род у функцији општег, генеричког рода, но, већ је поменуто да природни језици показују другачије стање.

Друго, генеричка функција тзв. мушкога рода наслеђена је из дубоке старине, као и основни параметри конгруенције. Ако бисмо говорили о раном периоду у историји језика, врло је важно имати у виду да не постоје докази који упућују на то да су сва индоевропска племена била патријархална. Код Словена је, на пример, познат феномен матрилинеарног наслеђивања, довољно је само прелистати Ф. Конта или Е. Гаспаринија да би се стекао увид у сву сложеност културе словенских племена. Сликovitости ради, Словени немају назив за оца као главу породице (*pater familias*), како је било у латинском, а такође грчком, германском и код свих осталих патријархалних Индоевропљана. За разлику од њих, Словени спадају међу оне Индоевропљане (нпр. Хетити, Балти, Албанци), код којих је *ошац* (*ошъць*) био само мајчин муж (универзална ономатопеја из дечијег језика). Могло би се на овоме месту још говорити о словенској култури, полагају жена, нарочито жена ратни-

ка, полигамији, слободи у одабиру партнера итд. То наравно не значи да није било сегмената патријархалног уређења кроз историју или познијег преласка на патријархални културни модел, али то се не може доводити у везу са генеричком функцијом тзв. мушкога граматичког рода и параметрима конгруенције у вези са њиме.“

Полуписмени цендераши/ цендерашице се не занимају историјом језика. Као и сви идеолози, они стварност убацују у Прокрустову постељу мита.

УЏБЕНИЧКИ ЈАСНО

Што се саме науке тиче, и овде су ствари уџбенички јасне. Душка Кликовац истиче да „у српском језику постоје именице које могу означавати особе оба пола. Те именице могу бити женског рода (*избељлица, придошлица, сџранка, муштерија, тврдџица, кукавица* итд.), средњег (*зановешало, блебешало*), али су најчешће мушког рода, кад означавају вршиоца радње или носиоца занимања, звања, титула, својстава и сл. (*професор, њекар, доктор, жиранџи, њешак* итд.). Такво значење именица из ове последње групе (тзв. генеричко значење) очитује се у свакодневној језичкој пракси:

(4) На наш факултет ове године се уписало хиљаду студената. (= и момака и девојака)

(5) Кочи, пешак хоће да пређе улицу! (= мушкарац, жена или дете)

(6) Треба ми неки добар преводилац. (= било мушкарац било жена)

(7) Разочарани и обесхрабрани, присутни су се разишли. (= и мушкарци и жене)

Мушки род се, дакле, употребљава као неутралан. То се, иначе, не огледа само „на површини језика“, у лексици, него и „дубље“ у његовој структури – у граматици. На пример, ако је једна именица женског рода, а друга средњег, предикат ће се с њима слагати у мушком роду: *Књиџа и љеро су лежали на сџолу*. Исто важи и ако су обе именице средњег рода: *Перо и љисмо су лежали на сџолу*. Даље, ако женској особи говоримо „Ви“, предикат ће опет бити у мушком роду: *Госџођо, заборавили сџе кишобран* (а не *заборавила*, како је нпр. у чешком језику). Предикат заменица *ко, нико, свако* стоји такође у мушком роду: *Ко је џо рекао?* (а не нпр. *Ко је џо рекла/ рекло?*) итд.

Али вратимо се лексици. Именице мушког рода могу, наравно, означавати и само мушкарце, али је то потребно посебно назначити у контексту, нпр.: *Имаџе ли ове џодине некоџ сџуденџа на џруџи, или су оџеџ све девоџке?* Постоје и говорне ситуације кад је неопходно употребити именицу женског рода, односно истађи пол особе; то се догађа онда кад идентификујемо одређену женску особу: ако мислимо на жену коју знамо, ређи ћемо *Лекџорка је рекла да није било мноџо џрешака* (именица мушког рода – *Лекџор је рекао...* – означавала би у том случају мушкарца и завела би слушаоца на погрешан пут).“

Наука, међутим, мора да се повлачи пред идеологијом. Да би нека власт остала на власти, и наставила да „усређује“ Србију, наравно.

ЦЕНДЕРАШКЕ НЕДОСЛЕДНОСТИ

Душка Кликовац је истакла да препоруке за употребу „цендер језика“ наглашавају да „треба доследно употребљавати форму женског рода за изменовање занимања и титула жена где год је то могуће; треба избегавати скраћенице, него титуле и занимања жена треба писати у пуном облику; треба користити паралелне форме уколико се изречено односи и на мушкарце и на жене.“

То, на први поглед, може да се учини сјајним. Али: „Све те препоруке се противе принципу економичности у комуникацији.“ Прављење вештачких именица значи да је „захтев да се жена учини „видљивом у језику“ важнији од комуникативних начела и правила инхерентних језику.“

То значи, сматра Душка Кликовац, да се пол (род) сматра најбитнијом одредницом човека (а не, рецимо, националност или брачни статус). Где год имамо овакве Прокрустове постеле, живо језичко ткиво се касапи: “Та идеологија прописује и кад ће се правила која она сама налаже примењивати, а кад не: пол жене треба истицати свугде где се то може, али не и њеним презименом – па треба *Брнабић је пошћисала (...)*, иако није добро, како смо видели, *Гинеколој је обавила...* То није први пут у нашој средини да је идеологија узурпирала језик. У језику политичке бирократије, који је у Југославији харао на-

рочито од почетка седамдесетих година прошлог века, учитељ је био „наставник разредне наставе“; сада се ситуација променила утолико што је учитељ – „учитељ или учитељица“, или „учитељ/ица“. Али ова идеологија иде још даље, јер дира не само у лексику него и у граматику (творбу речи, структуру реченице и конгруенцију).“

Није мало. Џендер тоталитарци су гори од оних ти-тоистичких.

ЗАКОНОМ ПРОТИВ ГРАВИТАЦИЈЕ

Проф. др Драгана Новаков, са Државног универзитета у Новом Пазару, нагласила је: “Ја бих рекла да је то покушај да се удари у суштину људскога бића, да се језик заузда и подвласти, да му плитка памет издаје налоге по којима се мора понашати. А тамо где се то догоди ваља очекивати и Закон којим ће се укинути и Закон о земљиној тежи, али и закони којима ће се ударити у природни поредак, те да се законима негирају развојни механизми језика. И цела прича нема никакве везе са женама, него са џендерима и преображајем српскога језика и сваког природног језика у језик џендера. То је насиље над природним законима, да не кажем Божијим. Због свега овога професор Милош Ковачевић напомиње да се „Закон о родној равноправности показује законом против српског језика прије свега што негира либералну језичку политику као темељ српске нормативистике, и намеће хрватску директивну језичку политику. Њиме се врши насиље над српским језиком онемогућавањем слободе употребе свих уобичајених изражајних могућности српскога језика, будући да се прописује, уз пријетњу

драконским казнама, искључиво неологистички начин исказивања форми родно сензитивног језика. Преводиоци су већ констатовали да последице овог наметнутог закона ако он заиста заживи Срби више неће имати ни свој језик.”

Она је позвала на разум и трезвеност: “О свему овоме најпре треба да се изјасне биолози, потом антрополози, а филолози могу једино да кажу да у нашем атару то једноставно – не може! У последње време људи као да нису свесни шта значи померање читавог језичког система, те све, чини се, као да иде поред здравога разума, паралелно, и иде у ко зна ком смеру. Такође, могу се чути лексеме попут форсиране творенице, *психолошкиња*, која је, како видим, ушла у медије (не у све), који су прихватили тзв. родну идеологију и врло агресивно има амбицију да уђе у српски језик. А ја се питам, зашто по истом критеријуму не може и *психолођуша*, *психолођача*, или још боље, *психолођалка*, као на пример, певалка, јер је то много ближе народу који би тако нешто много лакше усвојио. Професор Драгољуб Петровић овај Закон зове „Закон о сакаћењу језика“ и поставља питање – „докле може досегнути оштећење које ће прописати да се, рецимо, *ђак* и *ђачица* морају раздвајати, као и *деца* — на ‘мушко’ и ‘женско’ (мада знам за неке просторе на којима и то може), да може *професорка*, а не може *професорица*, да је *режисерка* коректније него *режисеруља*, да *мајкан* мора бити регуларан парњак речи *мајка*, по истом обрасцу по коме *шрудњак* стаје уз *шрудницу* или *шородиљац* уз *шородиљу*“.

Зато је председник Одбора за стандардизацију српског језика, академик Срето Танасић, рекао: „Пошто овај закон крши сва основна људска права у мери у којој то није чинио ниједан тоталитарни режим новијег времена, он се мора безусловно укинути. Нови закон о заштити равноправности мањине и већине, једног и другог пола, мора се писати с правим циљем, а не против српског језика, и ништа у вези са српским језиком не сме се написати против мишљења Одбора за стандардизацију српског језика“.

Паметном доста. А цендер активистима канцер – капиталистичког глобализма никад доста. Пре свега, новца и моћи. Но, гравитација ипак ради.

2023.

ИСТОРИЈА

ПРАВО НА ИСТОРИЈУ: НАШ И ЊИХОВ НЕМАЊА

ВИЗАНТИНЦИ О НЕМАЊИ

Византија је, од Немањине епохе, са Србима имала непријатно искуство. Иако су Срби били православне вере, они су ипак имали своје државотворне циљеве, који су се често косили са политичким и државним циљевима Ромеја. Због тога су у византијским изворима на рачун Немање и његових потомака изречене многе горке речи.

Описујући Немањин устанак против византијског цара Манојла Комнина из 1172. године Јован Кинам наводи како се Немања одмах повукао са бојног поља, а када није успео да посланицом умилостиви цара појавио се пред њим *ошкривене љаве и толих руку до лакаша, босих ноћу, са везаним конојцем око вратиша, са мачем о руци, предајући се цару да постоји са њим како жели*. Манојло му је, тада, учинио милост. И Никита Хонијат описује један српско-византијски сукоб, додуше онај из 1168. године и ту Немањине претензије означава као *незасиће жеље*, па је цар морао да одговори војним походом на чијем челу се налазио Манојлов војсковођа Теодор Падијат. Хонијат је у једној беседи прославио

победу цара Исака Другог Анђела у бици на Морави из 1190. године. Ту је Немања приказан као кривоклетник који се *кривоклетством (...)* свакодневно, као вином и јелом бојаџио јосџио.

Византијски ретор, Константин Манасије, такође говори о Немањи. Он је Немањи посветио пажњу у хвалоспеву упућеном цару Манојлу Комнину. Манасије Немањи придодаје велики број животињских епитета: звер, шкорпион, змијски превртљивац, оштрозуби вепар, мајмун, лисица. Евстатије Солунски, професор на патријаршијској школи а потом и архиепископ Солуна, у једном панегирику упућеном цару Манојлу такође спомиње Немању, умереније и блаже него Константин Манасије. Прво што Евстатије истиче није Немањина политичка превртљивост већ физичка снага (*пре краткој времена и очи је моје задивио овај човек, којем није стас онај, који природа људима додељује, нешто узрасџом веома висок и изледом наочии*), а затим пажљиво описује Манојлову тријумфалну поворку у којој је као бунтовни и поражени владар учествовао и Немања.

О ЧЕМУ ЈЕ РЕЧ?

Ово, свакако, није текст о томе како ни Српска Црква, ни држава, нису достојно прославиле девет столећа Немањиног рођења (заузетост прославом 1700-годишњице Миланског едикта у Нишу, а не у Милану.) Није текст ни о разлозима због којих у Новом Пазару има места за спомен Аћиф – ефендији, али не и оцу Србије.

Ово је, једноставно, чланак о томе како свако има право на своју историју. За нас је Немања светац кога је Бог прославио, темељ нашег народа и његове заветне свести; за Византинце је, сасвим логично, из њихове перспективе, био отимач туђих територија. Такође, за нас је Милош Обилић, по Његошу, „змај огњевити“ – „ко га гледа, блијеште му очи“; за Ненада Прокића и Другу Србију он је узрок васколиких наших проблема, јер је основно „постмодерно“ (у ствари, кукавичко - конверзитско) начело другосрбијанаца - „Покорну главу сабља не сече“. За нас је Гаврило Принцип херој ослободилачке борбе против бечког окупатора; за потомке поданика Хабзбурга он је терориста који је пуцао у империју на „лепом плавом Дунаву“. Немци у музеју у Нирнбергу могу да изједначавају Хитлера и Милошевића. Сваком Србину (и не само Србину, наравно) јасно је да је то убога лаж.

У свом огледу „Доктрина тачке гледишта“, Хозе Ортега и Гасет каже: „Космичка стварност је таква да може бити виђена само из одређене перспективе.(...)“А перспективе су, увек и свагда, различите. По Ортеги и Гасету: „Стварност која би била виђена са једне исте тачке гледишта била би бесмислена“. Зато разумемо непријатеље (у политичком, „карлшмитовском“ смислу) кад српску историју гледају кроз наочаре својих интереса.

Једина опасност у свему јесте да се сложимо са ставом наших непријатеља, и да себе почнемо да гледамо њиховим очима. Зато је борба за будућу слободу Српства умногоме борба за тумачење прошлости.

Дакле: имамо право на своју историју!

ЗАШТО ЈЕ ДРАЖА ЗА ТАДИЋА “КВИСЛИНГ”?

О РЕХАБИЛИТАЦИЈИ ЋЕНЕРАЛА ДРАЖЕ

Недавно је прочео процес рехабилитације Ћенера-ла Михаиловића. Томе је претходило дуго скањивање комисије за рехабилитацију. Нису могли да почну док није потврђено, и званичним документом објављено, да је Дража мртав. Изгледа да је комисија подуже времена буквално схватала поруку народне песме: “Жив је Дража, умро није, / док је Српства и Србије”. Чак се снима и серија о Дражи, коју режира Радош Бајић док Небојша Глоговац игра вожда Трећег српског устанка.

Ипак, сама могућност да Михаиловић буде рехабилитован узнемирава другосрбијанске неотитоисте, који се и даље куну да неће скренути с пута свог вође. Иако је, својевремено, Борис Тадић потписао закон којим се у Србији, као борци против нацизма, изједначавају и припадници Југословенске војске Ћенера-ла Михаиловића и припадници партизанских јединица, његова другосрбијанска душа и жеља да се додвори Хрватима ових дана га наведоше да Дражу назове квислингом, што не могаде да издржи чак ни Вук Драшковић, НАТО-равногорац, па оштро прекори свог дојучерашњег политичког савезника.

КО ЗНА БОЉЕ? ТАДИЋ ИЛИ НОЈБАХЕР?

Дакле, Тадић је, у милој му ЕУ (нарочито У) Кроацији, земљи Кроасана (тако пуфнастих и њежних, као рука Жилета Фригановића испод врата старца Вукашина из Клепаца) изјавио да је ђенерал Михаиловић био квислинг.

Хитлеров специјални изасланик за Балкан, Херман Нојбахер, познат по ставу да су Немци на Балкану под окупацијом држали само Србију и Грчку (сви остали су им били савезници), чију је књигу „Специјални задатак:Балкан“ објавио Службени лист Србије и Црне Горе, Београд, 2004, о ђенералу Михаиловићу каже да је „постао славан јунак српског отпора,који се са својим четницима вратио старој балканској традицији и тиме спасао част нације“. Додао је да се Дража „уздржавао од свих преговора са Немцима и остао веран Савезницима“. Али, Тадић боље зна тајне Другог светског рата од Хитлерове десне руке на Балкану. Школован човек, нема шта...Кумровачка школа, види се...

БИТИ ЧОВЕК ИЛИ БИТИ БУБАШВАБА

А ево једног догађаја који је, у јесен 1942, забележио Недељко Плећаш (објавио Коста Николић у својој књизи „Драгољуб Михаиловић“,Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2005.): “Шеф британске обавештајне службе, Бил Хадсон, говорио је добро српски. (...)Потпуно усамљен и затворен у својој колиби, ретко је с ким разговарао, сем за време обеда, а и тада је обично стављао негативне примедбе. (...) Са Михаиловићем

је разговарао и у дискусијама су се често сукобљавали, што нам је свима било непријатно. Сећам се једном приликом у Колашинским Пољима, њих двојица стајала на степеницама на улазу у школу и нешто жучно расправљали. Ја сам био подалеко и нисам чуо цео њихов разговор, само сам у једном тренутку чуо како је ђенерал Михаиловић љутито узвикнуо: СASTАВИТЕ ПЕТЕ КАД СА МНОМ РАЗГОВАРАТЕ! Хадсон је саставио пете и по војнички га поздравио: “Разумем, господине министре!” Мене је ово изненадило, јер то није био Михаиловићев начин опхођења“.

А 6. јула 1943.године, ђенерал је послао поруку својим саборцима: “Збијмо наше редове. Будимо чврсти. Њих се наш народ ни најмање не тиче, па се тако и понашају. За њих је ово Африка, а ми Црнци. Они ће покушати да купују наше људе и створе раздор у нашим редовима,па да нас потчине себи“.

Поводом Хадсоновог држања, Михаиловић је 12. јула 1943. писао:“Хадсон нарочито хвали Грке који су се без икаквих услова ставили под британску команду. Ми на то никада нећемо пристати, нити ћемо икада бити Грци. Међу нама могу бити само савезнички односи. Нисмо ни пред непријатељем капитулирали, па нећемо ни пред савезницима. То сам поручио и Лондону.“

Ко је читао књигу Николе Врзића „Викиликс:тајне београдских депеша“ (Печат,Фонд Слободан Јовановић, Београд,2012.), сретао се и са Тадићевим разговорима са нашим „евроатлантским савезницима“. Тако је помоћнику америчког државног секретара, Данијела Фрида, Тадић својевремено рекао: “Независност Косова

не мора нужно да значи „губитак“ ако се подесно одреди у умовима бирача“. Када је 2006. Тадић разговарао са америчким изаслаником за статус Косова, Френком Визнером, рекао недвосмислено да „неће дозволити да Косово омете напоре Србије ка ЕУ/НАТО интеграцијама(...)пружио је уверавање да је у себи обрадио, и прихватио неизбежност независности као исхода.“ Па је Фриду 2007. рекао и да је „прећутно признао предстојећи губитак Косова“ и „истакао да ће стремити ка европској будућности пошто Косово буде решено“.

И тако даље, и томе слично: тај,и такав, ђенерала Михаиловића осуђује као „квислинга“, и то пред ЕУ (нарочито ово друго слово) Хрватима.

У ствари, све је просто (до крајњег просташтва): наши политиканти су такви какви јесу јер су спремни да пузе и гмижу пред изасланицима Господара Имперације, док Дража није био спреман на тако нешто. Он није хтео да живи животом бубашвабе, који је метафизички прецизно описао Мило Ломпар у својим „Моралистичким фрагментима“. Зато се Дражи, ни до данас, не зна гроб (мада живи у сваком Србину који се држи Дучићевог завета:“Пре свачији сужњи но ичије слуге“), док су наше политикантске бубашвабе гробови који ходају. Окречени гробови фарисејства, описани на страницама Новог Завета, наравно.

2012.

ДРУГА СРБИЈА ПРОТИВ КОСТЕ НИКОЛИЋА: А О ОЗНИ ДА И НЕ ГОВОРИМО

ДРУГОСРБИЈАНЦИ ПОНОВО ЈАШУ

Недавно се, у Београду, окуженом духом самопорицања и неотитоизма, појавио „Антифашистички манифест“ који су обнародовали Савез антифашиста Србије, Жене у црном и Хелсиншки одбор за људска права. Предвођени Сташом Зајовић и Соњом Бисерко, домаћи „антифашисти“ подсетили су да је Србија, после распада СФРЈ, уместо „антифашизма, демократије и мира“ изабрала „пут национализма, рехебилитације четничког покрета, оживљања пројекта о Великој Србији, нетолеранције и ратне авантуре“. У стилу песме из „наводно ослободилачке борбе“, „Млада партизанка бомбе бацала“, потписници манифеста су, за сва зла нашег друштва, од незапослености, преко корупције, до „масовне апатије“, оптужили „неспособну политичку класу и њену злочиначку равнаторску идеологију“ (Борис Тадић равноторац? Ивица Дачић и Дража? Вучићев саветник није Гузенбауер, него Калабић?)

Антифашисти/киње тако усташе против закона о изједначавању четника и партизана, као и против рехебилитације четника, чиме се, веле, „оправдавају четнички злочини, рехебилитује фашизам, а сарадници фашиста проглашавају антифашистима и најзад, релативизују

фашизам и антифашизам“. То све доприноси да у Србији бујају, што легалне, што нелегалне, „фашистичке групе“, које праве „уличне нередe, величају ратне злочине, нападају и убијају представнике мањинских група и бранитеље и бранитељке људских права“ (наравно, није наведен ниједан пример таквих непочинстава). Сви антифашисти треба да се окупе у борби зато што ратни злочини, холокауст и геноцид не застаревају, нарочито они на територији бивше Југославије. „Антифа“ хероји и хероине су погођени „званичним дочецима“ „ратним злочинцима“ који се враћају из Хага, што је, наравно, подстрек за нове - другови, шта? – ратне злочине. Борба против фашизма у Србији неће бити могућа док се не укину закони који су рехабилитовали „геноцидни четнички и неочетнички покрет“, ускликују партизанке и партизани, управо у доба у коме Ивица Дачић пева химне покојној Јованки Броз, а „дебели мртавац Гроз“ (израз владике Данила) опет доживљава афирмацију.

ТУЖБА ПРОТИВ „ЧЕТНИЧКИХ ИСТОРИЧАРА“

Свему овоме претходила је кривична пријава коју је Савез антифашиста Србије са Женама у црном, Друштвом за истину о НОБ и Југославији, Хелсиншким одбором за људска права, Удружењем „Наука и друштво“, као и Независним удружењем новинара Војводине поднео против двојице историчара, Косте Николића и Бојана Димитријевића, „због лажног сведочења на суду током процеса за рехабилитацију заповедника четничких јединица у Другом светском рату Драже Михаиловића“. Кривична пријава је поднета јер су они

„износили нетачне податке и лажне тврдње“, што су другосрбијански „антифашисти“ демантовали „правим подацима“ преузетим из књига „од којих су неке деценијама доступне најширој публици“ (то су, наравно, купусаре које су објавили Титови историчари, познати по својој „објективности и непристрасности“). Оно што је узнемирило наше „антифашисте/киње“(посебно Соњу Бисерко) јесте ново тумачење прошлости које би могло да утиче на садашњост (рецимо, да се неко сети да је АВНОЈ у Јајцу био нелегалан и нелегитиман, и да су границе које су Тито,Ђилас& компанија цртали на основу АВНОЈ-а нешто што српски народ никад неће признати). Александар Краус је нагласио да је „рехабилитација сарадника окупатора недопустива“, а Сташа Зајовић, „жена у црном“, тражила је од Томислава Николића да се одрекне титуле четничког војводе, па је ускликнула, уместо „Смрт фашизму – слобода народу!“, „Желим солидарност на родној, расној и етничкој основи“. И тако се Друга Србија опет нашла у првим редовима борбе за тумачење историјских збивања. На удару Друге Србије опет се, скупа са колегом Димитријевићем, нашао и Коста Николић. Поновила се 2002. година.

„ЧЕТНИЧКА ЧИТАНКА“

Наиме, 2002. године, Завод за уџбенике и наставна средства из Београда објавио је гимназијски уџбеник чији су аутори били, поред Косте Николића, др Момчило Павловић, др Никола Жутић и Зорица Шпадијер.

У њему се, после Другог светског рата, први пут могло прочитати нешто афирмативно о Југословенској војсци ђенерала Михаиловића, која је била ЗВАНИЧНА савезничка војска иза које је стајала Влада Краљевине Југословије. Ту се могло читати и да су комунисти кренули у борбу против нациста тек кад је Немачка напала СССР, да су четници и партизани заједно ослободили Горњи Милановац, да је Друго заседање АВНОЈ-а било „против националних интереса српског народа“, (због чега су, од стране представника свих грађанских партија Краљевине Југославије на Светосавском конгресу у селу Ба 1944, све његове одлуке проглашене ништавним), да је мит о генијалности Тита на Неретви, по речима „маршаловог“ сарадника, Коче Поповића, плод „неконтролисане несамокритичности“ Брозове. Писало је да је крајем 1945. чак и Тито узвикнуо: „Доста више са тим смртним осудама и убијањем! Смртна казна више и нема ефекта – нико се више и не боји смрти!“ Ученици су могли да сазнају да је на Сремском фронту погинуло тринаест хиљада голобрадих српских младића. Било је речи и о федерализовању Србије увођењем аутономних покрајина, Војводине и Косова, као и то да је рат у бившој СФРЈ крајем 20. века наставак грађанског рата 1941-1945.

Одмах је кренула другосрбијанска кампања против „четничке читанке“. Милош Васић је, у недељнику „Време“, оптужио ауторе за ревизионизам – између осталог, зато што нису писали о „ХРВАТСКИМ ПАРТИЗАНИМА, КОЈИХ ЈЕ БИЛО ПОПРИЛИЧНО“ (мада је сам Броз, у листу „Пролетер“ 16. децембра 1942, сведочио: „Слабост партизанског покрета у Хрватској лежи у томе што он углавном обухвата српско становништво на Кордуну,

Лици, итд, а међутим врло мали број Хрвата сељака“). Марксољубива другосрбијанка са Филозофског факултета у Београду, др Оливера Милосављевић, била је ужаснута:“Данас се штампају уџбеници за васпитавање милитантних равногораца“. Др Дубравка Стојановић, са истог факултета, рекла је:“Проблем је у јасној намери да се прикрије сарадња четника са окупаторима и да се нова историјска свест заснује на четничкој идеологији“.

Коста Николић, један од аутора уџбеника, одговорио је критичарима:“Коме је Херодот оставио тестамент на знање, на право да се бави истраживањима, на право да пише?(...)Заиста бих волео да критичари овог уџбеника јавност обавест о својим научним радовима и референцама које их квалификују да пресуђују, да вреднују и оцењују. Такве библиографије треба сучелити са библиографијама аутора уџбеника, па нека читаоци процене ко је за шта квалификован.“ Поводом оптужби за „говор мржње“ (јер, писало се, на ужас другосрбијанаца, о злочинима усташа), Николић је подсетио да у хрватском уџбенику за матуранте стоји да је НДХ „настала после вишедеценијске борбе против великосрпског хегемонизма и фашизма, па је зато њено проглашење у народу дочекано са великим одушевљењем. У делу текста који говори о концентрационом логору Јасеновац речено је да је у њему страдало 50 хиљада противника режима НДХ, хрватских антифашиста свих боја и гдје који припадник којег другог народа. Толико о говору мржње. Да и не говоримо о лекцијама које се тичу распада СФРЈ и грађанског рата“.

Прође деценија, и овај историчар би тужен. Титова, тзв. Друга Србија, није могла да одоли.

ШТА ЧИТАТИ ОД НИКОЛИЋА?

Доктор Коста Николић, рођен 1963, научни саветник Института за савремену историју у Београду, бави се историјом комунизма у Краљевини Југославији, повесницом српског народа и српског друштва у Другом светском рату, култом Титове личности у СФРЈ, распадом СФРЈ и историјом историографије. До сада је објавио 35 монографија и преко сто научних чланака у часописима у земљи и иностранству.

Његова најновија књига, у издању Службеног гласника и Српског кода из Београда, свакако ће изазвати нови талас другосрбијанског гнева (поготово ако се зна да су неки од предака наших другосрбијанки били зликовци Титове тајне полиције). Књига се зове „Мач револуције/ ОЗНА у Југославији 1944 – 1946“ и бави се формирањем југословенске ЧЕКЕ, њеним „радом“ у Србији, Хрватској и Словенији, „чишћењем“ армијских јединица, „револуционарном правдом“ и одбраном тоталитарног бољшевичког поретка, успостављеног по узору на Лењинову и Стаљинову „ГУЛАГ демократију“.

Заснована на, тек однедавно доступним, изворима и озбиљној литератури, Николићева монографија чита се у једном даху. Пред нама се појављују актери невиђених злодела, од Ранковића и Крцуна, преко Јефта Шаша (мање познатог, а битног, делатника ОЗНЕ, чије успомене се обилно цитирају), до обичних извршилаца.

Јер, ОЗНА није била обавештајна служба, какву имају све државе: њен циљ је био, по Николићу, „уништење свих противника револуције“. И то, наравно, свим средствима. Зато су људи, без суда и пресуде, масовно убијани. Николић наводи наредбу о стрељању похапшених из пера опуномоћеника ОЗНЕ 47. дивизије НОВЈ који се новембра 1944. налазио у Ђуприји: „Само стрељање мора бити извршено у највећој конспирацији, тако да ни сам Штаб бригаде не зна(...)Уколико у току случајева чишћења наиђете на случајеве да поједине породице одржавају везу са четницима у шуми, онога на кога се сумња да одржава везу – стрељајте најконспиративније, а породици забранити кретање из села и обавестите је да је стрељани упућен у логор“. У књизи има и других „пикантерија“ (у ствари, крвавих чињеница): рецимо, списак за стрељање „народних непријатеља“ које је ОЗНИ предложио чувени „прадругосрбијанац“, надреалиста Марко Ристић, титопојац и амбасадор ФНРЈ у Француској.

Упркос Соњи&Сташи, историјска истина побеђује. Доказ за то је и ова књига.

ПРВО ОНИ

ДВА СРБИНА ИЗ ЦРНЕ ГОРЕ: БОРИСЛАВ ПЕКИЋ О МИЛОВАНУ ЂИЛАСУ

Милован Ђилас, несумњиво једна од најзначајнијих фигура југословенске комунистичке револуције, није био укључен само у крваво братоубилачко коло за време рата . (Друга страна му је, могао се правдати, убила старијег и млађег брата). Он је створио и црногорску нацију, тврдећи да Црногорци нису Срби, и тиме припремио данашње злодело Ђукановићевог „црвенохрватског“ НАТО режима.

А онда је, после сукоба са Титовим режимом, Ђилас постао дисидент. И изјаснио се као Србин.

О самом, пак, Ђиласовом дисиденству имао је шта да каже Борислав Пекић, човек који се јуначки борио против комунистичког тоталитаризма, и који је, стога, био у правој тамници због својих правих, младалачких идеала демократије. У својим дневницима за 1982. и 1983. годину, објављеним под насловом „Живот на леду“ (Завод за уџбенике, Београд, 2009.) Пекић анализира Ђиласову књигу „Власт“. Прво што учачава је Ђиласово сећање на састанак с Ранковићем 1946, када је договорано да се у Београду подигне, из „хигијенских и

хуманитарних“, разлога нови затвор који „неће имати ни свих оних недостатака, односно погодности, које су комунисти могли да користе и користили у илегалном затворском комуницирању“ (Ђиласове речи). Пекић каже да је овај исказ сама срж Ђиласове комунистичке прошлости, која је, тобож, требало да буде „светлија будућност“. Пекић наводи да су комунисти пре рата, у „монархо-фашистичкој диктатури“, не само преводили „Капитал“, него и издавали илегалне листове и часописе („Комунист“, „Пролетер“, „За большевизацију“, „Народни фронт слободе“, па и три хумористичко-сатирична листа). И поставља Пекић питање: „Који су листови издавани после овог рата на робији?“ То јест, по писцу „Златног руна“: „Монархо-фашистичка диктатура од 1931. и јесте била диктатура, али како је била монархо-фашистичка кад је у њој излазио чак и лист за большевизацију и постојао полуилегални орган свих затвореника на робији?“

Пекић цитира Ђиласа који је, као и другови му, сматрао да у мардељ треба да иду не само зликовци и прави непријатељи, него и „писци анонимних писама“ и „оговарачи“. Говорећи о групама четника који се нису предавали, него настављали борбу, Ђилас вели да су „те групице брзо уништаване и набијане у јазбине“. Пекић, мајстор анализе стила, каже: „То није речник којим би он данас могао да се служи у оквирима својих либералних, демократских, хуманистичких опредељења.(...) Из израза „набијане у јазбине“ произилази једна нетрпељивост, једна трајна мржња према својим непријатељима ондашњим, и он налази излаза у тој синтагми која при-

пада оном добу, али за Ђиласа припада и данас његовом мишљењу“.

Ту је и случај кад се једна група некомунистичких интелектуалаца жалила Ђиласу да под новом влашћу нису равноправни, а он им је одговорио да је то сасвим нормално, јер иза нове власти стоји педесет дивизија. Пекић је у Ђиласовој књизи „Власт“ уочио да је, поводом суђења Дражи, Броз чак једном рекао да би Михаиловић, ако призна „сарадњу с окупатором“, могао и да не буде стрељан, на шта је најближи круг маршалових сарадника (међу којима су били и Крцун, Ранковић и Ђилас) гракнуо да је то недопустиво, јер би се наводно буниле жртве четничких злочина. Ђилас је, у „Власти“, признао да су, по Титовој вољи, морали да измишљају кривицу чувеном левичару, вођи странке земљорадника, Драгољубу Јовановићу (у чијем прогону је, наравно, опет битну улогу имао Ђилас).

И тако даље, и томе слично: ако свему додамо да је Исидора Секулић, ужаснута нападом Ђиласовим на први део њене „Његошу књиге дубоке оданости“, други део ове драгоцене студије уништила, зар је то мало да се заборави Ђиласово „задужбинарство“ у нашој култури? Или када се прочита студија др Срђана Цветковића са Института за савремену историју, „Дисиденти“, из које се види да је, чак и на робији, Ђилас имао боље услове живота од правих антикомуниста, Дражиних бораца за слободу и демократију, од којих многи нису изашли живи из затвора (Цветковић, рецимо, пише о случају Драгића Јоксимовића, који је био Дражин бранилац на процесу, и који је уморен на робији)?

У јуну 1991. изашао је специјални број „Погледа“ посвећен злочинима комуниста над српским народом. Новинар Горан Лазовић разговарао је с Ђиласом о томе да ли он на својој души осећа неки грех. Ђилас је рекао: “Не бих могао свега да се сетим...Можда ће вас изненадити, али и своју јерес, да то тако назовем, примио сам као грех. И своје одвајање од Партије исто сам доживео као грех...Верујте, није једноставно одвојити се од другова с којима сте ратовали, провели силне године. И после свега кренути другим путем, који им није по вољи. (...) Осећам се грешним, имам доста грехова, али мој однос према греху не би се могао назвати религиозним, односно хришћанским...То је више замерање самоме себи што у одређеним ситуацијама нисам био доследан своме унутрашњем бићу, што није друго да савест.“ На питање Лазовића да ли је „убијао невинне и недужне онако како се прича“, Ђилас је одговорио:“Чинио сам оно што је захтевала Партија, ништа више“.

Ништа више. И ништа мање.

То се завршило православним опелом. Ево доказа са „Википедије“:“Пред смрт је ослепео на једно око. Оставио је опоруку да буде сахрањен по српском православном обичају, ангажовањем свештеника. То је био редак пример некадашњег комунисте да се сахрани по црквеним обичајима.Изненада је умро у своме стану 20. априла 1995. у Београду. Сахрањен је у породичној гробници у своме селу Подбишће, уз црквене обреде.“

Ћилас је, већ одавно, на суду Божјем, и у тај суд се нико не може мешати. Али, о томе да ли је заслужио да га величају као претечу слободе и демократије, имало би шта да се каже. Осим ако се под демократијом не подразумева шибицарски тоталитаризам тадићевско-дацићевске Србије. Онда је Ћилас заиста права праслика онога што нам се дешава: од Брозовог верника до јунака романсираних биографија, Ћилас је остао изданак револуционарног атеизма, који је служио утопизму, том покушају, како рече Георгије Флоровски, насилног даривања среће. Колико нас је тај утопизам коштао још није у потпуности истражено.

Он је о себи мислио најбоље, управо онако како је рекао новинару Лазовићу: “Ако бих у кратким цртама морао да кажем ко сам данас, рекао бих да сам човек врло богате биографије коју и даље, готово свакодневно обогаћујем, због које се не стидим и која ми, без жеље да се хвалим, годи”.

Борисав Пекић се са таквом ауторефлексијом интервјуисаног никако не би сложио.

ЦАР ЈЕ ГО!
Радомиру Константиновићу,
за осамдесети рођендан

НЕЧИТАНА, А ЦИТИРАНА, КЊИГА

Ове, 2008. године, навршиће се осамдесет лета од рођења писца „Философије паланке“, Радомира Константиновића, човека који је испунио Борхесову заветну жељу да „напише књигу коју нико неће читати, а за коју ће сви морати да се праве да су је прочитали“. Заиста: деценијама је „Философија паланке“ била књига коју нико није озбиљно читао, али на коју су се сви позивали кад је требало доказати да Срби не могу изаћи из „тамног вилајета“ своје неевропскости и конзервативизма. Али, ствари се мењају. Дођоше људи и прочиташе „Философију паланке“. И рекоше: „Цар је го!“ Да, неприкосновени цар Друге Србије, који би попут Луја XIV, могао да узвикне: „Друга Србија - то сам ја!“. Да, онај коме се клањају сви „Другосрби“ пре но што плуну по паланачком српском родољубљу. Развенчавање крунисане главе српских „грађана“, „интелектуалаца и Еуропејаца“, довршено је. Радомир Константиновић заузео је у српској култури место које му припада. Ни мање, ни више. Али, његов трон се више не може бранити саморазумљивом светлошћу „здрвога разума“; он се, као и у време Тита, чији је корифеј био, може бранити само СИЛОМ: медијским прећуткивањем и маргинализацијом оних који су, поводом Константиновића, узвикнули: „Цар је го!“

СВЕДОЧИ НОВИЦА ПЕТКОВИЋ

Међу првима који су видели да „филозоф паланке“ није више онај нерањиви стари (јер је друг Стари умро 1980. године) био је професор др Новица Петковић, који је, у свом огледу „Балканска култура“ показао да је Константиновићев удар на старосрбијанску варошку културу (чији је један од представника и Момчило Настасијевић) плод дубоког, рационалистичко - просветитељског, неразумевања Другог и Другачијег (који је, уосталом, и данас основа сваког квази-европејства, сваког доларског космополитизма). Професор Петковић нас упозорава: „Стара, по типу традиционална, па утолико и конзервативна, ова се култура код нас најпотпуније испољила и најбоље очувала у варошима. У варошима је међу нашим словенским светом најдубљег корена ухватила хришћанска византијска култура, с приметном спиритуално-мистичком компонентом. Приметнијом, рецимо, него у пространоме динарском појасу. Био је ту јак и типично балкански стицај разних народносних група, са њиховим засебним културним повесницама. Најзад, да мимогред поменем још само удео који је овде имала опет једна специфично балканска, по културној улози „везивна“ народносна група - цинцарска. Из једне такве вароши, Врања, дошао нам је Борисав Станковић. Из друге, Призрена, по прадедовском пореклу, браћа Настасијевићи. Да ли смо ми сами ову културу - ваљало би се питати -недовољно проучили, него да ли смо јој са исправне стране приступили кад год бисмо се нашли у прилици да конкретно вреднујемо поједине њене појаве из језичке, књижевне или обредне области, односно из

свакидашњег људског понашања или културе опхођења. Да ли нам се, другим речима, дешавало нешто слично као једном нашем уваженом филологу који је, чим се у приповеци Станковићевој суочио с обликом помало већ заборављеног старосрпског црквеног челобитија, прогласио то за исламски утицај. Оваквих неспоразума има у готово свим областима више него што се мисли, а и последице су далекосежније него што се обично узима. Будући да ми је она најближа, навешћу примере из књижевности, са неколико критичких опаски које нипошто не оспоравају књижевне znalце чија имена с поштовањем помињем, али зато ближе осветљавају ствар до које нам је стало. Наши тумачи књижевиости, наиме, стари и новији, а редом од Скерлића, Бранка Лазаревића, Исидоре Секулић, Милана Богдановића, све до Радомира Константиновића, готово да и не налазе друге речи за опис и оцену типичне балканске варошке културе из које нам Станковић долази сем „сирово“, „сурово“, „дивље“, „варварско“, „примитивно“. Сигурно је да то сам Станковић није; није он ни „дивљи“ ни „сирови“ таленат, као што се говорило. А није то поготову она веома профињена староварошка култура из *Газда-Млагена*, *Нечисте крви* или *Покојнице жене*. Истина је, напротив, да ниједан српски писац до Станковића није у радњу својих романа и новела укључио тако високо организовану културу, која баш зато штоје по типу стара (традиционална) и сложена разастире око ликова густу мрежу најразноликијих забрана. Са те стране она је заиста „сурова“. „Сурова“ је са становишта модерног индивидуализма и хуманизма, на шта се Исидора Секулић стално позива осуђујући стари однос према деци и залажући

се за ново васпитање. „Сирова“, међутим, или „дивља“ та култура никако није. За најопштије разумевање једне културе важно је знати какав је у њој типичан однос према времену и простору. Та питања нису апстрактна, као што на први поглед може изгледати. Јер је, рецимо, познато да се у свакој традиционалној култури у временскоме току предност даје прошлости, за разлику од модерних култура, где све више преотима маха будућност. Отуда се и код Станковића време, макар и композиционо гледано, редовно посувраћује у прошлост. Гласовити Станковићев конзерватизам у том погледу није само чињеница индивидуалнопсихолошкога, ни само чисто књижевнога, него и општекултурнога реда. Још је занимљивији случај Момчила Настасијевића. Он је отишао много даље: код њега се временски ток потпуно затвара, готово да прераста у митологику безвременост. И уместо да ова занимљива појава буде пажљиво испитана, она је једном мало пре поменутом тумачу књижевности дала само повода да прибегне „врућој“ осуди Настасијевићеве ретроградности. Довољно је сетити се правог култа будућности који нам је донела књижевна авангарда да би одмах било јасно како почетни удео у осуди Настасијевићеве ретроградности заправо има наш надреализам. А продужио је то, мислим, Радомир Константиновић у *Философији паланке*: саздао је додуше мајсторску, али зато и погрешну представу о типично балканској (а књижевно уобличеној) култури као о уклетоме настасијевићевском „тамном вилајету“. При томе, мисли он, и ретроградном, а по кључним особинама и паланачком. У основи је „тамни вилајет“ просторни појам. Али се чини да књижевно уобличени простор није толико код

Настасијевића колико је код Станковића погодан за нешто ближе разумевање балканске културе. Знамо да је он у старобалканској вароши био наглашено затворен. Многе су ограде и границе постављане људскоме оку, са градираним забранама у кретању. Осетио је то, на пример, и Стеван Сремац кад се обрео у старој Србији, коју је иначе брзо заволео. Али је занимљиво да очи његових јунака не опажају ону танану разлику између степена просторне отворености/затворености као што то чине Софкине или тетка-Златине очи код Станковића. Нити се тела Сремчевих јунака смештају и крећу по опажајно активираноме простору вароши, чаршије, авлије и горњих (на спрат) и доњих (приземних) соба, као што то опет налазимо код Станковића. Стари, вековима чувани обичаји нису само спутавали личност, као што се то данас нама чини, него су око ње стварали и извесну заштитну сигурност која ју је повезивала с колективом. Затворен и у исти мах активан, кућни и варошки простор који посавља ограничења не само на кретање него и на држање тела Станковићевих јунака у ствари је истородна колективна творевина културе. За нас овакве творевине остају загонетка, на коју још не налазимо прави одговор. Као што прави одговор, уосталом, немамо ни за основни Настасијевићев појам: ванлично надбивање. Његовом се тумачењу, изгледа, приближавамо тек кад га сместимо у духовни контекст наше старе, средњовековне културе.“

Таква је цена неразумевања културе којом се ба-виш. Плаћујући је, Константиновић је, као „филозоф паланке“, сасвим банкротирао.

СВЕДОЧИ МИЛО ЛОМПАР

У књизи „Моралистички фрагменти“ Мило Ломпар, достојан наследник Николе Милошевића, који се деценијама борио против јефтиног титоистичког левичарства, маскираног у морални став, наставио је да нас суочава са здераном образином „философа паланке“. Пре свега, уочио је, испод дубоких наслага „европејства“, динарску склоност гусларској генеалогiji - Радомир Константиновић, чији је отац Михаило био оптужен да је „цинцарског порекла“, брани генеолошко стабло бивших Костовића као сваки син старе Херцеговине. Ево шта о томе каже Мило Ломпар: „На оптужбу да је отац, онај Отац који се воли и мрзи у ”Декартовој смрти”, био Цинцарин, дакле не-Србин, левичар са деснице који је господин неће презриво одмахнути руком, као да је чуо прегршт невероватних будалаштина, нити ће слегнути раменима, отискујући покретом тела једно неизговорено *па шта*, него ће почети, уместо њихања на ветру случајности, да посеже за генеалогijом: очев отац звао се Илија, село Челице у околини Пријепоља, „отац Илијин звао се Мијајло, дед Јован, а прадед Коста“, док је мајка „из Кучина, крај Лима“, па се наводе „дед по мајци“, „браћа Илијиног оца“, стриц убијен од Турчина и то на Велики петак, венчање у Милешеви, два уверења Суда Општине чачанске, писмо писано руком извесног чика Рисана и сила имена. Та имена, као у средњовековном летопису, откривају ужасну жеђ за пореклом, неку тамну страст за оним што се порекло, отискујући мишкинску неспретност: шта још сугеришс ова потреба за српскошћу Оца? Зашто Р. К. нема снаге

да, и у старости својој, буде сам себи предак? Зашто Б. Ћ. не може да дозволи све видове лудила? Због замке у коју упада тамни дух левичара са деснице. Ко нам - и мртав - то потврђује? Ко је - с оне стране гроба - наш крунски сведок? У време када је поносно тврдио како он није бранитељ режима него режим сам, у години 1954, Марко Ристић ће инквизиторски упозорити да „у тој реминисценцији, у том позивању на ‘непрекидни породични ред разних Церњанских, Путника и Вујића’ који су се ‘фанатично држали сличних дужности’ може се наћи извесно тумачење Црњанскове еволуције ка национализму“. И шта сад? Можемо ли рећи како је Р. К., посегнувши за генеалогичком, учинио онај несмотрени али неумитни мишкински корак левичара са деснице?“ - Мило Ломпар је заслужан и за разоткривање сличности између Радомира Константиновића и Добрице Ћосића који су, на први поглед, антиподи. Њихова сродност је, заправо, много већа но што на први поглед може да се уочи. Она почива на мирењу са једним пра-злочиним, на непризнавању права на постојање другој и другачијој истини од оне која је певала: „Ко друкчије каже, тај клевете и лаже, / и нашу ће осетит пест“. Ево, опет, Мила Ломпара који у „Моралистичким фрагментима“, прати трагове једног бекетовца - титоисте: „У интервјуу „Слободној Европи“ Радомир Константиновић каже: „Моја улица носила је име Симе Милошевића. Сада је то име избрисано. Али зато ће једна друга београдска улица добити име једног другог доктора, а то је доктор Светислав Стефановић. У ком граду Европе улице добијају имена нацистичких идеолога?“ Какав је гнев који носи ове речи? Зар њих не би могао изговорити Добрица Ћосић?

У ком то емотивном удару долази до поистовећивања апсолутних антагониста? Два пола, два приповедна поступка, две егзистенцијалне димензије, које су се потпуно разишле, до размера апсолутне негације, било као традиционалисти и постмодернисти, било као националисти и глобалисти, у сваком случају као потпуно искључивање, непоздрављање, непосећивање проказаних места. А ипак: колико је тај разлаз био непремостив? Постоји ли неко заједничко поље које овако сукобљени светови ипак деле? У којем се, премда одвојени, и даље крећу у једном уском свету који чини да постоје, и растављени, заувек заједно. Тај свет припада скривеном и замраченом месту њихове заједничке воље. Које се стиде као заједничке, а одржавају је упркос стиду који ће их надживети. Јер, Константиновић са патосом описује смрт Симе Милошевића, кога су четници заклали заједно са Иваном Гораном Ковачићем, он потресним сликама евоцира те смрти и чини их присутнима овде и сада, данас, када смо скоро шездесет година удаљени од њих, упркос времену, упркос толиким садржајима којима нас је оно даривало, толиким историјским дебаклима којима смо били сведоци, сувише директни, и све то наш писац обликује као опомену, као знак, да би у исти час заборавио - и то је оно судбоносно, претеће, тамно и чудовишно - ко је, када и како убио Светислава Стефановића. На тој двосмислености, у којој постоји једно памћење и један заборав, створене су Ћосићеве *Деобе*. У бићу тог заборава, Константиновићевог, налази се једно памћење, које му омогућава да и данас, у години 2002, обнови темељни разлог због ког постоји његов дух, онај дух који му је завештан и који га је учинио уопште мо-

гућим. То је дух новембра 1944. Јер, тада је поменуто све оно чега се наш писац, некадашњи дечко и данашњи старац, заувек сећа, непрестанце, тада су побројани сви детаљи везани за смрт Симе Милошевића: село Врбница, близу Фоче. То убиство је тада послужило - први пут - да се призове правда која укључује и освету, да се - јавно - ликује над стрељањима оних који су „заједно пошли у смрт“ зато што су „заједно пошли у злочин“. Овај инквизиторски тон Марка Ристића, овај нечисти (зато што није безусловни, већ кришом на нешто рачуна) гнев једног скривеног покајника и молиоца, заувек је оплеменио дух Радомира Константиновића. Јер, у том часу све беше одлучено: песник, драмски писац, пријатељ, Лазе Костића, есејиста, преводилац Шекспира и Волта Витмена, члан комисије међународног Црвеног Крста за утврђивање истине о стрељанима у Катинској шуми, био је, дакле, убијен без суђења. Како то лепо каже Марко Ристић: „стрељан је одмах после ослобођења Београда.“ Пресудом Војног суда комунистичке револуције, који није био никакав суд, већ извршни орган историјске мисије комунизма, чији смо бродолом посматрали својим очима, истрпели у својим животима, и после чијег дебакла нам се - благодарјећи „Слободној Европи“ - и обраћа Радомир Константиновић, не дозволивши ни на мах да ивицом његове свести, трептајем његовог осетљивог и лепог духа, промине туробно питање: ако је и био нацистички идеолог, чак да је био само то, није ли Светислав Стефановић заслужио да му се суди, јер тешко да је био већи нациста од Геринга и Рибентропа, којима је суђено? Како је јасно да човек *ethosa* никада не би могао заборавити на ово убиство, тако је очигледно да наш

писац, Константиновић или Ћосић, никада није човек ethosa, него човек селективног памћења и селективног поимања злочина. Више од тога: он је баштиник и посвећеник злочина. Јер, баш ту где са најнапрегнутијом пажњом и емоцијама говори о злочину, у интервјуу „Слободној Европи“ или у „Деобама“, баш ту, наш писац, Константиновић или Ћосић, у истом часу допушта један злочин, солидарише се са њим, тежи, и штавише, да га продужи. Јер, то је његов злочин, па отуд Светислав Стефановић, који је убијен са благословом најинтимнијег духа наших писаца, мора бити заувек осуђен на непрестано убијање. Откуд то знамо? Па зар није Добрица Ћосић, и године 1989. са заносом устврдио: „Поново да се родим, поново да имам двадесет година, и са овим историјским сазнањима и поразним исходима своје социјалистичке и партизанске идеологије, опет бих био партизан и ратовао бих против четника и четништва.“ И ко да нам каже да ове речи, овај патос, ово опирање времену, нису били и Константиновићеви?“

Тако нас пита Мило Ломпар.

КО ЈЕ БИО ЋЕНЕРАЛ МИХАИЛОВИЋ?

Ћосић и Константиновић су, иако један „велико-србин“, а други „непристајући космополита“, у ствари људи који су се хранили са истог, титоистичког партизанског казана, и који не желе да признају да грађански рат 1941-1945. јесте био грађански рат, са свим својим ужасима и клањима, али да та клања и убијања не могу да оповргну чињеницу да је Југословенска војска у отаџбини била легална војска легалне државе, члани-

ца антинацистичке коалиције, која је вољом Черчила и Запада, уништена да би та држава (Краљевина Југославија се звала, и Михаило, Радомиров отац, био је њен министар) била предата на милост и немилост једном узурпатору, Јосипу Брозџу Титу. Константиновић као да заувек хоће да оправда свог оца, који је издао Краља и придружио се Титу, пишући законе за нову, украдену државу, исто онако како је пре рата, преко српских леђа, даровао Хрватима Бановину Хрватску, и, у Светој Жичи, лагао владикџу Николаја Велимировића, мање од годину дана уочи усташких покоља у НДХ, да су Хрвати, добивши Бановину, сада мирни и спокојни, и да су заиста за заједничку државу. Ђосић и Константиновић поричу историју само зато што су у њој угледали опасност по своју егоцентричну слику стварности.

Они апсолутизују четничке злочине да не би прихватили чињенице, које, кратко и јасно, износи Игор Ивановић: „Генералштабни пуковник Драгољуб-Дража Михаиловић (одликован за храброст у Првом светском рату) одбио је да призна капитулацију и 11. маја 1941. формирао на Равној гори први покрет отпора у Европи. Био је легитимни командант и министар војни у Југословенској емигрантској влади коју је водио Слободан Јовановић и која је била званични члан антихитлеровске коалиције. По одобрењу краља Петра Другог Карађорђевића од 17. јуна 1942. Михаиловић постаје начелник штаба Врховне команде Југословенске војске у отаџбини. Његови војници, тачније Јадарски четнички одред на челу са потпуковником Веселином Миситом, ослобађају 31. августа 1941. Лозницу и тако фактички подижу устанак против Немаца. То је био први осло-

бођени град у окупираној Европи и прва предаја једног немачког гарнизона. Исте године 4. септембра Михаиловић одбија предлог Милана Недића о војном савезу и са најбољим намерама 19. септембра у Струганику склапа савез са комунистима о заједничкој борби против окупатора. Четници самостално ослобађају 24. септембра Пожегу, а под командом поручника Звонимира Вучковића 28. септембра Горњи Милановац, када се такође предао немачки гарнизон. Заједно са партизанима четници 1. октобра ослобађају Чачак. У истом периоду мајор Драгослав Рачић води велике борбе око Шапца и држи град у блокади. Највећа битка вођена је у ноћи између 13. и 14. октобра око Краљева. Тада је према немачким подацима погинуло 80 четника, укључујући и команданта Симу Узелца, што је народ опевао у песми: „На Краљеву жива ватра сева“. У склопу ових борби 7. октобра извршен је артиљеријски напад на Краљево од стране четника са положаја Ружића Брдо, што се после рата славило као дан артиљерије ЈНА! Такође, у ноћи између 31. октобра и 1. новембра извршен је тенковски напад на град од стране четника, а овај датум се после рата славио као дан тенковских јединица ЈНА! Немци у противудару нападају 3. децембра четничке положаје на Равној Гори, а три дана касније упадају у Струганику у кућу војводе Живојина Мишића, где заробљавају војводиног сина мајора Александра Мишића и мајора Ивана Фрегла. Стрељају их заједно 17. децембра у Ваљеву. Расписују уцену на главу Михаиловића на 20 хиљада динара. То је била прва уцена за неким вођом покрета отпора у окупираној Европи. Немци су током рата покретали читав низ операција против Михаиловићевог покрета. Тако

13. априла 1942. јединице 717. дивизије врше снажан напад на Голији. Крајем маја уследила је акција „Форстрат“ у долини Ибра. Лично је Хајнрих Химлер 17. јула 1942. издао наређење свим јединицама у Србији о хитној елиминацији четничког покрета. Почетком септембра генерал Паул Бадер, командант Србије и фелдмаршал Вилхелм Кајтел, начелник штаба Врховне команде Вермахта, одлучују да пошаљу специјалну војну чету за заробљавање Михаиловића. Велика офанзива, названа „Копаноник“, уследила је 12. октобра 1942. и води је елитна 85 дивизија „Princ Eugen“. Почетком 1943. немачка команда покреће велику акцију „Morgenluft“ против четника у којој су између осталих учествовале јединице из дивизије „Branderburg“ и пошто генерал Михаиловић није ухапшен, 21. јула поново бива уцењен на 100 хиљада немачких златних марака, овога пута заједно са Титом. У лето и јесен '43. четници ослобађају Пријепоље, Беране и Вишеград, којом приликом је 4. октобра изведена највећа диверзантска акција на тлу Југославије. Након тога је покренуто пет немачких офанзива против Михаиловића, редом: „Maiskolben“, „Krum“, „Dolhstos“, „Herstnebl“ и „Hamelbraten“. У августу 1944. немачка команда Југоистока и главни дипломата Херман Нојбахер разматрају могућности разних сарадњи, а лично Хитлер на састанку у Растенбургу од 20. до 22. августа 1944. генералу Валтеру Варлимонту предлаже сарадњу са комунистима и одбија било какву помисао о сарадњи са четницима. Сви наведени подаци су елементарне историјске чињенице и око њих нема спора у западној јавности и науци. Амерички недељник „Тајм“ је у броју од 25. маја 1942. објавио портрет генерала Ми-

хаиловића на насловној страни. У августу је је британски командант средњег истока генерал Охинлек, поручио да са „дивљењем прати операције четничких одреда“. И француски генерал Жиро, командант снага у северној Африци поздравља ујесен генерала Михаиловића, а средином јануара 1943. амерички генерал Двајт Ајзенхауер му упућује личну поруку поштовања. Генерал Шарл де Гол одликује Михаиловића 2. фебруара 1943. „Ратним крстом са палмовом гранчицом“ уз похвалну наредбу која је прочитана свим припадницима француског покрета отпора. Амерички председник Хари Труман је 29. марта 1948. одликовао Михаиловића „Орденом за заслуге“. Овај чин има посебну тежину, јер се одиграо након Михаиловићевог убиства и проглашавања издајником. Према америчким изворима четнички одреди су током рата спасили 432 англоамеричка пилота и другог авијатичарског особља. Укратко, не постоји ни један једини документ немачког или савезничког порекла који би Михаиловића и његове борце окарактерисао као квислинге. Никада није било никакве сарадње на генералном плану и од почетка до краја Другог светског рата четници су били „немачки непријатељ број 1“ на Балкану. У појединим регионима било је сарадње од стране неких команданата (војвода Ђујић или мајор Ђуришић) првенствено у циљу спасавања српског народа од каме и прогона. Такође је било и парцијалних сарадњи негде на терену у трговачке сврхе око муниције, што је у рату на свим странама била учестала појава. Са друге стране комунисти су у рат са Немачком ступили тек по нападу на Совјетски Савез 22. јуна 1941, поштујући споразум Молотов-Рибентроп. Претходно се њихов вођа Јосип Броз

(такође одликован у Првом светском рату, али на страни аустроугарске војске) дошетао до Београда са уредним НДХ документима. У Белој Цркви 7. јула Жикица Јовановић-Шпанац убија два српска жандарма (избегла из НДХ) и тај чин комунисти након рата проглашавају као Дан устанка. Током рата због страха од савезничког искрцавања на Јадрану партизанска команда води преговоре са Немцима, због оправдане сумње да би приземљењем савезника из каплталистичког света сан о комунистичком државном уређењу заувек постао утопија. Први контакти су успостављени у августу 1942. између високог функционера КПЈ Маријана Стилиновића и немачког генерала Глеза фон Хорстенауа у Загребу. Немачки генерал размењује два писма са Титом 5. и 17. септембра 1942 и предлаже сарадњу, која је прихваћена марта 1943. у време немачке операције „Вајс“. Преговори трају од 11. до 25. марта у Скендер Вакуфу, Сарајеву и Загребу. Преговарачи су са партизанске стране били Коча Поповић, Владимир Велебит и Милован Ђилас. Ова веза траје све до краја рата и иде преко Владимира Бакарића.“

Толико о ђенералу Михаиловићу, омрзнутом у Другој Србији.

СВЕДОЧИ СЛОБОДАН АНТОНИЋ

На крају, Радомир Константиновић је наишао на једног од најпажљивијих српских читалаца почетка XXI века - Слободана Антонића, који је једној моћној вампирској сенци што пада на српску културу задао ударац коцем чистог разума. Антонић је, пре свега, показао да је

Константиновићев стил (а стил је, по Бифону, шта?) типично мућење воде да би изгледало дубље (парафразирано Ничеа). Указао је на псеудо - хегелијански дискурс Константиновићев, као основни извор његовог провидног парадоксализма (дух паланке „хоће прошлост јер неће прошлост“, „хоће да буде наиван јер неће више да буде наиван“) и чистих бесмислица (типа „несубјективни субјект“, „лажна истина“, „тужна срећа“, итд.), Антонић нам показује и да су Константиновићеве реченице ваплоћење празнине и лажности, право „симулирање целине вештином“. Овај пеливан српског интелектуалног циркуса усуђивао се да пише и овако: „Смерност је овде израз верности чињеницама, која верност је неверност љубави, неспојива са баналношћу обоговљеног реда и поретка апсолутно - чињеничног света, али која је и неверност самој чињеници јер, налазећи апсолутни идентитет, не налази њу већ је губи у апсолутном ништавилу тог апсолутног идентитета“. Зашто су људи овакво трућање прихватили као озбиљни обрачун с „духом паланке“? Зато што нису смели да испадну глупи, јер је Константиновић устврдио да је основни захтев паланачког духа - јасност и трезвеност. Антонић каже: „Ако бисте, дакле, рекли да је његова књига недоследна и неразумљива, тиме бисте само показали да сте управо ви она паланка коју писац критикује. Тако бисте се заувек дисквалификовали да судите о било чему. Зато су читаоци један другом само у поверењу говорили шта стварно мисле о књизи: да је бар пола књиге бесмислено, да је књига пуна опсенарске фразеологије, да њен већи део чини високопарно спрдање, да тај илузионизам поврх свега иритира и својом надменошћу и апо-

диктичношћу... Али, вешто постављена логичка клопка (позната нам је прича „Царево ново рухо“) одвраћала је већину читалаца од јавног саопштавања онога што виде и осећају“. Константиновић је „племеном паланке“ прогласио цео српски народ, јер „колективистички супер-его, по Константиновићу, стоји над главом сваког члана паланке, без обзира да ли се ради о становнику Београда или Жагубице“. Све вредно у српској култури је паланачко. Паланачки су, стога и: Ђура Јакшић, Милутин Ускоковић, Војислав Илић, Милан Ракић, Јован Дучић, Сима Пандуровић, Владислав Петковић Дис, Јован Скерлић, Богдан Поповић, Вељко Петровић, Момчило Настасијевић, Раде Драинац, Љубомир Мицић, Димитрије Митриновић, Велибор Јонић, Ксенија Аксентијевић, Исидора Секулић, Милош Ђурић, Владимир Вујић, Владимир Дворниковић, Николај Велимировић, Јустин Поповић, Десанка Максимовић, Владимир Велмар Јанковић, Бранислав Петронијевић, Светислав Стефановић, итд. Скерлић је био паланчанин, иако се залагао за Југославију и с ћеркицом причао на француском, само зато што се усудио да укаже на „здравље српске расе“ и европски умор културне елите. Ракић је, по Константиновићу, такође паланчанин јер је певао о Косову и био спреман да да живот за Отаџбину, па је његово господство само „паланачки псеудоаристократизам“. И Раде Драинац је паланчанин - иако је певао песме о урбани-тету, ослободио се национализма, али је био ћифтински болећив према малом човеку и говорио је против „користољубивог левичарства“. Српски романтизам је паланачки, јер се бави родом; Настасијевић је паланчанин јер се бавио „родином“; Десанка Максимовић је писала

религиозне песме; Велмар Јанковић је био за Србију, а против Југославије; Милош Ђурић је стварао „видовданску етику“, итд.Пошто је све „паланчане“ изружио, Константиновић открива два цина, чији увиди и дела представљају непроцењив допринос српској култури, То су Милош Перовић, који је, по Константиновићу, „једини српски песник који је написао да је патриотизам маска жудње за злочином“, а други је Душан Срезејевић, који „духовно и душевно надраста“ Дучића и Ракића, а који је, по Константиновићу, „песник пролетерске револуције“ и „активни припадник радничког покрета“.

После свега, краљ Друге Србије је сведен на своју праву меру. Новица Петковић, Мило Ломпар и Слободан Антонић тиме су показали да, и данас, могуће рећи „Цар је го!“, и да, дечја храброст, спојена са интелектуалном супериорношћу и моралном одговорношћу, обећавају будућност Србији под окупацијом паланачких глобалиста.

* * *

Српска паланка је, наравно, била све, само не легло ксенофобичног и нацистичког духа. То се показало и за време Другог светског рата, када су Срби паланчани, ризикујући своје животе, били спремни да спасавају своје комшије Јевреје, који им нису били „ни род, ни помози Бог“. Српска паланка је уништавана од 1944. године, када је Тито ујахао на белом коњу историје у Београд, и када су његови измећари кренули да убијају и пљачкају, разарајући све грађанске врлине Прве Србије. Побили су грађане са Дедиња да би се они уселили у њихове виле и припремили колевке за своја ишчадија, вође данашње

Друге Србије. И до данас се башкаре у туђем, а њихове жртве леже, несахрањене, широм српских земаља. Али, дух грађанске одговорности и узвишеног родољубља није сасвим мртав, ни данас. Прави грађани српских вароши и данас су спремни да кажу квази-Европи и њеном „нацизму с људским лицем“ да нису спремни да се клањају лажима и утварама глобализма, маскираног у хуманизама. Један такав грађанин, својевремено градоначелник Краљева, Радослав Јовић, године 1998. упутио је писмо немачком амбасадору, и рекао српску грађанску реч уочи бомбардовања Србије, које ће, у марту 1999, обавити НАТО, и у коме ће Немачка, иста она која је убијала невине у Краљеву 1941, учествовати са усхићењем. Ево шта је градоначелник једне паланке писао једном Европљанину, доказујући, по ко зна који пут, да ћемо ПАМТИТИ, без обзира на то што нас разни костовићи, маскирани у константиновиће, већ више од пола века, распамећују: „Господине Амбасадоре, од Вас и госпође Монике Грубер добио сам позив на пријем поводом Дана немачког јединства. Био бих искрено срећан да могу прихватити Ваш позив, поготову када Ви и ваш народ прослављате један тако значајан датум који означава уједињење немачке нације и брисање границе која је деценијама делила ваш народ и била узрок многих личних и колективних трагедија. Симболично тај датум вашем народу зацељује тешку рану која је остала као последица Другог светског рата. Дубоко верујем да је за Вас дан рушења Берлинског зида срећан дан и у то име примите моје искрене честитке. На моју велику жалост, господине Амбасадоре, моја супруга и ја не можемо присуствовати Вашем пријему. Веровао сам да

је рушењем Берлинског зида у Европи коначно завршен Други светски рат, веровао сам да у име будућности једни другима морамо опростити грехове из прошлости. Ви лично сте прошле године били на парастосу који се сваке године, такође у октобру, одржава у Краљеву а посвећен је невиним жртвама нацистичке Немачке. Веровао сам да Ваше поклоњење сенима невиних жртва и за нас Краљевчане и Србе означава симболичан крај светског рата. Веровао сам да будућност односа Немачког и Српског народа неће бити оптерећена проливеном крви и расутим костима наших предака, веровао сам да ћемо заједно градити уједињену Европу у којој ће бити и сунца и хлеба и за ваш и за мој народ. Веровао сам да се могу између нас изградити многобројни мостови сарадње, и да ћемо бити пријатељи. Да се више никада неће поновити смрт која је два пута у овом веку мешала крв и кости наших предака. Вера ми је изневерена, нада поништена, а визија будућности затамњена тамним облацима претњи које се по трећи пут упућују мојој Отаџбини и мом народу. Нисам могао веровати да војни стратежи и политичари који представљају ваш народ имају храброст да по трећи пут у овом веку могу призивати сенке смрти над Србијом и Српским народом. Зар преко два милиона Српских глава палих у овом веку од Кајзерове и Хитлерове ратне машине није довољно? Са колико би Српских глава био задовољан Фолкер Рије, ваш министар одбране? Зар ћемо преко крви испраћати 20. век и дочекивати нови миленијум, који би требао да донесе глобалне интеграције и комуникације? Да ли би Немачки народ у новом веку био срећнији и да ли би свет уопште био срећнији ако нас Срба не би било?

Зар потомци Гетеа, Баха, Моцарта, Ајнштајна, Тесле, Пупина, Иве Андрића нису довољно храбри и разумни да ставе тачку на апокалипсу? Моја Отаџбина је мала по пространству и броју становника који је настањују. Нисмо ни економска ни војна сила. Имамо сијасет сопствених унутрашњих проблема и трзавица, нисмо ни бољи ни гори од многих других народа који настањују зелену планету. Па се зато питам којк су то политички и стратешкм разлози моћних сила, да распарчају моју Отаџбину, отерају мој народ у збегове и над њим испробају најмоћнија оружја, од оних која фабрикују истину до оних која сеју смрт са неколико стотина километара из НАТО авиона? Шта то Српски народ тражи за себе а да другим, а није спреман да пружи? Да ли ће „Томахавак“ ракете и „Торнадо“ авиони донети демократију и срећу мом народу као што су нам Совјетски тенкови 1945. донели комунизам? Зар верујете да Српски народ и други који живе с нама на овим просторима, није способан да сагледа сопствене проблеме и изгради сопствену кућу која би била и демократска и по мери сваког грађанина? Да ли је то западни свет заборавио да је управо Српски народ пет векова био штит Европи од отоманских зулумћара? Да ли је заборављено да су само у овом веку Срби уградили преко два милиона живота у темеље савремене европске цивилизације, у темеље Повеље Уједињених нација? Шта то Албанци на српском Космету немају а што имају њихови сународници у Албанији? О каквој хуманитарној катастрофи се говори на Космету, кад и овде у Шумадији, у срцу Србије, од милостиње живи неколико стотина хиљада избеглих Срба из Хрватске и Босне? О каквој се хуманитарној катастрофи

говори на Космету када и наши грађани због вишегодишњих санкција живе и преживљавају од данас до сутра?“

Тако је српска варош поручила НАТО паланци 1998.

2008.

ТРАГЕДИЈА ПОЛУПИСМЕНОСТИ: НОВИНАР ЂОРГОВИЋ, ЗАТУЦАНИ ЕВРОУНИЈАТА

(Момчило Ђорговић, Трагедија једног народа:
Шта људе у Србији нагони да раде против себе,
Службени гласник, Београд, 2016.)

ИМАЛИ, ПА БАЦАЛИ

Анегдота вели да је неки Хрват својевремено с индигнацијом рекао Михизу: “Ви сте своје краљеве бацали кроз прозор“. На то му је дотични одговорио: “Имали, па бацали!“ Да, баш тако: имали, па бацали, јер су Срби били слободни, и у слободи грешили, рвући се са својом и светском историјом. Две српске државе у 19. веку, Србија и Црна Гора, имале су три народне династије, рођене из борбе за слободу, док су Румунима, Бугарима и Грцима велике силе наметнуле туђине германске крви за монархе, а Хрватска беше земља слугу Хабзбурга („Пре свачији сужњи но ичије слуге“, говорио је Дучић о нама.)

Странци су Србију доживљавали као земљу слободе. По савременом енглеском истраживачу Гејлу Стоуксу, аутору књиге „Политика као развој: успон политичких партија у Србији 19. века“, Србија је „имала политички систем у најмању руку толико напредан колико и већина економски далеко развијенијих држава“. Белгијски

економиста Емил де Лавеле у 19. веку писао је:“Управо у Србији, више него биле где другде, за власт би се могло рећи да долази од народа.“ Енглез Херберт Вивијен у том веку Србију је звао „рајем сиромашног човека“, истичући да у њој нема пролетерске беде као у Енглеској. Хрватски песник Тин Ујевећ 1913. писао је:“Тко хоће да одахне, нека дође у Београд.(...) Наши људи у монархији не слуте колико је наша Србија наша, како је Србија сто пута нећу рећи српскија него хрватскија од саме Хрватске, и они то морају да дознају, чују и виде(...)Против воље Европе, Балкан је спасио европску част, као што је некад чувао Запад без учешћа и без захвалности западњака(...) Ми не кажемо да су Срби Хрватима браћа, него да су Срби Хрвати и Хрвати Срби“.

Да, али... Другосрбијанци то виде сасвим другачије.

СЛИКА НАШЕ ИСТОРИЈЕ ПО ЂОРГОВИЋУ

Ђорговић, бивши новинар „Борбе“, „Недељне борбе“ и својевремено уредник „Недељног телеграфа“, а онда сарадник „Данаса“, историју Срба приказује као историју једног малог, дивљег, непросвећеног народа који је, јер је блесав, стално одбијао да се укључи у живот великог, сјајног, умног Запада, и тамо нађе лек за своје ране и јаде, своју корупцију и неморал, своју баналност и ирационалност. Запад је панацеја, као и код свих другосрбијанских пропагандиста. Јер, вели Ђорговић, описујући наше претке, „маса избеглица које су биле и које су пристигле на ове просторе са намером да створе један народ и једну државу биле су хендикепира-

не у старту – без квалификација, без алата, без факултета и неписмене“. Књаз Милош је био саможиви деспот, а краљ Петар је, наравно по Ђорговићу, Милорад Улемек Легија са почетка 20. века, који је малтене организовао убиство краља Александра и краљице Драге (после чега Србијом владају аписовци, а Србе на Западу и данас сматрају „краљоубицама“, што је непоправљиви траг у нашој историји)... И они за које се тврди да су били добротвори само су гнусни тајкуни свог доба, као капетан Миша. Гаврило Принцип је (а шта би друго могао бити?) терориста. Никола Пашић је, према Ђорговићу, олош који је мислио само о личном богаћењу, а Карађорђевићи су, у складу с титоистичким „наративом“, „побегли из земље“ 1941. године „са сандуцима злата“ (због чега се принц Томислав целог живота бавио пољопривредом, једва крпећи крај с крајем, зар не?). Србија се боји прогреса, везује се, сасвим погрешно, за Русију, која јој суштински не помаже. Цар Николај је „лузер“, и подизање споменика њему у Београду управо је знак „лузерства“. Први светски рат је далеко од слике коју имамо; морамо да схватимо одговорност србијанске политичко-официрске клике, која се у рату обогатила, при чему је „изазивала велике силе да униште Србију“. Нису сви Хрвати били усташе, много је оних који су спасавали Србе. Добрица Ћосић и Михиз су нас повели у ретардацију, а Матија Бећковић је забављао комунистичку врхушку на Брионима (песник се недавно огласио тим поводом, истичући да је, во времја оно, време проводио у београдској кафани „Бриони“, и то је све).

У ствари, ово смо већ читали у његовом роману „Српски валцер“, објављеном 2010. године у „Лагуни“.

ЂОРГОВИЋ ПРЕ „ТРАГЕДИЈЕ“

Момчило Ђорговић се већ „прославио“ романом „Српски валцер“ чији главни јунак, Павле, мрзи Русију, а воли Америку. У Америку је побегао од режима Слободана Милошевића, да се у Конгресној библиотеци бави штетним утицајем Руса на Србе. У Америци, „земљи слободе“, он јури женке и показује своју мушкост. Воли Америку јер њој не треба историја, пошто има сјајну садашњост: „Чак ни бескућници по парковима нису изгладнели тако безнадежно, пошто су сви били обучени у нова одела, модерног кроја и боја, у новим патикама, са мобилнима, ајподима и слушалицама на ушима“, просветљује своје читаоце, Павловим устима, Ђорговић, и додаје: „Зато је Бог хтео да Англоамериканци имају атомску бомбу и да уз Провиђење спроводе англосаксонску мисију, *Go you therefore, and teach all nations*“. Павле има разумевања за Клинтона и Блера и суштински криви нас за бомбардовање Србије. Главни Ђорговићев јунак не може да нађе Србију на америчкој карти, што, по његовом познанику Ларију, наговештава нашу будућност: амерички картографи нас више не виде на мапи Балкана. Чак и Срби из САД су се просветлили кад је Косово у питању, па Ђорговић о томе вели: „Њихова домовина је Америка и добро знају да је Косово под америчким покровитељством, дакле, и њихово“.

Историја на Балкану је, по њему, „вамбирска“. Павле обожава и Хабзбуршку монархију, чији је велики политичар Метерних рекао да у варварској Србији „нема способних и културних људи“. Павлов омиљени лик, Бењамин Калај, наговештава: „Биће наш Дунав и наш Адријатик. И Европа ће бити спокојна. А Русија и њен панславизам остаће у азијским степама“.

Ево шта Павле вели о кнезу Милошу: „Милош, Велики Милош, а држао је све у својим рукама, није могао ноћу да спава унезверен због оног што се може изненада догодити, завијао је и урлао по целу ноћ у крошње као курјак, будући своје момке и стављајући их у приправност“. Ово је слика кнеза Михаила: „Није мислио добро, него рђаво. Није ослобађао земљу, него ју је продавао. Није ослободилац од Турака, већ турски пандур. Није био патриота, већ издајица. Није био добар, него opak. Није био човекољубив, већ крволок. Није био за слободу, него највећи тиранин. Није био културан, већ прости исфеминизирани син и унук хајдука, једном речју – несрећа, највећа српска несрећа...“

За разлику од прекрасног Беча, Београд је град у коме живи марва: „Мокрила је стока високо дигнутих репова, а људи су у нужди запишавали ћошкове и стабла, и при запари баш се осећало на урин“.

„DIE BESTE“ – НЕМАЧКА МЕДИЦИНА ЈЕ НАЈБОЉА

У стилу лика кога у филму „Ко то тамо пева“ глуми Бата Стојковић, Ђорговић нас опомиње: „За Балкан је

потребан дуг дах, рекла је Ангела Меркел, јер је највећа брзина која је на њему прихваћена – „кретање пужа“. У 20. веку Немци су планети демонстрирали брзину кретањем у темпу Blitz-а.(...)Немачкој трка њених пужева доноси прогрес. Ипак су то немачки пужеви, у Blitz-брзини. А шта раде српски пужеви? Имају ли аутоматски мењач за брзину као немачке колеге? Крећу ли се уопште, излазе ли из своје љуштуре? Да ли се и с ким тркају или се башкаре у својој слози?“

Немачка и САД (Ђорговић пева химну „кока – кола социјализму“ Брозове епохе) су узорне земље Запада за којима треба ићи, не верујући у којекакве колективне фантазмагорије о Русима и Русији. Ево чему нас учи писац „Трагедије једног народа“:“Армије које су се сјуриле са Кајмакчалана до Загреба, Ријеке и Љубљане биле су састављена од више народа и раса. Ни српска армија није била састављена само од Срба. Српска малена војска је била у армији од седамдесет милиона људи са којима је победила Немце, а нову државу су јој направиле велике силе у Версају. То ништа не умањује славу српских војника, али даје лекцију о савезништву и нужности да се буде део међународног поретка.(...)Зашто се позитивна и одлучујућа улога Запада у нашој историји замагљује, крије или релативизује, а толико истиче руска подршка чак и кад је уопште није било?“

У српској историји беше великих људи попут Марка Никезића, чија је мајка, префињена Францускиња, плакала кад ју је Марков отац Петар, трговац, левичар и „глобтротер“, довео у Београд у коме Сузан из центра Париза није имала на пијаци шта да купи осим живих

прасића и пилића. Никезић је био за Србију на Западу, а против империјалне Русије. И Ранковић је лажно оптужен да је националиста, а он је био космополита, чија је жена, Словенка Славка, била префињена дама. И Латинка Перовић је велика, јер је разумела и платонски волела Марка Никезића. И тако даље, све у том стилу.

Нема анализе без стилске анализе.

А какав је стил нашег новопеченог историософа Ђорговића, од кога бисмо очекивали врхунску писменост и литерарни дар?

ПИСМЕНОСТ

Прво о писмености. Ђорговић о кући Драгољуба Јовановића пише: „Кућа, скромна, из двадесетих година прошлог века, налази се у Професорској колонији; њен оснивач је Милутин Миланковић“. Очито, Ђорговић мисли на Миланковића као градитеља куће. Реч „оснивач“ се за реч „кућа“ везује углавном ако се мисли на утемељитеља неког племићког дома. У белешци о записима Пашићу блиског човека, Аврама Петровића Аврамчета, Ђорговић нас подсећа да „Аврам запис почиње својом рујном младошћу“. „Рујан“ је, на нашем језику, још увек „тамноцрвен“. Каква је то „тамноцрвена“ младост, Ђорговић нам није открио. У слици пропасти српске војске 1915, Ђорговић нам каже да је „војска погубљена лутала по граду“. Израз „погубљен“ пре свега значи „кажњен смрћу“, а у Ђорговићев речник улетео је са улице, а не из књижевног језика. А ево и ове реченице, која пока-

зује дубину мрака наше историје на једној, и лексичку ширину аутора на другој страни:“Квислинзи, издаје, КОХАБИТАЦИЈА (подвукао В.Д.), корупције, забушанти, црноберзијанци остављају трага на индивидуални и друштвени карактер у наредним генерацијама“. Ђорговић је, очито, мислио на „колаборацију“ (сарадњу с окупатором), а написао је „кохабитација“. Реч је о новолатинском изразу, који углавном означава ситуацију у политичком животу кад је председник државе из једне, а председник владе из друге странке. Пишући о улози утицајних жена у случају Мајског преврата 1903, Ђорговић вели:“Биле су чак у већој мери осветољубивије, истрајније и упорније од својих мужева“. Израз „у већој мери осветољубивије“ немогућ је за онога ко је, бар у обрисима, упознао граматику овог језика: могло се написати само „у већој мери осветољубиве“ или „осветољубивије“, а никако овако, ђорговићевски. А кад пише о Капетан Миши, и указује на његове прљаве послове, Ђорговић нам вели да је у коруптивној Милошевој Србији дотични „добио шансу за богаћењем“ (што је, граматички гледано, немогуће, јер је шанса увек „за богаћење“). Као што ни „кетман“ (израз који је Чеслав Милош користио да означи скривање правог мишљења пољских интелектуалаца о комунизму у доба кад је Пољска била у Источном блоку) не може бити Ђорговићев „кетмен“ (није штампарска грешка, понавља се вишекратно у тексту о Бранку Лазаревићу, где Ђорговићев Иво Андрић упражњава баш „кетмен“). „Кетмен“ би могао бити некакав суперхерој, човек – мачка, попут Ђорговића, новинара се девет живота, од оног комунистичког, у „Борби“, до овог другосрбијанског, у новинама „Данас“.

А СТИЛ ЈЕ, ДРУГОВИ, ШТА?

А ево и стила. У тексту о Драгољубу Јовановићу, док лута по ноћним Брионима, Ђорговић „у неочекиваној спиритистичкој сеанси чује и призива обојицу“, то јест Јосипа Броза и Драгољуба Јовановића. Затим прелистава књигу о Јовановићу, па га спопада “крлежијански” манир: “Пиктографи у брионској ноћи узнемиравају, пробија се издалека хук, упркос импрегнацији балканске таме и самоће и сева на нептунском неону тврди кунстдрук давним дагеротипским колором(...)”.

А ево врхунца Ђорговићевог лирског стила, у тексту о Милану Стојадиновићу: “Да би се компензовала јадна садашњица, прошлост се враћа уз један мајестетични, готово барокни, трионфо, дува се у те трубе као да се небеска милост у најбогатијим драперијама од златног и сребрног конца, драгог камења и бисера, спушта међу нас, као што је на одрпану републику спуштен грб са две круне пуне дијаманата и огртач од најскупоценијег крзна, па нас теши и уздиже над долином суза, дајући за право подсвесним опсесијама да се ради, ни мање ни више, о изабраном народу који је, гле, у егзодусу, у изласку из земље јада, ма море се отворило и ево пута из фараонске неправде и тираније“. (Ко није разумео овај барокни стил, са све драперијама, нека зна да се Ђорговић ту обрачунава са грбом Србије и илузијама Србијанаца о повратку златном добу). Пошто је узорни Марко Никезић волео поезију Бориса Пастернака, Ђорговић тим поводом доживљава једно „лирско пражњење“ у тексту своје књиге: “Баш као у Пастернаковим стиховима и са његовим возовима који тутње бескрајним степама, Мар-

ко је бучну сестру своју – живот, усмерио ка астралном, немирно његово срце је откуцавало и плесало на вратима вагона што јуре ка звездама које у васионским степама мигају, али и слатко спавају, а тамо негде међу њима спи и вољена и љубљена фатаморгана, тајна „сестре моје – живот“.

Ау, брате!

МОГУ ЛИ СРБИ ДА КРИТИКУЈУ СЕБЕ?

Наравно да проблем није у критици на рачун мана свог народа. Од књиге лекара Лазе Димитријевића, „Како живи наш народ“, преко Данојлићеве „Драги мој Петровићу“, до студије Александра Пражића, „Национално самоубиство“, прави српски родољуби дизали су свој глас, на разне начине, и демистификовали све митове једног племена пубертетског и у најбољем и у најгорем смислу те речи (најбољи кад је братољубив, пожртвован, спреман да гине за свечовечанску идеју, најгори кад се обесхрабри после првог неуспеха, потоне у чамотињу и нагон саморазарања); то је народ који стално чека, попут Вука Исаковича, да му неко каже: „Гле, Срби“!

Много пре Ђорговића, Петар Пајић је написао „Србију“, из које нас стално опомињу стихови: „Српског вођу Карађорђа/ Убио је други вођа// Место где је било клање/ Срби зову Радовање/ Убијеном и убици/ Дигнути су споменици// Сад се сваки Србин бије/ Са две своје историје.“ Међутим, кад родољуб критикује своје, он зна шта је у његовом народу добро, и критиком се служи да

би га уздигао, а не унизио и наругао му се. Другосрбија-нац не види ништа осим мрака свог вилајета на једној, и светлости Запада на другој страни (без обзира што Ђорговић повремено и критикује однос Запада према нама, он ипак тамо сазире једину светлост за нас.)

ШТА ЈЕ, У СТВАРИ, ПАТРИОТИЗАМ?

А ево шта је...Ако је неко у историји руске књижевности био космополита, то је био онај који ће нас том, коначном, непорецивом патриотизму учити: Владимир Набоков, из старе племићке куће, човек који је изнутра знао Европу и мислио и писао на европским језицима; нетрпељив према Достојевском због његове, како је говорио, извештачености (у ствари, плебејства), а обожавацац грофа Толстоја, аристократе и кад коси са својим сељацима у Јасној Пољани... Е, баш тај Набоков, који се гнушао бољшевика и њиховог варварства, 1927, у изгнању, у Берлину, сања Русију у којој бољшевици истребљују његову класу, и у коју би се он ипак вратио, после чега пише ову песму: "И буду ноћи: само легнем, / па кревет заплови у Русију; / а тамо, воде ме у неки јендек, / воде у јаругу да убију. / Свуд тама... А са стола, / где леже шибице остављене, / попут огњене цеви пиштоља / бројчаник сата зури у мене. / Док кријем рукама груди и врат - / гле, сад ће танад да ме свале! - / морам да гледам у огањ-сат, / у мутне цифре пропламсале. / И кроз свест која се заледила / јасан звук допре тиктакања, / успешног бекства осетим крила / и покров срећнога изгнања. / Но, срце, знам ја шта је твоја сања, / шта стварно желиш да буде с нама: / Русија, звезде, ноћ стрелања, / јаруга сва у трњинама."

Набоков се није вратио, али је чезнуо за Матушком; Марина Цветајева се вратила, и, кад су јој мужа и кћи одвели у логор, а сина на фронт 1941, дигла је руку на себе. Без Русије није могла да живи, а у Русији је доживела трагедију античких обриса. Да, господо, ово је један од облика родољубља (не једини, али један од непорецивих), о коме Ђорговић & компанија, са својим смердјаковљевским односом према свету („Камо среће да је Наполеон победио! Умнија нација владала би глупом!“) никад нису ни сањали. Код Ђорговића, као и код незаконитог сина Фјодора Карамазова, духовно је све просто: потчини се моћнијем, јер *might is right*. Једино није јасно како се опус попут Ђорговићевог може ватрометно хвалити на корицама књиге.

2016.

КОПРОКУЛТУРА СА ОРДЕНОМ: МАРИНА АБРАМОВИЋ И НЕСТАНАК СТИДА

Савремени човек, у својој самозаљубљености, жели да истражи сваку могућност отворену његовом 'ја' – и зашто мора да се спушта све дубље у бласто, да пронађе неку прљавштину коју нико раније није желео да истражује. Све најниже могућности човека морају се истражити у овом добу, шало се мора окусити. (Јеромонах Серафим Роуз, 1960.)

Једиће оно што се не једе. Зар се милиона мува варају? (Графити из моје младости, ублажена верзија)

МИЛАН РУЖИЋ ЈЕ ВЕЋ РЕКАО

Када је Марина Абрамовић добила одликовање од државе (постоји ли такво нешто, или нам се привиђа?) Србије, Милан Ружић је све објаснио: “Када би неко непознат на улици учинио исто оно што је чинила Марина Абрамовић, брзо би се нашао одговорни грађанин да позове санитет и тај „перформер“ био би пребачен у установу у којој имају кошуље са неколико бројева дужим рукавима. Замислите само некога ко у брзини будући ножевима размаке између прстију често посече прст и дичи се тиме, или гледа магарца цео дан у очи, или клекне како би голи мушкарци приносили своје полне орга-

не његовим или њеним устима, или запушити ноздрве филтерима од цигарета и наслонивши уста на уста друге особе са филтерима у носу удисати угљен-диоксид док се обоје не онесвесте, самоповређивати се скапелима и осталим помагалима. Звучи сумануто? Позвали бисте некога да помогне једној особи? Зашто онда то није учињено када је Марина Абрамовић за огроман новац дошла у Србију да постави „Чистача“? Рећи ћу вам...

Зато што данашње друштво, огрезло у воајеризму, обожава мешавину људског лудила и секса који за резултат имају селебрити културу. Све горенаведено урадила је Марина Абрамовић и зато се то назива уметношћу, а да је то учинио Драгољуб из Љига, красио би насловне стране гледајући нас избезумљено из црне хронике. Ово се не би називало уметношћу да не постоје ријалитији, или чак су они можда последица оваквих уметника – свеједно је.

Углавном, одликујући Марину Абрамовић, шаљемо поруку нашој деци како и девијације могу бити добре уколико се уновче. Поручујемо им да ће бити славни уколико продају своје тело, не лече своје менталне болести или ураде нешто потпуно неморално и ненормално.“

То је тајна. Када светски сатанисти, попут Џејкоба Ротшилда, све што је болеснички бестидно прогласе за уметност, и почну то да плаћају, ето нама Марине Абрамовић и одликовања државе (постоји тако нешто, а?) Србије.

КО ЈЕ ОДЛИКОВАН?

Власт која се уби да докаже како је све – од ЕУро-филне до „светосавске“ – одликовала је, дакле, Марину Абрамовић, којој је, у Београду, уочи корона – тровања 2020, организовала изложбу „Чистач“.

То се десило после свега што се о Марини Абрамовић и њеним луциферијанским симпатијама зна, и што Марко Танасковић, у свом, трезвеном и одмерном, стилу, сажима: „Многима такође упада у очи необично младолик изглед уметнице која би ове године требало да напуни 74 године. Сви који су имали прилику да је уживо виде током прошлогодишње, папрено плаћене ретроспективне изложбе „Чистач“ у Београду били су под утиском да испред себе имају женску верзију Доријана Греја, с тим што, поред обавезног ботокса, зли језици њен свеж и затегнут изглед приписују адренохрому, а не магичном портрету који виси у неком подруму и скупља, као сунђер, зло и грехе. Адренохром је супстанца која настаје оксидацијом адреналина неуротрансмитера који делује стимулативно на физиолошке процесе у организму, а која се наводно екстрахује из крви деце која су подвргнута тортури и представља ултимативну дрогу за подмлађивање глобалистичке педофилско-сатанистичке елите.

Иако би овакав сценарио до скоро деловао као заплет из неког хорор филма, чињеница да је сада познато и потврђено да је постојало чудовиште попут Цефрија Епстина, који је годинама, па и деценијама полујавно и некажњено сексуално злостављао децу, при томе остају-

ћи интимус са неким од најмоћнијих људи на планети (који су такође врло блиски Марини Абрамовић) говори нам да ништа не треба а приори одбацити.“

Педофилија? Уметност?

БАНАЛНОСТ ЗЛА И ВОЛТЕРОВА КОПИЛАД

Марко Танасковић нас упозорава да је савремени сатанизам прожео све, и да је сасвим „нормализован“ – у високим круговима, пре свега:“Све ово вероватно и нема никакве везе са натприродним, односно Нечастивим, већ са баналним култом успеха и новца изопачених и духовно посрнутих људи, опијеним од моћи, које у старости дрма паралишући страх од смрти и неизбежног полагања рачуна које након ње следи. Уосталом, бројни познаваоци материје тврде да сатанизам у свом савременом појавном облику нема превише везе са истинским веровањем у ђавола и служењем њему, колико са театралним демонстрацијама атеизма и антитеизма, односно крајњег индивидуализма и хедонизма, док се ритуали и церемоније спроводе не толико у циљу евоцирања мрачних сила и магијских моћи, већ више ради ослобађања од моралних начела и инхибиција и стварања интересне повезаности актера кроз учешће у заједничком, тајном блудничењу или, далеко ређе, злочину попут жртвовања недужних.“

Наравно, све су то плодови просветитељства. Све су то дела оних што их Ралстон Сол назива „Волтеровим копиладима“. Све је то већ набачено на платно, сад се само досликава.

МАРКИЗ ДЕ САД УРЕДУЈЕ ОВИМ ДОБОМ

Онај који је довео превратничке идеје просветитељства до краја, и љутио се што их не спроведу, звао се Маркиз де Сад. Куда је његова мисао кренула, казује нам филозоф Милан Брдар: “Просветитељски разум који ординира Садовим подрумима исти је онај који је током XVIII века владао у салонима високог друштва, потом изашао на улицу 1789, да би од 1791. почео Французе да „ослобађа предрасуда” путем терора. Французи долазе у ситуацију жртве Садових јунака: као предмет јакобинске педагогије Разумом и Гиљотином. Сад инвестира цео апарат природног права у скицирање републиканског поретка који се позива на исти скуп вредности као и онај који се јавно формира у у току револуције под његовим прозорима. Поента је у томе да пародија није Садов поредак који вас запањује са сваке странице његовог текста, него онај републикански у Паризу 1793! Револуција је споља гледано трагедија и скандал. Али, разлог није у терору, него у његовој узалудности. Заступници природних права, у политици, као што су Робеспјер и остали, Садова је посредна порука, заслужују Гиљотину услед неспособности да ствари доведу до краја! Револуција, по Саду неће довести до правог републиканизма, пошто јакобинци нису способни да законодавство које долази испод паса виде као *res publica* и практично га реализују у размерама политичког поретка. Сад посредно савременицима упућује две поруке: прво, да је Француска револуција само крвава пародија, а да је учење природног права којом се легитимише, недоследна и непотпуно развијена. Друго, да је политичка

сцена Француске, у време када пише, претворена у велики политички будоар рационалистичке филозофије! У идиому Садових јунака изражено: та филозофија се у револуционарној политици само курва, играњем између природе и конвенције, неспособна да иде до краја, што значи до стварног одбацивања конвенције у име природе.“

Сада је, нарочито у доба коронократије, која не спуштава, него окрилаћује Рокфелере, Ротшилде и сличну луциферијанску банду, дошао час да се победи, „у име природе“ – пале, разваљене, расточене црвима ништавила. Природе демонизоване и заточене у пролазност. Почели су они, гадови, 1789, а сад би да доврше.

Хоће, наиме, да нас вакцинишу сатаном!

То је вакцинација чије је оличење Марина Абрамовић, лажна уметница побуне, којој признање одаје Џејкоб Ротшилд (само идиоти могу веровати у аутентичност њене побуне против земаљских моћника) и којој се додељује орден, у име државе (?) Србије.

У којој је, тој држави (?), од почетка године, умрло преко четрдесет хиљада људи више него што их се родило.

Копрофилна („зар се милиона мува варају?“) копрокултура (пронаћи и окусити сваку прљавштину, рекао би Роуз) спојена са некрофилијом (не рађају се деца у оваквом свету, неопагански поганом): Београд и Србија као Некрополис.

Какав перформанс!

НАРАВНО ДА ЈЕ ТУ ЋАВО

Али, није то онај средњовековни рогоња, ни онај Милтонов горди војсковођа, ни онај Гетеов монден, ни Достојевсков чанколиз који би да се претвори у дебелу трговку и пали свеће по црквама, ни Манова спирохета у Леверкиновом телу. То је Црњансков ђаво растворен у моди, у медијима, ђаво из „Романа о Лондону“, све-присутан као баналност, а невидљив, сасвим кикотав. И ђаво цендера, коначне луциферијанске, мртвачке андрогинизације човека и света, ђаво који мушкарце „оперише“ у жене, и обратно, *ad nauseam*.

О њему Мило Ломпар пише: „Овај ђаво се не остварује, дакле, на основу тајанствености, већ на основу информисања (журнали), повратног одговора (усхићење или гађење) и свеопштег стриптиза (представљачког или посматрачког). Перверзно стапање лепог и ружног, снажног и оцвалог, истинска опсценост овог пуританца, као бизарни феномен душе која себи сугерише разблудне визије без телесних жеља, врхуни у саблазни анатомског преображења: „та лепа жена, која Рјепнина гледа са слика, била је, до недавна, – каже се, – мушкарац. Она је недавно отишла у Казабланку, где је оперисана, и претворена у жену. Дан венчања се приближава.“ (...) У чему је ђаволова саблазан? Он показује да је немогуће зауставити преображења, иако она укидају разлику између полова, природе и алхемије, привида и стварности, па ђаво открива колико је његово опсенарство *стварно*, колико је оно, и непримећено, стопљено са модерношћу света, којем је неопходна ова истрајност секса унутар свеобухватних преображења, ова перверзност између

метаморфоза и секса, која је, што је повратна веза, про-
желла свако чуло Рјепнинове узнемирености, јер је ђаво
урачунао и кнежев отпор, те га, отуд, претвара у кикот:
врлина не може задовољити кнежеву душу, али је може
намучити, а покорена врлина, као и задовољена, ствара
несрећу самог Ја које се објављује као чедо перверзно-
сти.

Ђаво, дакле, открива објективни корелат једне за-
мрачене свести: „Модерно друштво је перверзно и то
не упркос свом чистунству или као противударац своје
лицемерју; оно је перверзно истински и непосредно.““

Тако Мило Ломпар.

Саздан Богом из небитија, човек је, без Бога, капија
ништавила; човек против Бога - ништа на две ноге. И то
ништа, јадно, има своје перформансе, после свега што
је Христос учинио, распет и васкрсао за спасење рода
људског, огрезлог у заборав Бога и небеса.

СМРТ КАО БЕСТИДНОСТ

Уместо да одликује вишедетне мајке, истинске све-
доке Живота, и очеве вишедетних породица, носиоце
препорода, држава (?) одликује Марину Абрамовић,
која нам показује пут ка царству Ротшилда *via* ништа-
вило.

Ваљда је та Марина узорита жена у Некрополису, па
се то одликовањем мора нагласити.

А кад смо већ код жена...

Жена је суштински битна за пуноту људскости да нас, као и свагда, као што каже Жарко Видовић: „Све почиње од Еве, Човечице, тј. од односа према њој: већ у томе најинтимнијем односу, од те најмање (основне) заједнице почиње чување или кидање хармоније, чување или кидање заједнице човека са Богом, чување или разарање Цркве (нације, заједнице). Она, човечица, први је и стални знак и повод човеку за Пад (тј. за кидање заједнице са Богом, за стављање искуства и знања изнад осећања, за рутину и навику изнад чувства).“

Навиком до пакла...Одликованог, додуше.

И бестија, такође одликованог.

Жарко Видовић улогу стида у одбрани човекове целовитости види овако: „Кад је човек бестидан, он презире себе, те позива и друге (или жена позива мушкарца) да презру његово (њено) достојанство (...) Бестидност је знак да човек у себи гледа животињу, мајмуна: „Све се човјек брука са човјеком, /Гледа мајмун себе у зрцало!“ („Горски вијенац“).

У пуком сексу жена одбацује стид, јер пуки секс одбацује личност, па према томе и стид, потребан самој личности човековој, стид као одбрану достојанства личности. Напротив, у љубави као односу личности према личности (односу који је изнад врсте, изнад либида, бића индивидуе или јединке) стид је украс љубави и личности. Кад су Адам и Ева, заведени Змијом, заборавили личност (тј. трансценденцију, дух), они су тек том повредом сопствене личности осетили стид - страх пред Богом, страх за кидање заједнице са Богом - те су се обукли. Тиме су накнадно осетили стид због оног заборава!“

Ако не буде стида, неће бити ни нас.

Тек кад се оденемо у стид, отвориће нам се Вид.
Онај видовдански, којим видимо што други не виде: Не-
бески Јерусалим, архетип сваке истинске Србије.

ОНДА МИ

ИНТЕЛЕКТУАЛАЦ ПОД БОМБАМА: ЧИТАЊЕ ЗАПИСА ИЗ КЊИГЕ „НА РУБУ ПРОПАСТИ“ ЈОВИЦЕ ТРКУЉЕ

УЛОГА ИНТЕЛЕКТУАЛЦА

Професор др Јовица Тркуља је српски интелектуалац који је, између осталог, посветио свој рад борби за слободу мишљења. Његов светли траг, поред многих је часопис „Херетикус“, који је настојао да покаже цену плаћену за слободу ума у доба Јосипа Броза, али и данас. (<https://hereticus.rs/>)

Задатак интелектуалца је да се не мири са затеченим стањем друштва. Он позива људе да се издигну изнад очевидности, и да крену ка бољем и праведнијем поретку. Када се интелектуалци одрекну своје мисије, и почну да пружају „добре услуге“ властодршцима (што не значи да не могу да служе својој држави и народу; али, властодршци, нарочито они лоши, нису држава), настаје оно што је Жилијен Бенда назвао „издајство жреца“ (француски израз „clercs“ преводимо као „жреци“, што је старословенски израз за свештена лица, уздигну-

та из народа да приносе жртве вишњој стварности). По Бенди, с једне стране су лаици, са друге жреци; обичан народ и интелектуалци.

Да ли постоји неки други етос осим лаичког етоса, који је, по Бенди, прагматичан, ограничен на свакодневицу, себичњачки и повод за сваки рат и насиље? Наравно, вели француски мислилац: узвишени етос су стварали људи који су кочили лаичке масе и стављали им препреке идеала на њиховом путу ка свеопштем рату. Такви људи живе од радости истраживања у области науке, уметности, метафизике. Они не желе пролазна добра, и, парафразирајући Еванђеље, може се рећи да њихово царство није од овога света. Они су заговорници универзализма насупрот партикуларизму, идеализма насупрот реализму, вечног насупрот временском. Због тога што од маса тражи да се уздигну изнад себе, жрец мора да схвати да никад не може бити популаран, и да то сасвим мирно прихвати.

Жреци су се на два начина опирали политичким страстима – или олимпијским узношењем над њима, попут Гетеа, Малбранша и Да Винчија (чиме су показивали вредност *vita contemplativa*) или моралистичким универзализмом који је, као у случају Еразма Ротердамског, Канта и Ренана, био хуманистички апстрактан. Жреци нису могли да спрече масе да се обрачунавају у жељи да остваре налоге воље за моћ; могли су, међутим, да спрече обоготворење варварства. Чинећи зло, човечанство је знало шта је добро (жреци су му говорили), и тако се развијала цивилизација. Данас тога има све мање. А неопходно је.

СЛОБОДАН ЈОВАНОВИЋ КАО УЗОР

Такав, узоран интелектуалац, по Јовици Тркуљи био је, са свим својим слабостима у практичној политици, и Слободан Јовановић, о коме Тркуља пише: „Поседовао је ретке одлике српског интелектуалца који јасно разликује државу од њеног политичког режима. Успевао је да смести у шири контекст и теоријски утемељи свој поглед на актуелна друштвено-политичка збивања. Сви његови текстови су писани са самосвешћу да је на нашем избављењу из беспућа „најјаче оружје култура и образованост, да се тим средствима најбоље бране наши интереси и најбоље заштићују тековине нашег народа“ (Стојан Новаковић). Њихов кредо је мисао да је присуство аутономног критичког интелектуалца у модерном полису кључ демократије и да би „издаја зналаца“ и доминација „полуинтелектуалаца“ имала кобне последице за судбину нашег народа. Појединац, писао је Слободан Јовановић, без сумње треба да буде учлањен у појединим колективитетима и да служи њиховим циљевима, али у тој служби не сме се сав исцрпсти, ако неће да у себи угаси огњиште слободе савести.“

На путу српског интелектуалца, требало је делити судбину са својим народом. Тако је чинио и Слободан Јовановић, и у Првом и у Другом светском рату. И професор Тркуља је био спреман да то чини. У својој књизи „На рубу пропасти“, објављеној после НАТО бомби 1999, дао је неку врсту дневника који и данас делује крајње актуелно.

ДА ЛИ ЋЕ ЗЛО ПОБЕДИТИ?

Кључно питање које се у то време (а и данас) постављало гласи: „Да ли ће зло овладати светом“. Нарогушено, стравно, опремљено свим могућим оружјем, оно урла да би нас натерало да клекнемо. Основни закон тог зла је: „Пољуби ме у задњицу или ћу ти разбити главу“, како је Харолд Пинтер дефинисао начело НАТО Империје.

У свом запису у коме је постављено питање о тријумфу зла, професор Тркуља је рекао: „Ноћу, 24. марта 1999. године Србија и СРЈ нападнуте су бомбама и ракетама од стране Северноатлантског пакта – НАТО. Након Аустро-Угарске 1914. и Немачке 1941, сада су некадашњи савезници Србије кренули у колективно кажњавање Срба. Њихове бомбе руше суверенитет Југославије, Повељу УН и темеље међународног права, што представља опако и неодговорно поништавање основних тековина модерне цивилизације. Више стотина авиона НАТО данима непрестано бомбардује виталне и стратегијске објекте широм земље. Нису поштеђени ни школе, болнице, фабрике, мостови, цркве и манастири, културни споменици, гробља... С бомбама је пало и судбинско питање: Да ли ће зло коначно овладати светом? То питање лебди на уснама бомбардованог народа који из подземних склоништа, као некада прогоњени хришћани из својих катакомби, упире погледе, молитве и наде ка небу. Међутим, невидљиво зло с неба бљује ракете и бомбе, с намером да сатре њихову последњу наду и веру. Прибљеску „томахавки“, грађани Србије откривају застрашујуће лице „новог врлог поретка“ и стравичне слике

технолошког рата у којем је већ хиљаде Срба и Албанаца изгубило животе, а егзистенција милиона доведена у питање. Док су „пустињска” и сличне олује 90-тих година тек наговестиле, „одлучна акција” на Југославију под циничним називом „Милосрдни анђео” белодано је разоткрила како се путем франкенштајнског рата, уз инструментализацију УН и других међународних организација, помоћу планетарне индустрије свести – немилосрдно сатиру сви они који стоје на путу интереса светских моћника и који нису спремни да беспоговорно прихвате њихове истине и лажи.

Сатерани у беспуће историје, XX век испраћамо са злим слутњама и стрепњом од своје будућности као повампирене прошлости. Јер, захваљујући злу, насиљу и преварама наша будућност је на прагу XXI столећа угрожена и доведена у питање. У трагичним околностима рата, када су силе зла покуљале из неба и земље претећи да нас збришу са лица земље – наша судбина, ипак, најпре зависи од борбе против зла. Реч је, пре свега, о великом (орвеловском) злу које лицемерну реторику хуманизма и људских права претвара у рат и злочин и које је данас премрежило и помрачило небо над Србијом, бацајући сенку на најсветлије тековине модерне цивилизације.“

Искежена њушка зла и један мали, наивни, али непокоран народ, суочили су се на крају века, када је 999 требало читати као 666.

ПЕКИЋЕВА ПИТАЊА

Дванаест година пре бомби које су пале на Београд, примајући Његошеву награду, Борислав Пекић се питао: „Где су у овом просвећеном, напредном веку вредности којима је Његош певао, где тајне живота за којима је трагао? Где је Истина? Где Правда? Доброта? Слобода? Где је Човечност, Благодородност, Племенитост? Где Оданост, Пожртвовање, Часност? Где је избор Царства небескога, изгубљеног у себичности, равнодушности и беспућу наше цивилизације? Где су врлине без којих је живот бесплодно умирање, а постојање не заслужује више од заборава? Зар ће се Људска пустиловина вратити стваралачком миту прапочетка, из кога је на светлост историје изведена, али не онако како се хеленски и балкански аргонаутички херој Јасон тријумфално вратио са Златним Руном о рамену, него, побеђена и осрамоћена, с одртом, крвавом, прљавом кожом својих заблуда, илузија и грехова? Ако први стихови „Вијенца“ одају моје зебње, стих с краја „Луче“ – „Воскресењем смрт си поразио“ – враћа моје наде. Али шта нас чека: „ера страшна људскијема кољенима“, или ће се пловидба за Златно Руно хуманог идентитета и сврхе, свему упркос, наставити и борбом непрестаном „воскресењем смрт паразити“, да нас у неку Аркадију доведе, није нам дано да знамо. Који ће се од ових Његошевих стихова оживотворити у судбини потомства, неизвесно је.“

Као да је слутио. Шта слутио? Знао је писац „Беснила“ какво нас беснило чека.

ДА ЛИ СМО МОГЛИ ДРУГАЧИЈЕ?

У тренуцима кад најјаче силе света сатиру Србе, који су, у историји, дали толико живота за слободу и веру у Европу као уљуђено друштво у коме има места за свакога, Тркуља се пита – да ли има смисла стално пркосити надмоћнијима и да ли смо могли да се некако извучемо. Тек су завршени ратови за „југословенско наслеђе“ (1991-1995), а ми опет добијамо по глави. Ко то може да издржи? Има ли било какве наде?

Можда је одговор у неком књижевном делу.

Или бар утеха.

У време НАТО бомби, улични продавци књига покушавали су да продају који примерак више, али народ наш, као они милиционери из песме Бране Петровића, „умној патњи нестасали“, није био нарочито заинтересован, чак ни за лажно утешне наслове типа „Сваког дана у сваком погледу све више напредујем“. Тркуља, као и сваки књигољубац и књишки мољац и књиготражитељ, послушавши рекламу једног од уличних продавца, одлази у склониште са књигом Иве Андрића, „Немирна година“.

Андрић смирује и лечи:“У општој галами и бучним реакцијама на паничне вести које су се муњевито смењивале, није било прилике да књигу отворим. Али, када су почеле да допиру прве детонације и, посебно, када је наређено да сви ставе марамнице на уста због отровних гасова, наступио је мук и гробна тишина. Искористио сам прилику, насумице отворио књигу и почео да читам: „Рат је сада и живот и смрт и све оно што је између њих.

А ових летњих дана 1944. године рат је, овде у Београду, више од свега – разарање. Ко није знао право значење те речи, може да га научи сада и овде.” Мелодија и смирени ток Андрићеве реченице повукао ме је као матица моћне реке и изместио из страшне стварности. Нестварна игра неухватљивих сенки и стварних ликова избезумљеног и страхом убијеног света у полумрачном склоништу – почели су да се преплићу и мешају са сликама и ликовима из књиге. Како је напетост око мене расла, све дубље сам тонуо у странице књиге. Убрзо више нисам успевао да разлучим слике и ликове из књиге од ових који су израњали из таме склоништа. Као на постмодерној позоришној сцени, пред мојим очима су се истовремено одигравале две паралелне радње. Читајући књигу, гледао сам животне сцене са стварним ликовима мојих суседа у склоништу. И обрнуто, гледајући око себе живе слике страха, безнађа и панике, био сам сигуран да су то већ виђене слике, прецизно, с неухватљивим детаљима насликане у Андрићевим новелама: „Тако се дешава да су, поред великих разарања на видљивим предметима, још већа и тежа она у људима и међу људима, која тек појединци и тек постепено почињу да сагледају и схватају. Та разарања свлаче и последњу маску са човека, преврћу његову унутрашњост, избацују на видело неочекиване особине, у противности са свим оним што се о том човеку знало и мислило и што је он сам о себи веровао; она померају прилике у породицама и мењају осветлане друштвене норме и односе, чак и оне који су сматрани вечним и непроменљивим, као што су односи полова.” Ликове из Андрићевих новела нисам морао тражити. Они су сами искрсавали из полутаме склони-

шта: забринута мајка, (без)осећајни син, муж „заштитник“ и његова „крхка“ женица, храбри Зеко и др.

Када је звук сирене јавио да је опасност прошла, нестала је напетост и све се наједном смирило. Људи у склоништу су полагаано долазили себи, попримајући свој стари изглед, говор и држање. Журно су, као постиђени, напустили склониште. За њима је остао само болни осећај стида, унутрашњег разарања, а питање да ли ће зло овладати светом без одговора.“ Стид је последња одбрана човештва. Јер, сви смо криви за све. Нарочито смо криви што смо заплували двери својих унутрашњих храмова, што смо заборавили Бога и савест. Андрић нас подсећа на човештво као једини пут ка излазу из лавиринта кривице која се, кад се наоружа бомба са осиромашеним ураном, претворила у чудовиште изнад наших глава 24. марта 1999. године.

999 ЈЕ 666

И показала своје право лице бомбама на Васкрс 1999, о чему је Тркуља писао подсећајући нас на ранија „васкршња бомбардовања“ која нам је приредио развијени Запад:“Први пут је то било на католички Ускрс 6. априла 1941. године. Иако је Београд био проглашен за отворен град, Немци су га сурово бомбардовали као одмазду за одбијање пакта с Хитлером. Град је разрушен а у рушевинама је страдало више десетина хиљада Београђана. Био је то почетак злог пролећа и новог страдања југословенских народа. Други пут су бомбе падале на Београд и друге градове Србије и Црне Горе на православни Ускрс 16. априла 1944. године. Тога дана

на небу се појавило мноштво авиона. Били су то савезнички авиони који су намеравали да задају одлучујући ударац окупационом режиму. Слутећи крај рата, измучени људи су изашли на улице да поздраве моћне веснике победе и мира. Међутим, авиони су сручили бомбе на руке уздигнуте ка небу. Данас, 55 година касније, по трећи пут ускршњи празници у Србији протичу у знаку бомби.“

Бомбама против Христа, Распетого и Васкрслога – има ли тачније потврде речи Достојевсковог Мишкина да је римокатолицизам гори од атеизма, јер је проповедао Западу изопачени лик Христа, Који је, уместо Бога Љубави и Праштања, постао идол незаблудивог папе у Ватикану? А од папизма протестантизам, а од протестантизма секуларизам, и борбено безбожништво „краја историје“ (Фукујама).

А Срби, баш Срби су увек први на својој кожи осећали куда је Европа, без Христа и против Христа, отишла, претварајући се, скупа са својом америчком ћерком, у Белу Демонију (израз Владике Николаја).

БАКИНА МОЛИТВА

А онда професор Трукуља престаје да иде у склониште, и остаје у свом стану, са хартијом и оловком. И као сваки Србин, који, чак и кад не зна за Бога, ипак осећа Његово присуство у страшним часовима историје, уздиже ум ка својим прецима, и сећа се, присно, своје баке Милице, чију је молитву као мали упамтио док га је бака спремала за починак:“Рођена неколико година након Босанскохерцеговачког устанка у гу-

дурама Грмеча, живот јој је текао у знаку беде, буна и великих, светских ратова. А у великим ратовима и губици су највећи. У Првом великом рату изгубила је све сем „малог у бешици сина”. Између два рата се поново удала, кућила, рађала, сахрањивала... Други велики рат јој је поново узео све „што се сиромашу узети може”. Сама са нејаком децом и завежљајем у руци отиснула се у „бели свет”, возом без возног реда. Та жилава и ведре старица (коју су сви у селу звали Бака-шака, због великих шака и дарежљивости) скидала је своју руку са мог чела да би се прекрстила. И док бих ја ушушкан и утопљен, изван сваког зла, тонуо у сан, она је тихо изговорила своју молитву: „Дај, Боже, да будемо па макар мање имали”.

Бака Милица се давно преселила међу јунаке својих бајковитих прича. „Нема смрти, постоје само сеобе наших душа”, говорила је ова неписмена старица која никада није чула за Платона и Црњанског. Нестали су и дарови из њених великих шака. Мени су у аманет остале речи њене молитве које нисам никада до краја разумео, али којима сам у тренуцима становите туге и безнађа, грејао душу искрицама наде и вере.

Дуго сам безуспешно трагао за смислом бакине молитве: од Христа, преко Хегела и Маркса до Сартра и Фрома, али апорију између „бити” и „имати” нисам разрешио. „Дај, Боже, да будемо, па макар мање имали”?! Најзад, у овим ратним ноћима погибелји и безнађа, при заслепљујућем бљеску „томахавки” – разоткрио ми се прави смисао и порука те молитве. У нашој завичајности на брдовитом Балкану ми живимо своје чворновате жи-

воте слажући варку на варку. „Ту смрти нема, има само сеоба” (Црњански). Бити и претрајати на балканској ветрометини, беспућу и незнању упркос. И не само бити и (пре)трајати, него и задржати достојанство усправног хода и остати у завичају љубави и племенитости.“

Прошле су многе године од НАТО зверства према Србији и Црној Гори 1999. И даље умиремо од последица бомбардовања осиромашеним ураном. НАТО Империја је ових дана у огањ бацила Украјину, коју је, једном и заувек, хтела да учини Антирусисјом. И Срби, као „мали Руси на Балкану“, опет су под присмотром сатанског ока. И опет се многи питају – хоће ли зло тријумфовати, макар и привремено.

Али, молитва баке Милица и даље важи: „Дај, Боже, да будемо, па макар и мање имали“.

2022.

УПОЗОРЕЊЕ МИНИСТРУ КУЛТУРЕ: ИЗБЕЋИ ДРУГОСРБИЈАНСКЕ ЗАМКЕ

СПАСАВАЊЕ ПОСЛЕДЊИХ ОСТАКА

У петом тому „Ефемериса“ Дејан Медаковић описује судбину аутомобила у коме је краљ Александар 1934. године убијен у Марсеју, и који је, до краја Другог светског рата и уласка Тита у престоницу, чуван у Војном музеју у Београду: „...Марсејски ауто је нестао из Музеја. А како је модел ових кола био доиста застарео, довитљиви људи су се сетили да га претворе у транспортер кухиње Дома ЈНА. Ауто је верно служио својој племенитој сврси, али је истовремено отпочела његова коначна агонија. Искоришћен, изубијан, искривљен и оскрнављен до краја, ауто је бачен на депонију смећа код куле Небојша. На том ђубришту из аута је извађено све што се могло корисно употребити. Остала је само каросерија претворена у такву олупину да је ни марсејска полиција не би више могла да препозна. Ауто је подсећао на неку велику препотопну животињу која је угинула, а друге, ситније звери и бубе оглодале су је до костију. Онда се појавио љубитељ и сакупљач старих аутомобила Братислав Петковић, који је у последњем тренутку успео да спасе и сачува два предња фара“.

Тај човек је сада министар културе у Влади Србије.

И тај човек је сада, зато што отворено прича о патриотизму и родољубивој културној политици, на не-

виђеном удару другосрбијанских јуришника, који се не либе да га пропуштају кроз свој омиљени „топли зец“ – причу о томе како се у Србији, захваљујући Петковићевом српском становишту, „повампиреју фашизам“.

ДА ЛИ ЈЕ ТО БЕЗОПАСНО? СЛУЧАЈ ЉИЉАНЕ ЧОЛИЋ

Рекао би човек – ствар је безопасна. Иза Петковића ипак стоји Влада, а иза Владе – скупштинска већина. Али, ствар је далеко од тога да буде безопасна. Влада Србије и скупштинска већина су својевремено стајали и иза Љиљане Чолић, која је 2004. постала министар просвете у доба др Војислава Коштунице. После свега шест месеци министровања, оптужена је да је избацила Дарвина и еволуционизам из школских програма, и више није била челница српске просвете. Напад који је довео до њеног повлачења су извели другосрбијански јуришници и сарадници чувеног ДОСовог Доситеја, Гаше Кнежевића, али подржали су их светски медији, који су са згражавањем приметили да у Србији министрује једна „хришћанска фундаменталистичка“.

А о чему је заправо реч?

Љиљана Чолић није избацила учење еволуционистичке теорије из уџбеника, него његово понављање: Дарвин се учио прво у шестом, па онда у осмом разреду основне школе и она, која је желела да ђаке заиста растерети од учења преобимног градива (рецимо, страног језика од првог основне, док деца добро не познају ни

свој матерњи језик) сматрала је да да је то непотребно понављање. Али, она није уклоњена ЗБОГ ТОГА. То је био само повод. Узрок је био много озбиљнији. Наиме, Љиљана Чолић, професор османистике Филолошког факултета у Београду, била је жена довољно храбра да упали светло.

ПРАВИ РАЗЛОЗИ ЗА СМЕНУ

Доба Гаше Кнежевића и његове помоћнице Тинде Ковач – Церовић (која је, поново, била државна секретарка у Министарству просвете 2008-2012.) било је познато по покушају да се школа претвори у „школигрицу“, као и по припреми терена за „болоњизацију“, то јест американизацију наше универзитетске наставе.

Био је то период невиђеног лова у мутном, који је Љиљана Чолић, у интервјуу „Новостима“ (22. маја 2004.) објаснила, тумачећи енормне хонораре које су гашисти из Министарства исплаћивали својим пајтосима, творцима „играоница-радионица“ из разних НВО: „Примера ради, за уговор о делу за осмишљавање једног семинара за обуку наставника, названог „Тот обука“, плаћен је хонорар од 50 хиљада евра, што је цена једног мањег стана у центру Београда.(...) Хонорари су углавном давани аутору, појединцу, или групама аутора.(...) За време прошлог сазива запослено је 230 нових људи у Министарству. Када смо извесну госпођу питали шта је њен посао, она није знала тачно да нам објасни. Занимљиво је да конкретне податке о томе није имала ни правна ни финансијска служба, а њено радно место гласи – координатор донација(...)“.

У књизи „Пут/Приповест једног неуспешног министра просвете“, објављеној 2005, Љиљана Чолић пише о томе да јој, у току њеног министровања, дошао захтев Есада Џуџевића (а Есад је, другови, ко?) из Бошњачког националног вијећа за увођење „босанског језика“. Да би се упознала са овим новсазданим, а „политички коректним“, језиком, Љиљана Чолић узима књигу „Босански језик са елементима националне културе“, и у њој чита: „Језик Бошњака назива се босански. Он је најљепши. Ја говорим босански језик. (...) Њему су сродни језици српски, хрватски, црногорски“ (било је то време јединствене СЦГ, када црногорског, осим код дукљаноида, још није било ни у Црној Гори.) У уџбенику су се налазили и умилни стихови типа: „Босно моја, дивна, мила, лијепа гиздава, у теби је Бања Лука, шехер Бошњака“. Љиљана Чолић пише: „Код овог уџбеника интегративни део је веома присутан, али у односу на Босну, а не на Србију. Србија се у њему нигде не помиње, а придев „српски“ само на пар места, где је то било баш неизбежно (...) Да се ради о бошњачком језику, онда би то била идентификација по принципу националне припадности, а овако је у први план стављена идентификација са територијом друге државе“. И одбила је да подржи, чак и сада скоро свемоћног, бошњачког културњака Џуџевића.

Дакле, Љиљана Чолић није смењена због Дарвина, него због тога што је рефлекторски обасјала марифетлуке гашистичке окупације нашег школства, указала на опасности рушења просветног система, показала искрено родољубље и државотворну свест.

ПОРУКА МИНИСТРУ КУЛТУРЕ

Братислав Петковић је, од првих дана свог министровања, указивао на другосрбијанске методе окупације нашег културног простора, показујући, као и Љиљана Чолић, искрено родољубље и државотворну свест. Зато другосрбијански јуришници, који су се награбили пара из народне и државне благајне, нарочито за владе жутокраке коалиције у периоду 2008-2012, неће престати да га називају фашистом и да чине све да га уклоне са места на коме се налази. Овом, дакле, господину (који се, као драмски писац, сасвим симболично, позабавио и судбином српске хероине, Милунке Савић, за време другосрбијанских претеча, београдских титоиста, бачене да буде чистачица нужника) препоручујемо сталоженост, опрез, постепеност. Другосрбијанци су скоро сасвим уништили аутомобил српске културе, и остала су само два фара, довољна да не бисмо потонули у потпуни мрак. Сачувајте нам те фарове, господине Петковићу, и то ће, за Вашег министровања, бити више него довољно.

2012.

ЛЕК ПРОТИВ САМОМРЖЊЕ

(Зоран Аврамовић:
Родољупци и родомрсци,
Службени гласник, Београд, 2013)

СОЦИОЛОГИЈА И ЛЕЧЕЊЕ ДРУШТВА

Друштвене науке не би требало да буду само оруђа за стицање и преношење апстрактног знања и опис „реалија“, него и средство да се протумачене социјалне појаве, поготово ако су болесне, сагледају из својеврсне „медицинске“ перспективе, уз настојање да се понуде оствариве терапије малигнитета.

Један од најпознатијих социолога 20. века, Пјер Бурдије, научника у области хуманистичких истраживања доживљавао је као неког ко шаље „сигнална светла“, не мирећи се са злоћудним стањем доба у коме живимо (он га је, као и многи други храбри умови, сагледавао кроз чудовишност терминалног капитализма званог глобализам).

ПОРТРЕТ ЈЕДНОГ ЛЕКАРА

Иако за социологе нема „Хипократове заклетве“, Бурдијеов налог својим колегама да не смеју да ћуте ако се друштво око њих прекраја по франкенштајновским

моделима „доктрине шока“ (израз Наоми Клајн), актуелан је и данас, нарочито у српском друштву, изложеном урагану „транзиције“. На жалост, у Србији, у којој су интелектуалне елите углавном успаване или поткупљене, мало је спремних да шаљу „сигнална светла“ и тиме допринесу лечењу друштва. Ипак, има их. Један од оних који нису оболели од моралне лености је и аутор чију књигу „Родољупци и родомрсци/ Савремени српски патриотизам и национално дезинтегративна мисао и пракса“ срдечно препоручујемо читаоцима.

Др Зоран Аврамовић (рођен 1949, живи у Београду) једно је од најугледнијих имена српске социологије. Области којима се бави у свом научном раду су образовање, култура и политика. Био је уредник „Социолошког прегледа“, „Теорије“, „Зборника Института за педагошка истраживања“. Објавио је 18 књига, преко 120 научних и стручних радова и преко стотину студија, критика, есеја, полемика. Неки од најважнијих његових наслова су „Социјализам и могућност реформе“, „Друго лице демократије“, „Демократија у школским уџбеницима“, „Држава и образовање“, „Срби у гету демократије“, „Родомрсци“, „Социологија и књижевност“, „Демократија и бомбардовање“.

ДИЈАГНОСТИФИКАЦИЈА, УСЛОВ БЕЗ КОГА СЕ НЕ МОЖЕ

Како је било могуће да се у Србији појаве људи спремни да изјаве како ће „Србија бити модерна држава, са Србима или без њих“? Како је било могуће да се у Србији појаве политичари спремни да убеђују свој народ како је дефектан и мора да се мења у складу са наловима Његовог Величанства Новог Светског Поретка? Како је било могуће да је у нас, како каже Аврамовић, „у околностима разбијања југословенске државе, део српске интелектуалне и политичке јавности преузимао и стварао стереотипе о сопственој нацији, ширио стигматизовану, ружну слику о Србима, подупирао сумњу у вредности српске нације и газио колективно достојанство народа“? Књига „Родољупци и родомрсци“ успео је покушај да се дође до одговора на ова и слична питања. Писана течно и прегледно, она је својеврсни уџбеник за разумевање садашње ситуације народа који је србофоб Хитлер пред својим поврељивим човеком, Херманом Нојбахером, звао „јединим државотворним народом на Балкану“.

У уводу своје студије, Аврамовић објашњава оквир у коме ће се кретати, а затим се бави појмовима интеграције и национално дезинтегративне мисли (која подразумева „оспоравање вредности сопственог националног бића са становишта странаца и неуморну деструктивну и нихилистичку критику колективних ставова, понашања, интереса“), патриотизма, издаје и жртве (Аврамовић: „Тежину издаје треба мерити ПОСЛЕДИЦАМА које она производи у колективном животу нације“, „Издај-

ник није спреман да прихвати жртву за слобodu, правду, истину нације и отаџбине“), социјализацијом и антипатриотизмом („У марксистичком образовању преовладавале су ненационалне вредности (интернационализам, развој самоуправљања, несврстани, социјализација целовите личности, оштра критика традиције“, вели аутор „Родољубаца и рододрзца“, указујући на то да и „у постмарксистичком, грађанском курикулуму доминирају такође ненационалне вредности (европске интеграције, развој демократије и људских права, маргинализација традиције, социјализација грађанина)“ , државом, друштвом и нацијом у национално дезинтегративном значењу („У средишту савремене деинтеграције држава, нација, друштава, налази се глобалистичка идеја материјализма/ тржишта и „тоталитарног индивидуализма“), улогом дела интелектуалне елите у Србији (Аврамовић запажа да је „на вештачку дилему – демократија или нација, српска теоријска елита(...) одговарала недвосмислено: демократија“, заборављајући, случајно или намерно, да овај став има и крајњу последицу – „демократија може да се реализује и у скраћеној држави и дезинтегрисаној нацији“), коришћењем културе, уметности и образовања у функцији дезинтеграције („Треба испитати однос према језику. Језик је домовина, у писму је цивилизација. Да ли образовна политика подржава српски језик и писмо? Латиница све више осваја културни простор у Србији“), менталитетском основном процеса разбијања Српства (српска неслога, гомилање полуинтелектуалаца, покрајинске поделе и сепаратизми, индивидуалистичко – користољубиви однос према општој ствари само су неки од проблема којима се бави

ово поглавље Аврамовићеве књиге), југословенством као једним од извора самомржње, и то оним најдубљим (то је, по аутору, вирус који се налази дубоко у нама, и који повремено мора да се „одлежи“; истовремено, овај вирус, попут вируса СИДЕ, може бити и кобан – јер, по Аврамовићу, једна нација умире кад јој „интереси друге нације постану важнији од сопствене“), улогом србофобије у Комунистичкој партији Југославије („Српски народ је у Југославији постао угњетачки народ што је дозволио и чак помогао шачици београдских дахија да набијају јарам хрватском, словеначком и другим народима“, говораше Титов Србин, Родољуб Чолаковић, још 1937. године), стањем српске дијаспоре на Балкану („У појединачним и групним понашањима увек је било Срба који су били ближи несрпским нацијама са којима су живели него српској матици“, уочава Аврамовић), ЕУ србофобијом („Код неких Срба постоји уверење о моралној надмоћи колонизатора“, прецизан је писац „Родољубаца и родомрзаца“), појмом „српске кривице“ (свакако да је, како каже један од оних који у нас пале „сигнална светла“, „говор о српској кривици или „српској агресији“ имао функцију да ПРИКРИЈЕ борбу ДЕЛОВА српске нације за своја политичка и национална права“, при чему су „казне Србима у Хашком трибуналу неупоредиво веће од казне Хитлеровим нацистима на суђењу у Нирнбергу“ јер је „адмирал Дениц који је потписао капитулацију режима који је одговоран за 60 милиона жртава и 6 милиона убијених Јевреја, осуђен на 15 година затвора“), новим друштвеним теоријама као алибијем за крајњи, гангренозни индивидуализам (поперовска идеја „отвореног друштва“ има своју соро-

шевску друштвену финализацију, коју спроводе добро плаћени НВО „социјални инжењери“), као и изворима национално дезинтегративне мисли у нас (охлократска квазиелита у Срба, по Аврамовићу, састављена је од „бивших Југословена, комуниста,универзитетских наставника, представника невладиних организација, новинара, уметника“ који су, без имало стида и образа, „1) подржавали све мере Запада против Срба;2) ширили стална оптуживања Срба за злочине на простору бивше СФРЈ (Срби су дежурни кривци); 3) подсмевали се националној традицији;4) признавали права другима, а ускраћивали та иста права Србима;5) заступали грађанску идеологију;6) разбијали националну солидарност;7) доприносили сатанизацији српског народа“).

Тако изгледа болест. А има ли нам лека?

ЛЕКОВИ

Зоран Аврамовић није само дијагностичар, него и аутор спреман да понуди лекове за нашу многолику оболелост од самомржње. Пре свега, он својим саборцима, интелектуалцима спремним да стоје на српском становишту, поручује да је одлучна делатност неопходна, и да се може: „Подстицати метод књигом против књиге, на антипатриотске садржаје реаговати патриотском аргументацијом;2) учествовати у јавним дебатама о односу идеолошких опредељења уметника и националних вредности; 3) критички анализирати национално дезинтегративна значења; и 4) јавно критиковати државно финансирање дела са национално дезинтегративном функцијом, што наравно не значи да треба спречавати

материјалну подршку из других извора“. Додаје Аврамовић и ово:“Као народ располажемо моћима разума. Колико и како ћемо га користити зависи само од нас. А то се пре свега односи на употребу средстава која јачају патриотску свест – одговарајући правни поредак, рационално управљање друштвеним организацијама и институцијама, квалитетан образовни систем и васпитне вредности, продубљивање свести о културном и националном идентитету“.

Једном речју, решења постоје. Треба их само применити.

2013.

КРОАЦИЈА, ЗЕМЉА КРОАСАНА, И НЕПОЉУДНИ СЛОБОДАН АНТОНИЋ: ЈОШ ЈЕДАН ОГЛЕД О ДРУГОСРБИЈАНЦИМА

ПЉУВАЊЕ НА СЛОБА – ГВАНТАНАМО ПРОБА

Шта друго умеју другосрбијанци него да пљују и псују? Тако је било и овога пута, када је Слободан Антонић ударио у осињак – “морску” кроатофилију (на лијером *plavom Jadranu*) другосрбијанских идиота.

Да се разумемо: другосрбијанци нису ментални идиоти, јер одлично знају да се снађу и зараде у служби НАТО господара; они су идиоти у изворном, античком смислу те речи, људи које није брига за послове заједнице, и који више воле своју задњицу у топлом и гостољубивом НАТО хрватском мору него све невинне жртве свог народа, страдале од старе и нове НДХ. Антонића су, после текста о срамоти грађанистичке кроатофилије, ружили, пљували, псовали, а неки су му претили и лудницом и Гвантанамом. Логично – ко не воли другосрбијанске каранфиле, мора бити удављен, као у славном београдском хорору „Давитељ против давителја“.

Али, што би се рекло, в њом дјела?

Дјела в њјом што би, да могу, другосрбијанци своје влажне снове досањали у стварности, као што су то радиле њихове интелектуалне и моралне претече, попут Марка Ристића. Уосталом, да се подсетимо.

ШТА ДА СПРЕЧИ ЧОВЕКА ОД РЕЧИ

Марко Ристић (1902–1984) беше песник. Надреалиста уз то, као и друг му Коча Поповић – да, баш *онај* Поповић, познат као преговарач, у име Броза, са Немцима у усташком Загребу 1943. године. Када су у Београд, октобра 1944, ушли усрећитељи вођени другом Титом, Марко Ристић их је позвао на немилосрдан обрачун са четницима - „ђиканима“, и свим сарадницима окупатора, иако је из затвора спасен на личну интервенцију ђенерала Недића, који није могао да дозволи да стрељају унука славног српског дипломате, Јована Ристића.

Своје погромашке чланке објавио је у „Политици“ 5. новембра, 28. новембра и 14. децембра 1944. године. Тада је, између осталог, писао: „Да ли је икада историја, овако одсечно, овако јасно, овако потпуно, одвојила светлост од мрака, бацила све што је у једном народу црно и одвратно на једну страну, а на другу страну све што је светло и узвишено?(...) Начинити се морају два огромна инвентара: инвентар моралне лепоте - несобичности, хероизма и светлости - и инвентар страхоте и срамоте. Наша је света дужност да учинимо све што од нас зависи да би на кривце, издајнике и разбојнике, крвнике сопственог народа, пала, једина праведна - немилосрдна казна(...) Не може да буде слободе народа, ни јединства, ни мира и среће, без потпуног немилосрдног уништења издајничке реакције, без правде, која, како су рекли Коча Поповић и Пеко Дапчевић, обухвата освету... укључује освету“. Тако се, видимо, показао као човек од речи.

ЕВО СМЕЛА ЧОВЕКА ОД ДЕЛА

А ево шта је, као човек од дела, Марко Ристић учи-
нио за нови режим. Сведочи Јефто Шашић, један од
кључних људи за формирање ОЗНЕ у Београду и шире:
„Света Стефановић (телефон 44–433) позвао ме је да
заједно кренемо код Марка Ристића, који жели да се
види и да заоштри неке ствари, као добар познавалац
прилика у Београду. Марко Ристић је становао у ули-
ци Риге од Фере на броју 8 или 11. Дао нам је имена за
Максимовића, Цала Браловића, Драгог Михаиловића,
Ђиковића, министра трговине, Драгог Стаменковића,
карикуристу, Бачић Сашке, чији је отац послао неко-
лико милиона и има признаницу Драже Михаиловића.
Затим је говорио о Доли Миљановићу, Ђорђу Туфегџићу
за кога жена говори да је погинуо или нестао, међутим,
он се скривао и организовао четнике. Вељко Петровић,
адвокат, исто тако организатор четника. Други Вељко
Петровић, трговац, организатор Дражиног покрета. За-
тим је ту забележено име Боже Марковића, млађег до-
цента, званог Ждребе. Затим Саве Обрадовића, секретар-
ра индустријске коморе, затим Лазара Ђукића, стални
генерални секретар Радио-станице који је био везан на
Александра Дамјановића. Затим инж. Ђорђе Анчић или
Јаничић, Јевремова 32а. Он је био саветник за III кварт
Дражи Михаиловићу. Зарије Вукичевић, из Курсулине
улице број 10, исто дражиновац, па Велимир Димић Во-
јиновић, комесар житне централе, три пута су били у
врховној команди Драже Михаиловића. Тоша Обрадо-
вић, ваљда је био везан за групу Драже Михаиловића,
код њега је остала радио-станица, Озрен Бачић, инду-

стријалац, дражиновац. По томе адвокат др Милетић. У гостионици 'Ариље' негде код Цветног трга, постоји неки Гојко и неки Љубинко Новинковић на које треба свратити пажњу. Драган Митровић, залази у локал 'Ужице' – то је агент. Неки Звонко Ковачевић из Дражине пратње налази се забележен да на њега треба свратити пажњу. Као што се види, Марко Ристић нам је дао једну читаву лепезу имена и на тај начин другови који су радили у II одсеку, и који су били као референти задужени за Дражу Михаиловића, имали су само из овога извора добру одскачну даску да могу наставити са радом.“

За све ово, друг Марко Ристић је од Тита награђен амбасадорским местом у Француској.

ПРИМЕР МАРКА СВЕТИЉКА ИМ ЖАРКА

Наравно, другосрбијански потомци Марка Ристића би се, чим наступе повољне околности (рецимо, кад крене рат НАТО рат против Русије, овде ће бити *баш баш* окупација – сада се само припрема инфраструктура), одмах могли заложити да се пероцидни, попут Слободана Антонића и сличних њему, подвргну лудници, Гвантанаму или – стрелјању. Што да не? Јер им је јасно да само тако, и никако другачије, може да се оствари њихов сенилно – варварски сан о Србији која ће, како рече Прокић во времја оно, бити демократска, са Србима или без њих. Нема другог начина да труле другосрбијанске идеје, засноване на мешавини титоизма (НАТО комунизма, како би га дефинисао Жарко Видовић) и неолиберализма, који крепава широм света (засад као идеја,

а ускоро и као пракса), остваре: треба утамничити или побити оне који им руше наде, и који, вичући ЦАР ЈЕ ГО, не дају дотичнима да остваре, како рече Васа С. Тајчић из „Позоришта у кући“, своје мисли великих људи.

А право време за то била би једна *баш баш* НАТО окупација. Тада би другосрбијанци данас, попут Марка Ристића некад, нашли неког новог Јефту Шашића, да му прстом покажу кога треба. У лудницу, у Гвантанамо, пред стрелачки строј.

КУЋИЦЕ ИМ ЖАО – ТИТО МУ ЈЕ ДАО

Наравно, није да су другосрбијанци неосетљиви на извесне „испаде“ миле им Кроације, земље кроасана, у чијем мору воле да брчкају задњице. Својевремено су ламентирали над кућом Радомира Констатниновића, кућицом једном у Ровињу, коју је неки тамошњи паланачки *neotesanas*, *ne?* присвојио и девастирао.

Сасвим узгред, сазнали смо да је ту кућу од комунистичког режима Констатниновић на *uporabu* добио 1956. године (са двадесет осам година, брале – није чудо што је, кад је Тито умро, овога поредио са Де Брољијем и Пикасом и називао га „генијем стварности што долази до свести“), а да ју је откупио 1970. Баш у време када је објавио „Паланку“, култну књигу наших „кроатокупача“ и „кроатокупачица“, тако узгнушаних над Слободаном Антонићем који је одбио да аплаудира њиховим пливачким вештинама.

Од кога ли комунисти одузеше кућу да би је дали младом и перспективном Константиновићу, који је волео и Тита и Бекета? Да ли од неког Италијана (јер је Ровињ, Рапалским уговором, био у саставу Краљевине Италије, па је онда, после Другог светског рата, од „савезника“ нам најмилијих, поклоњен Јожеку Кумрговачком, а овај га великодушно даровао лијерој њиховој)? То, по свему судећи, сазнати нећемо.

Било како било, србоубилачко дивљање НАТО усташа у „Олуји“ за другосрбијанце није ништа према одузимању кућице нашег великог писца и извршиоца интелектуално - целатских радова у српској култури, који је, симболички, стрељао редом све „паланчане“, од Дучића, преко Ракића, до Моме Настасијевића.

СЛОБО, ПИШИ – ЗА САВЕСТИ ВИШИ

По ко зна који пут, хвала Слободану Антонићу који је од свих другосрбијанаца виши за једну савест. Док они плују, псују и руже, он их, *sine ira et studio*, хвата на делу, и подсећа на све историјске и етичке истине које су дотични програмирано заборавили, јер лова им у цепове капље са крвавих руку НАТО газда. А НАТО воли Кроацију, земљу кроасана, а не воли Србе, тако неуклопиве у нови поредак, од Турака, преко Хитлера, до данас. (Зато, између осталог, никад не смемо заборавити чињеницу да не би било усташа да није било фашистичке Италије и нацистичке Немачке, као што ни нове, Колиндине НДХ, не би било без Вашингтона, Брисела и Берлина.)

Уз то, титоизам, као основа другосрбијанштине, мртав је: сви који га се сећају полако одлазе са овог света, а деца која ступају у свет већ ни не знају које био Тито, и неће ни да знају, осим ако их уџбеници, успут, на то не подсети. Али, другосрбијанци промену Брозове парадигме не признају, и зато призивају луднице и Гвантанамо за оне који друкчије кажу. Пошто, у складу са стиховима песме „Уз маршала Тита, јуначкога сина“, грлати *нацоши*, попут Антонића, „клевећу и лажу“, и „нашу ће осетит` пест“.

Антонићу, из Вашег текста се чује продорни глас Павела Исаковича, који, у *Другој књизи Сеоба*, поручује свим порицитељима наших патњи: *Колико нас је у аресту?... Колико нас је сахрањено? Можеш ли да ми кажеш љаве дечице наше, њоклане, које нико у њвом хришћанству није оћлакао, а којима би моћао да начиниш њућ, да се бели, од Вијене до Сћамбола? Косћима нашим да калдрмишеш друм у Венецију. Да се забели кад њод сумрак њада. Пућ да назидаш косћима нашим, њо њлану њрофа Merci!*

Антонићу, хвала Вам због тог гласа.

ПОЈАТИ И ОПОЈАТИ:
ПРЕД ЈЕДНО ВЕЧЕ МАТИЈЕ БЕЋКОВИЋА
У БЕОГРАДУ

ПИСМО ВУКА БЕЋКОВИЋА И
ОДГОВОР МАТИЈИН

У писму капетана Вука Н. Бећковића, командира Ровачког батаљона ЈВуО и оца Матије Бећковића, које је 14. новембра 1941. упућено Штабу комуниста Комског одреда у Манастиру Морача стоји: „Отријешили сте се о дужности Србина и Словена зашто бацате љагу на наше љеме... Самозвана комунистичка команда која убија најбоље синове нашега љемена, а остале назива издајцима и пријети да нас оружаном снагом за свој циљ уређује, ми јој поручујемо: Наше стирљење је досишло врхунац, да ваши и такви постојци изазивају брајско крвопролиће за које једино ви сносите одговорност пред српским народом и историјом. Прекините са таквим даљим постојком јер нема данас ни љемена ни организације која може и смије да Ровачком батаљону кроји законе више но Ровчани другом љемени, јер пре њега стоји 800 брзометка које ће знати и умјети бранити час, понос и живоће љеменика. Обезбједите и отворите Ровчанима пут и нормалан саобраћај са Колашином јер таквог постојка нема нијде у Црној Гори. Предње смањрајте као ојомену батаљона Ровачког.“

Син свога оца, Матија Бећковић, који се никад није огрејао над сунчаним костима очевим, јер их никада,

осим у сну, није ни видео, песник је који је читавог живота отварао, свима нама, пут ка Колашину (сви смо ми Ровчани, ко више, ко мање, и свима нам петокраки потоњаци и њихово потомство прече пут ка мети), а осам стотина ровачких брзометки узео је из језика свог народа, да њиховом танади долази до смисла и ослобађа га за све Србе, чији су језик јади заузлали. У белешкама за поему „Рече ми један чоек“ за говор свог краја рекао је да се на њему „не може изражавати ништа дневно и плитко, ништа једносмерно и привремено, никакав официјелни оптимизам“. И онда, кад је видео да непоменици и језикомрсци не дају да се пробијемо до Колашина, него коламо око овог града са дванаест врата на небу, запевао је и закукао:

Моја Црна и све Црња Горо,
Нема већег несмисла и жртве
Него твоје – за завјет залудњи.
Страшно ли је што те више нема,
А страшније што и сад постојиш.

КО НАМ НЕ ДА ДА ДОЂЕМО ЦИЉУ?

Ко нам не да до Колашина, Матија? Тако су га питали многи што су у његовим песмама препознали путеве. А он каже и покаже ко је „Туђовођа“: „Син пољског грофа/ Черчилов брат/ Руски пуковник/ Битно је да није наш/ А најбитније да не знамо ко је / У сваком случају/ Да га не разумемо/ И да га се бојимо/ Ем га не разуме-

мо/Ем не знамо ко је/ Ем га се бојимо/ Идеалан да га слушамо/ И знамо где нам је место/ Волели смо га/ Као да је пао с неба/ Све је позлатио/ Док је био ту/ И бајка се наставља/ И кад је отишао/ Кад нема њега/ Неће нас нико/ Били смо његови/ Сад смо ничији/ И после њега/ Може бити само он/ Али како да га нађемо/ Кад је био једини/ Ко год наиђе/ Ми га заустављамо/ И не дамо му да оде/ Чекамо новог пролазника/ Кога не интересујемо / Да наиђе и остане/ Ма колико му се жури/ Јер он најбоље зна/ Ко смо и шта смо/ И зашто је најбоље/ Да нас нема“.

Зато је Матија утврдио да пут ка Колашину у нама мора да води кроз гробове несахрањених, као у његовој „Безгробној војсци“: тако је, у Старом Броду на Дрини, где су усташе поклале невинне хиљаде, да би Броз кољаче покрио својим шињелом, рекао куда и како:“Србе су једни лишили живота, а ми смрти. Посмртно мучеништво ових овде покланих 1942. године трајало је све до 2004. године, и не зна се ко је већи злочинац – онај ко је починио злочин или онај који га је крио изједначавајући убице са онима које су их побиле – усташе и `Ханцар дивизију` и Југословенску војску у отаџбини, јамаре и оне чијих јама нема. Жртвовали смо истину о стотину хиљада својих цивилних жртава, коју нисмо изнели на видело и пред очи целог света“.

Ако је неко свој живот и поезију уграђивао у наше покојнике, и опет се, од покојника, жив враћао међу нас, то је Матија Бећковић, који, као и сваки овејани песник, многе грехе познаје. Али, зато што је увек и свагда био на страни невино побијених, зато што је допевао оно

што су жртве заустиле, праштаће му се. И зато, сасвим у складу са осећањем значења овога човека који се, у име живота непролазног, није одрекао гробља и мраморја, чак и ако их нема, прослеђујем Теби, драги читаоче, ово електронско писмо које добих пре неки дан.

ПОЗИВНИЦА УПУЋЕНА СВИМА

Тамо пише: „У четвртак 10. новембра у Руском дому са почетком у 19 часова, биће одржано вече посвећено Матији Бећковићу насловљено по једној од његових песама „Ниси ти више мали“. Идеја организатора јесте својеврсно одуживање једном од највећих српских песника на један врло необичан начин. Наиме, те вечери, на бини ће се у улози говорника наћи Емир Кустурица, Петар Божовић, Душан Ковачевић, митрополит Јоаникије, Милан Ружић, Милош Ковић, Мило Ломпар, док ће, као врхунац вечери, сам Матија Бећковић говорити своју поезију.

С обзиром на то да су сви говорници пријатељи великог песника, сваки од њих ће говорити или прочитати неку Матијину песму, али оно што је неуобичајено и по чему ће се ово вече разликовати од осталих јесте и то што ће свако од говорника испричати једну или више анегдота везаних за Матију Бећковића.

Иако ово вече можда звучи као једно од оних чисто забавног карактера, циљ оваквог концепта јесте пружање увида у то на који начин је велики песник утицао на животе и уметнички укус говорника који су данас ре-

левантне фигуре у сфери уметности, књижевне критике, историографије, тачније људи чија реч има тежину у јавној сфери. На тај начин, стећи ће се боља слика о личности Матије Бећковића, па и самих говорника, из које је песник црпео мотиве и искуства уз помоћ којих је дорастао до онога што је данас.

Улаз је слободан.“

Није то забавно вече, бар не у народу који се, вековима, о јаду забављао. А да ће бити духовито и надахнуто, бар у то не треба сумњати.

Настављамо да се пробијамо ка Колашину, са осам стотина брзометки српскога језика под непцем Матије Бећковића, који је нама живима певао да би наше неопојане опојао.

Нека, о свеопштем Васкрсењу, буде што бити не може! А биће, јер је, пре две хиљаде година, било. Зато је улог у покојнике увек исплатив. И зато овај позив на песничко вече 10. новембра 2022. године у Руском дому у Београду.

И још нешто, да се не заборави: кад се хришћани одрекну Христа, тада ће се и Срби одрећи Косова.

ЕПИЛОГ ИЛИ КРАЈ?

У ЦАРСТВУ СРПСКОГ СИМУЛАКРУМА: БАЛКАНСКО ПЛЕМЕ МАРУБО

КАКО ДЕЛУЈЕ ИНФЕРНЕТ

О томе шта се десило бразилским Индијанцима кад су добили Интернет пише „Њујорк Тајмс“. Плеће Марубо било је повезано на интернет тек 2023. преко сателитског система Елона Маска *Старлинк*. Има око две хиљаде припадника. У почетку, како је и планирано, Интернет је помогао у решавању многих проблема и донео им је неку корист. Тако им је то омогућило да одржавају контакт са породицом и пријатељима, а у хитним случајевима траже помоћ.

Касније су старешине племена приметиле да су многи од саплеменика навучени на порно филмове и губљење времена на друштвеним мрежама. Таква штетна забава у великој је мери утицала на сексуално понашање урођеника, јер се раније чак и љубљење у јавности сматрало неморалним.

Истовремено се појавио још један проблем – ширење гласина и информација које не одговарају стварности, као и случајеви онлајн преваре.

Поглавице нису имали избора него да уведу ограничења времена проведеног на Интернету. Сада народ Марубо може да приступи Интернету само ујутру, увече и недељом.

МРЕЖНИ РАТОВИ И КЛОВНОКРАТИЈА

На овом, крајње једноставном примеру, бива нам јасно шта су тзв. „мрежни ратови“ – то је америчко оружје којим треба поразити противника пре но што он уопште и схвати да је у рату. Мрежни приступи ратовању су нешто слично радијацији. Они су потпуно невидљиви, али уништавају све око себе. И скоро нико не зна како се носити са оваквим претњама.

Српски народ је, већ одавно, на ивици пропадања. Наше духовно, морално и биолошко стање је између морибунда и кадавера. За разлику од бразилског племена Марубо, ми немамо поглавице које би нам, на било који начин, указале на оно што нас чека у ужасима мрежног ратовања. Са свих страна смо опкољени лажима и утварама, а главна опасност је у немогућности сагледавања стварних претњи. Наши медији су у служби непријатеља – или отворено („демократски Запад“ је једина будућност) или прикривено („пинковизијски патриотизам“). Лажна слика стварности нас чини потпуно неспособнима за најелементарнији опрез, а камоли за било какав препород. Ми нисмо ни свесни у каквим се опасности-

ма налазимо, јер Врховни Кловн, свакога дана, иде из симулакрумске победе у симулакрумску победу. Док се све не разобличи и не распадне, по оној Андерсеновој бајци „Кућа“, чији су мото стихови: „Сва позлата нестаје, свињска кожа остаје“.

БУКАЧИ, ВИКАЧИ И БУДУЋНОСТ КОЈА ДОЛАЗИ

Власник „Пинка“ је један од припадника балканског огранка Рокфелерове „Трилатералне комисије“, званог „Ист-Вест бриц“, а његови букачи и викачи нам доказују како смо моћни и свемоћни, и „не може нам нико ништа, јачи смо од судбине“.

Истина је, међутим, сурова: јади нас тек чекају. Рат против Русије који НАТО спрема неће моћи да промаши ни нас, као „мале Русе“. И балканских Маруба, који се не одричу русофилије, може нестати. Јер, као што је Краљевина Југославија 1941. била окружена земљама Тројног пакта, тако је и Србија са Републиком Српском окружена земљама НАТО пакта. А кад НАТО пође на Русију (као Хитлер на Совјетски Савез), никаква „празнина“ у позадини западног пакта неће се трпети. Следи права, озбиљна окупација. И обрачун са окупираним бунцијама.

Желе да нас униште, наравно. Србофобија је истинско “the name od this game”.

ИСТИНА О СРБОФОБИЈИ

Наш највећи историчар новијег доба, Милорад Екмечић, јасно нам је рекао: „У овој историји русофобије у британском друштву се крију кључеви и за одговор на питање где је место србофобије у историји колективних фобија западних друштава модерног времена. Србофобија је била само рукавац русофобије у англосаксонским државама (...) Историчар Брејслфорт је у време Анексионе кризе 1908. године, писао да Срби нису од користи за људску цивилизацију и да „њихово политичко умирање не би био озбиљан губитак за Европу.““

Или, као што је говорио немачки либерал Фридрих Науман 1916. године – Србија се „као сметња испречава на путу стварања Средње Европе, и зато се као непријатељско утврђење усред средњеевропског одбрамбеног система не може трпети“.

Сада имају могућност да остварен програм анихилације Срба. Биће им лакше него са Русима, наравно.

СИМУЛАКРУМ СРБИЈА И ОНО ШТО СЕ СПРЕМА

На власти у Србији налази се, како видимо, симулакрум патриотизма, који успешно издаје и продаје све националне интересе, у замену за бесмислене пинк садржаје и срамне будалаштине огрнуте српском заставом. Симулакрумски месија, кога подржава сва братија лажнопатриотске јавности, и кога врх СПЦ одликује орденом Светог Саве, савршено познаје механизме обмане простонародних маса: тако пензионерима једног дана

каже да ће сутра сви изгинути, јер почиње нуклеарни рат - побиће нас атомске бомбе, а сутрадан им поручи да је златно доба и да ће бити повећане пензије. Они један дан умиру, други оживе, и тако то траје, не престаје. Ако се томе дода да многи од њих верују у доказ да су живи зато што се њихов месија сваки дан јавља на ТВ екрану (кад би се појавио неко други, мислили би да су умрли), ствар бива још јаснија.

Врховни Кловн Србије, уз све то, глуми чобанче из народне приче, које сваког дана виче „Вук, вук!“, а кад вук заиста дође, у реалност вучјег зла нико неће веровати.

НАТО рат против Русије подразумева, како рекосмо, да у дубинама њихове позадине не може бити празног простора, чак ни симулакрумски „неутралног“. Србија и Српска, ако се не деси нико чудо, биће прегажене и окупиране.

Колико смо ми спремни за оно што долази?

НЕ ОДУСТАТИ ОД ИСТИНЕ

Ипак, Империји илузија ближи се крај. Опет цитирамо Криса Хеџиза (цитате је својевремено одабрао Бранко Драгаш):

- Морални нихилизам културе славних се одиграва у телевизијским ријалити програмима, а већина њих поспешује мрачни воајеризам, усмерен ка туђем понижењу, болу, слабости и издаји.
- Нашим културним пејзажом доминира култ сопственог бића. Она у себи садржи одлике пси-

хопата: плитак шарм, грандиозност и егоизам, сталну потребу за стимулусима и неспособност да се осети покајање и грижа савести.Корпорације промовишу ову етику.

- Америчке корпорације су самлеле раднике које су их лишиле моћи, искористиле их и сада их одбациле.
- Јавна реторика је таква да може да је разуме десетогодишње дете или одрасла особа са шест разреда основне школе.
- Трећина Америке је неписмена или једва писмена, бројка се увећава за два милиона људи годишње.80% породица није 2007.г. прочитала или купила књигу.
- Суноврат вредности и писмености плодно је тле за семе НОВОГ ТОТАЛИТАРИЗМА за оне који не умеју да читају и оне који су дигли руке од читања.
- Пропаганда је постала замена за идеје и идеологију.
- Буш је говорио на нивоу ђака из шестог разреда, док је Гор говорио на високом нивоу седмог разреда.
- Политика је постала производ оболеле културе која тражи своју сврху у славним личностима које су посуде у које уливамо сопствену бесциљност.
- Народне масе више нису способне да подрже слободно друштво када губе способност да раз-

двоје лажи од истине и када постају таоци измишљене и привидне стварности, коју намећу квазидогађаји.

- Ми живимо у замишљеном, виртуелном свету којег су створиле корпорације, које имају корист од наше обмане.
- Третирање људских бића као робе, што је суштина потрошачког друштва, разметљиво се прославља у Лас Вегасу.
- Насиље, суровост и деградација у порнографији су израз друштва које је изгубило способност емпатије.
- Елитни универзитети презиру искрено интелектуално испитивање, које одликује неповерљивост према ауторитету, изразита самосталност и често субверзивност.
- Садизам доминира културом.
- Ми прихватимо тоталитарни систем и тежимо да нађемо удобно место у њему. Повлачимо се у узана ограђена гета направљена за нас и затварамо очи пред смртоносном суперструктуром корпоративне државе.
- Беркли је постигао договор са компанијом Бритиш Петролијум да добије 500 милиона долара...Фудбалски тренер на Берклију зарађује 3 милиона долара годишње.
- Наше елите, само у модерном руху, имитирају компликоване маниризме и архаичне форме

изражавања које су користили фосилизоване и корумпиране аристократе на умору.

- Елитни универзитети, због њиховог сталног ослањања на стандардизоване тестове и савршене оцене, испуњавају учионице великим бројем ленштина и несразмерним процентом богатих са добрим везама.
- Само 8% факултетских дипломаца или 110.000 студената стиче дипломе из хуманистичких наука.
- Број оних, који су стекли дипломе из економије, која обећава студентима да ће их научити како да згрну богатство, расту небу под облаке.
- Бег од хуманистичких наука је постао бег од савести.
- Нашим елитама недостаје морална и интелектуална суштина.
- Једина најважнија особина неопходна да се супроставимо злу јесте **МОРАЛНА АУТОНОМИЈА**.
- Како је писао Имануел Кант, морална аутономија је могућа путем рефлексивне самоопредељења и храбрости да се не пристане на сарадњу.
- Корпоративна држава се усмерила да уништи моралну аутономију.
- Наша елита власти има слепу веру у политички и финансијски систем који пропада, а који ју је хранио, обogaћивао и давао јој моћ. Али та елита не може да реши наше проблеме.

- Нашу нацију су отели олигарси, корпорације и ускогруда, себична, политичка и економска елита, привилегована група која влада и краде у име власника капитала.
- Наш начин живота је готов. Наша необуздана потрошња је окончана. Наша деца никада неће имати животни стандард какав смо ми имали. Ово је суморна будућност. Ово је стварност.
- У Америци половина породица банкротира зато што не могу да плате трошкове лечења.
- Рачун је стигао на наплату. Амерички најопаснији непријатељи нису исламски фундаменталисти, већ они који су нам продали изопачене идеологије капитализма слободног тржишта и глобализма. Дигли су нам у ваздух темеље нашег друштва.
- У најекстремнијим околностима у друштву може да дође до употребе војне силе против непријатељских група унутар САД.
- Наша демократија је осуђена на пропаст.
- Капиталистичка идеологија неограниченог раста није постигла успех.
- Против нас су устројени моћни корпоративни ентитети у страху од губитка свог утицаја и богатства. Чекају да куцне час да задају ударац, чекају кризу на државном нивоу која ће им омогућити да преузму потпуну контролу над друштвом, у име државне безбедности и моралног препорода.

- Нас очекује свет пун бола и мука.
- Моћ љубави је већа од моћи смрти...она се за-
снива на жртвовању за другога.
- Љубав ће трајати да тријумфује над олупином
која остане.

Тако је писао Крис Хеџиз. Слом Империје илузија, Вавилона великог, коме служе другосрбијански копро-
коултурњаци, ближи се крају.

Када се човечанство примакне свом крају, каже От-
кровење Јованово, последња књига Светог Писма, поја-
виће се лажни месија у злу уједињеног човечанства, ан-
тихрист, који ће људе као стоку жигосати својим жигом,
без кога неће моћи да се изводе никакве економске опе-
рације: нико неће моћи ни купити, ни продати, без бро-
ја антихристовог, 666, на десној руци или на челу (Отк.
13, 16-18). На врхунцу моћи биће пљачкашка Импери-
ја која ће владати остатком света. Жак Атали, један од
банкара – инсајдера, биограф Ротшилда и дугогодишњи
челник Европске банке за обнову и развој, у својој књизи
„Линије хоризонта“ је описао антихристов свет: “Поре-
дак, заснован на сили, биће замењен поретком заснова-
ним на новцу... Новчани поредак постаће универзалан.
Од Сантјага до Пекинга, од Јоханесбурга до Москве сви
економски системи клањаће се пред олтаром тржишта.
Никад свет није био у таквомк ропству какво диктира
новац...Победници те нове ере биће градитељи, а у њи-
ховим рукама ће се наћи и власт и финансијска моћ“.
По Аталију, људи ће изгубити „традиционалну везаност
за земљу, заједницу, породицу“, и постаће „нови нома-
ди“ под сталним електронским надзором. Најважни-

је људско право ће бити право да се купује и продаје. Атали додаје: “Основа технологије будућности је микрочип(...) Човек нигде неће моћи да се сакрије...Први пут ће човек бити без адресе...Да би се идентификовао номад будућности, биће довољно да се наведе или његов број или његово име“. По њему, највећи број земаља у будућем поретку биће поражен, и њихови становници ће добити „номадску супстанцу“ – наркотике – као утеху, а многи ће, одбачени на маргину, умирати у ужасним условима глобалног загађења. У то доба, богаташи ће моћи да праве своје репликанте: “Човек ће моћи да производи самог себе као робу“, вели овај жрец бога Мамона. Ако међународне институције добију власт, каже Атали, никакав отпор Новом поретку неће бити могућ. (Читаоче, обрати пажњу: ово је писано пре четири деценије!)

Е, у та времена, против оботвореног Новца биће Бог Живи и Истинити, и трговачко-новчана Империја ће се срушити: у Откровењу је она описана као Блудница вавилонска. Ево слике: “И цареви земаљски блудничеше с њом и трговци земаљски обогатише се од силе страсти њезине.(...) Јер греси њезини достигоше до неба, и Бог се опомену неправде њезине.(...) Зато ће у један дан доћи зла њезина: смрт и жалост и глад, и биће сажежена огњем, јер је силан Господ Бог који јој суди(...) И трговци земаљски заплакаће и зајаукати за њом, што њихове товарице нико више не купује(...) Трговци ових ствари, који се обогатише од ње, стаће издалека због страха од мучења њезина плачући јаучући, и говорећи: Авај, авај, граде велики, обучени у свилу и порфиру и скерлет и накићени златом и драгим камењем и бисером, јер у

једном часу пропаде толико богатство!“ (видети 18. главу Откровења). А Свети Јефрем Сиријски је говорио да ће у доба антихриста, кога ће плашљиви и лакоми примити као бога и месију, настати такве природне катастрофе и општа глад да ће се злато ваљати по улицама, и нико га у руке неће узимати – биће безвредније од блата.

Ми, по свему судећи, живимо у предворју судбоносних догађаја. Светски рат, од Блиског Истока до Украјине и Русије, већ букти. Шта год да буде, не смемо заборавити да служимо Богу, а не Мамону, идолу људске похлепе који се, као и сваки идол, пред лицем Живог Бога претвара у прах и пепео. А историја се неће завршити док год буде више оних који стреме вечном човештву од оних који стреме материјалном и пролазном. Јер, српска песма то одавно зна: “Земаљско је за малена царство,/ а Небеско увек и довека“... Оно се не задобија новцем, него христоликом љубаљу која је жртва...То је пут на који смо и ми позвани.Пут Богочовека.

Зато не смемо одустати од борбе на коју нас позива завет Крста часног и Слободе златне.

Ово је књига о томе.

2024.

КОРИШЋЕНА ЛИТЕРАТУРА
(ДЕЛИМИЧАН СПИСАК,
ПО РЕДУ НАВОЂЕЊА)

1. Владимир Димитријевић: Исповест евраоскептика, <https://ips.ac.rs/publications/ispovest-evroskeptika/>

2. Миша Ђурковић: Само се НАТО важи, <https://www.politika.rs/scc/clanak/489236/Pogledi/Samo-se-NATO-vazi?fbclid=IwAR2bRugLr9Qcxa8i389c61BxU4rr8kYWYwMFqFrXHjYXOjFquMH8Vnt3r5Y>

3. Слободан Антонић: Лоша бесконачност/ Прилози социологији српског друштва, Службени гласник, Досије студио, Београд, 2012.

4. Кроз огањ апокалипсе (приредили Владимир Димитријевић, Јован Србуљ), Светило, Београд, 2000.

5. Владимир Димитријевић: Зашто плаче Свети Сава?, Штампачак, Чачак, 2006.

6. Владимир Димитријевић: Паланка философије или Књига о говору мржње на све што је српско, Двери српске 4/2004.

7. Владимир Димитријевић: Нови школски поредак/ Глобална реформа образовања и коначно решење „српског питања“, Легенда, Чачак, 2005.

8. Владимир Димитријевић: Оклеветани светац/ Владика Николај и србофобија, Лио, Горњи Милановац, 2007.

9. Чувајте се да вас ко не превари/ Православље на међи миленијума (приредили Владимир Димитријевић и Јован Србуљ), Образ светачки, Београд, 2007.

10. Владимир Димитријевић: Евроунијаћење/ Православље и папизам на крају историје, Лио, Горњи Милановац, 2008.

11. Зоран Милошевић, Владимир Димитријевић:Европска унија, Русија и нови фашизам/Где су ту Срби?, ЗМ и Клуб српских родољуба, Београд,2011.

12. Војислав Шешељ:Викиликс ми јавља, први део,Српска радикална странка, Београд, 2012.,

13. Мирјана Радојичић:Историја у кривом огледалу/Невлади-не организације и политика интерпретације скорије јужнословенске прошлости,Институт за политичке студије, Београд, 2009.

14. Мирослав Јовановић:О „две Русије“ у српском друштву или Русија „за унутрашњу употребу“:слика Другог као идентитетско самодефинисање, предговор за антологију „Срби о Русији и Русима/ Од Елизавете Петровне до Владимира Путина (1750– 2010), Институт за теолошка истраживања Православног Богословског факултета“, Институт за новију историју Србије, Београд,2011.

15. Миодраг Зарковић: Јончић рајот, Печат 231/2012

16. Хелсиншки одбор: Укинути веронауку у школама, <https://rs.n1info.com/vesti/helsinki-odbor-ukinuti-verounauku-u-skolama/>

17. Никола Јоксимовић: ОДГОВОР НА ИЗАЗОВЕ САВРЕМЕНОГ ДОБА: Зашто СПЦ не би у Србији имала своје школе, вртиће и институте, <https://ssr.org.rs/odgovor-na-izazove-savremenog-dobazasto-spc-ne-bi-u-srbiji-imala-svoje-skole-vrtice-i-institute/>

18. АНА ВОЛАРЕВИЋ, Утицај православног катихизиса на психо-емоционалне особине личности адолесцената, <https://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/3733?show=full>

19. Ж. Елил, Царство бесмисла/ Уметност и техничко друштво, Градац. Чачак-Београд, 2015.

20. Биљана Ђоровић, Медији као културолошки феномен: од Маршала Маклуана до Пола Вирилија,http://eteze.arts.bg.ac.rs/handle/123456789/319?locale-attribute=sr_RS

21. Saopštenje Ministarstva kulture i informisanja u vezi sa izložbom u Umetničkoj galeriji „Stara kapetanija” u Zemunu, <https://www.cenzolovka.rs/etika/saopstenje-ministarstva-kulture-i-informisanja-u-vezi-sa-izlozbon-u-umetnickoj-galeriji-stara-kapetanija-u-zemunu/>

22. Švarm: Ministarstvo kulture saopštenjem legalizovalo praksu zastrašivanja, <http://rs.n1info.com/Vesti/a661961/Svarm-Ministarstvo-kulture-saopstenjem-legalizovalo-praksu-zastrasivanja.html>

23. Skup podrške autorima stripova pocepanih na izložbi: Stop nasilju u kulturi, <http://rs.n1info.com/Vesti/a662037/Skup-podrske-autorima-stripova-pocepanih-na-izlozbi-Stop-nasilju-u-kulturi.html>

24. Никола Танасић, О Капетанији, Канту и Монти Пajтону - вулгарни хумор и физичко насиље. [http://www.nspm.rs/component/option,com_yvcomment/ArticleID,239817/url,aHR0cDovL3d3dy5uc3BtLnJzL2t2vWVudGFyLWRhbmdEvby1rYXBlbGFuaWppLWthbnR1LWktbW9udGktcGFqdG9udS12dWxnYXJuaS1odW1vci1pLWZpemlja28tbnFzaWxqZS5odG1sI3l2Q29tbWVudDIzOTgxNw==/view/comment/#yvComment239817](http://www.nspm.rs/component/option,com_yvcomment/ArticleID,239817/url,aHR0cDovL3d3dy5uc3BtLnJzL2t2vWVudGFyLWRhbmdEvby1rYXBldGFuaWppLWthbnR1LWktbW9udGktcGFqdG9udS12dWxnYXJuaS1odW1vci1pLWZpemlja28tbnFzaWxqZS5odG1sI3l2Q29tbWVudDIzOTgxNw==/view/comment/#yvComment239817)

25. *Милан Ружић*, Молим вас, реците ми да је одликовање Марине Абрамовић перформанс!, <https://iskra.co/kolumne/molim-vas-recite-mi-da-je-odlikovanje-marine-abramovic-performans/>

26. Marina Abramović poses with Jacob Rothschild in front of ‘Satan summoning his Legions’, 1796-1797, https://www.reddit.com/r/pics/comments/g0s56u/marina_abramovi%C4%87_poses_with_jacob_rothschild_in/

27. Marini Abramović uručena Zlatna medalja za zasluge, <https://novimagazin.rs/kultura/258918-marini-abramovic-urucena-zlatna-medalja-za-zasluge>

28. Марко Танасковић; Скувани Луцифер и други рецепти за успех, <https://standard.rs/2020/05/17/skuvani-lucifer-i-drugi-recepti-za-uspeh/>

29. Jedna od najmoćnijih žena iz Srbije povezana sa pedofilijom i satanskim kultovima, <https://www.alo.rs/vesti/drustvo/igor-juric-marina-abramovic-pedofilija-dete/306009/vest>

30. <https://kpolisa.com/KP2-3/KP2-3-VI-1-Brdar.pdf>

31. Мило Ломпар, Црњански и Мефистофел, https://www.rastko.rs/knjizevnost/nauka_knjiz/mlompar-crnjanski_c.html

32. Владимир Димитријевић, Православље и окултура, <https://www.vladimirdimitrijevic.com/sr-rs/tekstovi/557-pravoslavlje-i-okultura.html>

33. Слободан Антонић: Грађанистичко затрпавање „Олује“ из Србије – докле више?, <https://sveosrpskoj.com/komentari/antonic-grdjanisticko-zatrpanje-oluje-iz-srbije-dokle-vise/?script=cir>

34. Владимир Димитријевић: Сведочење Бранка Лазаревића, <http://borbazaveru.info/content/view/4949/52/>

35. Миша Ђурковић: ОЗНА – мач револуције, https://www.academia.edu/36088404/Мач_револуције._OZNA_у_Jugoslaviji.pdf

36. Дух паланке осветио се своме дијагностиčару: Хрватска игнорира отимање куће великог Радомира Константиновића у Ровињу, <https://www.vesti.rs/Drustvo/Hrvatska-ignorira-otimanje-kuce-Radomira-Konstantinovica.html>

37. Крис Хеџиз, Империја илузија/ Крај писмености и тријумф спектакла, Андрићев институт, Вишеград, 2019. (превела Сандра Јосиповић)

Владимир Димићријевић

**СА ДРУГОМ СРБИЈОМ ИЗ ДАНА У ДАН:
НАТО КОСМОПОЛИТИЗАМ И КОПРОКУЛТУРА**

Издавач

Саборник, Врњачка Бања

За издавача

Никола Динић

Уредник

Никола Динић

Штампа

Добротољубље, Београд

Тираж

100

ISBN-978-86-907306-0-5

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-83
316.4(497.11)“20“

ДИМИТРИЈЕВИЋ, Владимир, 1969-

Са другом Србијом из дана у дан :
НАТО космополитизам и копрокултура / Владимир
Димитријевић. - Врњачка Бања : Саборник, 2025
(Београд : Добротољубље). - 240 стр. ; 21 cm

Тираж 100. - Библиографија: стр. 237-240.

ISBN 978-86-907306-0-5

а) Србија -- Друштвене прилике -- 21в

COBISS.SR-ID 162890249